

સાપ્તાહિક ભવિષ્ય — પંકિત જિતેન હરિહર મહેસાણાવાળા

તા. ૧૮-૫-૨૦૨૫ થી તા. ૨૪-૫-૨૦૨૫

ઝહગોચરઃ સૂર્યનારાયણ આ સપ્તાહમાં વૃષભ રાશિમાં ભ્રમણ કરે છે. માર્ગ મંગળ કર્ક રાશિમાં મધ્યમ ગતિએ ભ્રમણ કરે છે. બુધ આ સપ્તાહમાં અતિચારી ગતિએ મેષમાંથી તા. ૨૪મીએ વૃષભમાં આવે છે. ગુરુ મિથુન રાશિમાં મંદ ગતિએ માર્ગાભ્રમણ કરે છે. શુક્ર મીન રાશિમાં માર્ગાભ્રમણ કરે છે. શનિ મીન રાશિમાં માર્ગાભ્રમણ કરે છે. રાહુ આ સપ્તાહમાં કુંભ રાશિમાં ભ્રમણ કરે છે. ચંદ્ર પ્રારંભે મકર રાશિમાં રહે છે. તા. ૨૦મીએ કુંભ રાશિમાં, તા. ૨૨મીએ મીન રાશિમાં, તા. ૨૪મીએ મેષ રાશિમાં પ્રવેશે છે.

મેષ (અ, લ, ઈ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં નવીન કાર્યપદ્ધતિ જ્ઞાન મેળવશો. મિત્રોનું માર્ગદર્શન મેળવશો. નોકરીમાં આ સપ્તાહમાં તા. ૨૧, ૨૨ શુભ જણાય છે. પ્રવાસમાં યશ મેળવશો. પ્રવાસના નિર્ણયો સ્વપ્રચયત્ને લઈ શકશો. કારોબારની નાણાંની આવક જળવશો. સાહસિકતાથી નવા કામકાજનો પ્રારંભ પણ શક્ય જણાય છે. માર્કેટિંગના કામકાજમાં સંભાળવું જરૂરી છે. મહિલાઓને નવી નોકરીના પ્રારંભ માટે અનુકૂળતા જણાશે. વિદ્યાર્થીઓના આ સપ્તાહના અભ્યાસના કામકાજ નિયમિત જળવાઈ રહેશે.

મિથુન (ક, છ, ઇ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં નવા નાણાં રોકાણ શક્ય જણાય છે. નોકરી માટે તા. ૨૧, ૨૩, ૨૪ શુભ છે. નવીન પ્રવૃત્તિઓનો પ્રારંભ થાય. નવા આધ્યાત્મિક, ધાર્મિક કામકાજનો પ્રારંભ શક્ય છે. નાણાંના વ્યવહાર જળવાઈ રહેશે. મહિલાઓને પ્રવાસ, પર્યટન, તીર્થયાત્રા આદિ અનુકૂળ જણાશે. નવા કામકાજનો પ્રારંભ ઘઈ શકશે. પરિવારના કામકાજમાં સફળતા મેળવશો. વિદ્યાર્થીઓને આ સપ્તાહમાં નવા અદ્યયનના સાધનો પ્રાપ્ત થતાં જણાશે.

કર્ક (ડ, ઇ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં ઝહગોચર શુભ છે. નાણાં રોકાણ અને લેવડવેડાઓનો વેપાર પણ સફળ રહેશે. નોકરીમાં તા. ૧૮, ૧૯, ૨૩, ૨૪ શુભ જણાય છે. નોકરી માટે સ્વતંત્રપણે નિર્ણયો લઈ શકશો. વેચાણના નિર્ણયો સફળ રહેશે. વેપાર વધશે. નાણાંની વ્યવસ્થા જળવાઈ રહેશે. મહિલાઓને પતિનો સહયોગ મેળવશે. કાર્યક્ષેત્રે થતો જણાશે. વિદ્યાર્થીઓને આ સપ્તાહમાં પરિવારની જવાબદારી છતાંય અદ્યયનમાં સફળતાનો અનુભવ થશે.

સિંહ (મ, ટ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારના કામકાજ અનુકૂળ બનતા જણાશે. નોકરી માટે તા. ૧૯, ૨૦, ૨૨ શુભ જણાય છે. નોકરીના સહકાર્યકરોમાં સંપ જળવાઈ રહેશે. નવા વેપારના કામકાજનો પ્રારંભ શક્ય જણાય છે. તા. ૧૯, ૨૦, ૨૨ના રોજ નાણાંની ઉધરાણીની જવાબદારીમાં સફળતા મેળવશો. માર્કેટિંગના કામકાજમાં સફળતા મેળવશો. મહિલાઓને પરિવારજનોમાં વિવાદનો ઉકેલ પ્રાપ્ત થતો જણાશે. વિદ્યાર્થીઓ નવા અભ્યાસનો પ્રારંભ કરી શકશે.

કન્યા (પ, ઠ, ડા): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં પરિવારના સભ્યો માટે રોકાણની અપેક્ષા પૂર્ણ કરી શકશો. લે-વેંચનું ટ્રેડિંગ સફળ રહેશે. લે-વેંચના કામકાજમાં ઘાટી મુજબ લાભ મેળવશો. નોકરીમાં પરિવર્તનો સફળ બનતા જણાશે. સરકારી અધિકારીના વ્યવહારમાં સફળતા મેળવશો. કોર્ટ-કાયદાના પ્રશ્નનો

ઉકેલ આવશે. મહિલાઓને નવીન પ્રવૃત્તિઓના પ્રારંભ માટે સાનુકૂળતા જણાશે. વિદ્યાર્થીઓ આ સપ્તાહમાં નવા વિષયનું જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરી શકશે.

તુલા (ર, ત): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં નવા નાણાં રોકાણ શક્ય જણાય છે. નોકરી માટે તા. ૨૨, ૨૩, ૨૪ સફળતાસૂચક છે. કોર્ટ-પ્રશ્નોનો ઉકેલ આવશે. નોકરીની મૂંઝવણોનો ઉકેલ આવશે. તા. ૨૨, ૨૩, ૨૪મીએ અધિકારીનો સહયોગ મેળવશો. કુટુંબના વારસાના મિલકતના પ્રશ્નનો ઉકેલ આવશે. પ્રવાસ માટે આ સપ્તાહ મહિલાઓને શુભ જણાશે. વિદ્યાર્થીઓ નવા અભ્યાસનો, નવા વિષયનો પ્રારંભ કરી શકશે.

વૃશ્ચિક (ન, ય): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં નવું રોકાણ શક્ય જણાય છે. સાપ્તાહિક અને દૈનિક તેજીનો વેપાર પણ લાભદાયી પુરવાર થશે. નોકરીના સહકાર્યકરોમાં સંપ રહેશે. વ્યવહારુપણે નોકરીના કાર્યકરોમાં મૂંઝવણનો ઉકેલ લાવી શકશો. નાણાં વ્યવહારમાં સફળતા મેળવશો. અધિકારી કાર્યક્ષેત્રે ઉપયોગી પુરવાર થશે. સપ્તાહમાં નાણાંની આવકની વૃદ્ધિ થશે. મહિલાઓને કુટુંબ જીવનના મતભેદોનો ઉકેલ પ્રાપ્ત થતો જણાશે. વિદ્યાર્થીઓને આ સપ્તાહમાં પરિવારના સભ્યો સહયોગી થશે.

ધનુ (ભ, ઘ, ઙ, ઢ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં નવીન કાર્યપદ્ધતિ અપનાવશો. નોકરીમાં યશ મેળવશો. પ્રતિષ્ઠાનો ઉમેરો થશે. નવીન રીજવસ્તુઓ, વાહન, વસો, આદિ આ સપ્તાહમાં ખરીદી શકશો. કાર્યક્ષેત્રે તા. ૧૯, ૨૦, ૨૩ શુભ જણાય છે. મિલકત, વાહનની ખરીદી માટે આ સપ્તાહ શુભ જણાય છે. ભાઈ-બહેનો સાથે નાણાં વ્યવહારમાં સંભાળવું જરૂરી છે. મહિલાઓને આ સપ્તાહમાં કાર્યક્ષેત્રના નિર્ણયો લેવા માટે પતિનો સહયોગ પ્રાપ્ત થતો જણાશે. વિદ્યાર્થીઓ આ સપ્તાહમાં અદ્યયનમાં નિયમિતતા જાળવી શકશે.

મકર (ખ,જ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં નવું રોકાણ તથા દૈનિક સાપ્તાહિક વેપાર સફળ બની રહેશે. નોકરી માટે ૧૯, ૨૨, ૨૩, શુભ જણાય છે. નોકરીના અધિકારીનું માર્ગદર્શન મેળવશો. ભાગીદાર સાથેના મતભેદોનો ઉકેલ આવશે. મિલકત, વાહન, કાર્યક્ષેત્રે જરૂરી સાધનો મેળવી શકશો. નાણાંની આવકની વૃદ્ધિ થશે. ગૃહિણીઓને સંતાનના અદ્યયનના કામકાજમાં મદદ કરવા માટે સરળતા જણાશે. વિદ્યાર્થીઓને આ સપ્તાહમાં રમતગમત ઈત્યાદિ ક્ષેત્રે સફળતા જણાશે.

કુંભ (ગ, શ, સ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજાર માટેની ક્ષિદ્ધા, મૂંઝવણો દૂર થશે. વેપારમાં અનુભવ અને કાર્યદક્ષતાનો પૂર્ણ ઉપયોગી કરી શકશો. નોકરી માટે તા. ૨૦, ૨૧, ૨૪ શુભ જણાય છે. નોકરીમાં એકાગ્રતા, દઢતા, મક્કમતા દાખવી શકશો. જૂના અર્થૂર્ણ કાર્યો પૂર્ણ કરી શકશો. વાહનનો નિર્ણય લઈ શકશો. માર્કેટિંગ સફળ થશે. નાણાંની આવક જળવશો. મહિલાઓને આ સપ્તાહમાં અનારોગ્યમાં ઝડપી સારવાર પ્રાપ્ત થતી જણાશે. વિદ્યાર્થીઓ આ સપ્તાહમાં અભ્યાસમાં નિયમિતતા દાખવી શકશે.

મીન (દ, ચ, ઝ, થ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં કાર્યપદ્ધતિમાં પરિવર્તનો લાવશો. એકાગ્રતા આવડત, આત્મવિશ્વાસનો પૂર્ણ ઉપયોગ કરી શકશો. નોકરીમાં પરિવર્તનો શક્ય છે. કારોબારની નાણાં આવક જળવાઈ રહેશે તથા કારોબાર માટે નવા મિત્રો મેળવી શકશો. પ્રવાસમાં યશ મેળવશો. પ્રવાસની જરૂરિયાતો પૂર્ણ થાય. ઉધરાણીની નાણાંની વસૂલી થશે. મહિલાઓને તીર્થયાત્રા પ્રવાસમાં સફળતા જણાશે. વિદ્યાર્થીઓને વાક્યાતુર્યતા અને વ્યવહારુપણે સહકાર્યકરો સાથેના મતભેદોનો ઉકેલ લાવી શકશે. ■

આજનું પંચાંગ

ઉત્તરાયણ – સૌર ગ્રીષ્મઋતુ,

રવિવાર, તા. ૧૮-૫-૨૦૨૫, બુધ પૂર્વમાં અસ્ત થાય છે

ભારતીય દિિાંક ૨૮, માહે વૈશાખ, શકે ૧૯૪૭
શાલિવાહન શક સંવત ૧૯૪૭,
વિક્રમ સંવત ૨૦૮૧, શા. શકે ૧૯૪૭,
વૈશાખ વદ -૬
જૈન વીર સંવત ૨૫૫૧, માહે વૈશાખ, તિથિ વદ-૬
પારસી શહેનશાહી રોજ ૭મો અમરદાદ, માહે ૧૦મો દએ, સને ૧૩૯૪
પારસી કદમી રોજ ૭મો અમરદાદ, માહે ૧૧મો બેહમન, સને ૧૩૯૪
પારસી ફસલી રોજ ૨૯મો મારેસ્પંદ, માહે ૩જો બોરદાદ, સને ૧૩૯૪
મુસ્લિમ રોજ ૧૯મો, માહે ૧૧મો જિલ્કાદ, સને ૧૪૪૬
મીસરી રોજ ૨૧મો, માહે ૧૧મો જિલ્કાદ, સને ૧૪૪૬
નક્ષત્ર ઉત્તરાષાઢા સાંજે ક. ૧૮-૫૨ સુધી, પછી શ્રવણ ચંદ્ર મકરમાં
ચંદ્ર રાશિ નામાક્ષર મકર (ખ, જ)
સુયોદયઃ મુંબઈ ક. ૦૬ મિ. ૦૫, અમદાવાદ ક. ૦૫ મિ. ૫૯, રુપા.ટા., સુર્યોસ્તઃ સ્તા.કે. ૧૯ મિ. ૦૪, અમદાવાદ ક. ૧૯ મિ. ૧૩, સ્તા. ટા. : મુંબઈ સમુદ્રમાં ભરતી ઓટ :ફ્ર ભરતી: બપોરે ક. ૧૫-૪૧, મધ્યરાત્રિ પછી ક. ૦૩-૨૧ (તા. ૧૯) ઓટ: સવારે ક. ૦૮-૩૧, રાત્રે ક.

સાપ્તાહિક દૈનંદિની

તા. ૧૮-૫-૨૦૨૫ થી તા. ૨૪-૫-૨૦૨૫

રવિવાર, વૈશાખ વદ-૬, વિ. સં. ૨૦૮૧, તા. ૧૮મી મે, ઈ. સ. ૨૦૨૫. નક્ષત્ર ઉત્તરાષાઢા સાંજે ક. ૧૮-૫૨ સુધી, પછી શ્રવણ. ચંદ્ર મકર રાશિ પર જન્માક્ષર. ષષ્ઠી વૃષ્ણિતિથિ છે. બુધ પૂર્વમાં અસ્ત થાય છે, મધ્યમ રાહુ કુંભમાં અને કેતુ સિંહમાં રાત્રે ક. ૧૯-૦૭. શુભ કાર્ય વર્જ્ય છે.

સોમવાર, વૈશાખ વદ-૬, તા. ૧૯મી, નક્ષત્ર શ્રવણ રાત્રે ક. ૧૯-૨૯ સુધી, પછી ઘનિષ્ઠા. ચંદ્ર મકર રાશિ પર જન્માક્ષર. ષષ્ઠી. સમમી શક્ય તિથિ છે, ભદ્રા સાંજે ક. ૦૬-૧૧ થી સાંજે ક. ૧૮-૦૫. વસુમ્હા પંચક, ઘનિષ્ઠા નવકારંભ રાત્રે ક. ૧૯-૨૯. શુભ કાર્ય વર્જ્ય છે.

મંગળવાર, વૈશાખ વદ-૮, તા. ૨૦મી, નક્ષત્ર ઘનિષ્ઠા રાત્રે ક. ૧૯-૩૧ સુધી, પછી શતભિષા. ચંદ્ર મકરમાં સવારે ક. ૦૭-૩૫ સુધી, પછી કુંભ રાશિ પર જન્માક્ષર. કાલાષ્ટમી, ત્રિકોટનથાષ્ટમી (બંગળ), પંચક પ્રારંભ સવારે ક. ૦૭-૩૫. સૂર્ય સાયન મિથુનમાં બપોરે ક. ૨૪-૨૬. લગ્ન શુભ દિવસ.

બુધવાર, વૈશાખ વદ-૮, તા. ૨૧મી, નક્ષત્ર શતભિષા સાંજે ક. ૧૮-૫૭ સુધી, પછી પૂર્વાભાદ્રપદા ચંદ્ર કુંભ રાશિ પર જન્માક્ષર. પંચક. શુભ કાર્ય

વર્જ્ય છે.

ગુરુવાર, વૈશાખ વદ-૧૦, તા. ૨૨મી, નક્ષત્ર પૂર્વાભાદ્રપદા. સાંજે ક. ૧૭-૪૬ સુધી, પછી ઉત્તરાભાદ્રપદા. ચંદ્ર કુંભમાં બપોરે ક. ૧૨-૦૭ સુધી, પછી મીન રાશિ પર જન્માક્ષર. ભારતીય જયેષ્ઠ માસારંભ, જરથોસ્તનો દિશો (પારસી), પંચક, ભદ્રા બપોરે ક. ૧૪-૨૨થી ૨૫-૧૩. ખાત મુહૂર્ત, સર્વદેવ પ્રતિષ્ઠા, શુભ દિવસ.

શુક્રવાર, વૈશાખ વદ-૧૧, તા. ૨૩મી, નક્ષત્ર ઉત્તરા ભાદ્રપદા સાંજે ક. ૧૬-૦૧ સુધી, પછી રેવતી. ચંદ્ર મીન રાશિ પર જન્માક્ષર. અપરા એકાદશી (કાકડી), ભદ્રકાલી એકાદશી (પંજાબ), જલકીડા એકાદશી (ઓરિસ્સા), પંચક, બુધ વૃષભમાં બપોરે ક. ૧૩-૦૧. લગ્ન, ખાત મુહૂર્ત, વાસ્તુકળશ, સર્વદેવ પ્રતિષ્ઠા, શુભ દિવસ.

શનિવાર, વૈશાખ વદ-૧૨, તા. ૨૪મી, નક્ષત્ર રેવતી બપોરે ક. ૧૩-૪૭ સુધી, પછી અશ્વિની. ચંદ્ર મીનમાં બપોરે ક. ૧૩-૪૭ સુધી, પછી મેષ રાશિ પર જન્માક્ષર. શનિ પ્રદોષ, વટસાવિત્રી પ્રતારંભ, પંચક સમાપિ બપોરે ક. ૧૩-૪૭. લગ્ન, ખાત મુહૂર્ત, વાસ્તુકળશ, શુભ દિવસ. ■

કોરોનાનો ખતરો ટબ્બો નથી! ચીન સહિત એશિયાનાં દેશોમાં ફરી વધી રહ્યા છે કેસ

સિંગાપોરઃ એશિયામાં કોવિડ ૧૯ ફરી તેનું માથું ઊંચકી રહ્યો છે અને સ્થિતિ ચિંતાજનક બની રહી છે. એશિયાના ઘણા દેશો જેવા કે સિંગાપોર, હોંગકોંગ અને થાઈલેન્ડમાં કોરોનાના કેસ વધી રહ્યા છે. એકબાજુ દુનિયા મહામારી વિત્ત્યા બ્રાન્ચના વડાએ જણાવ્યું હતું કે હોંગકોંગમાં કોરોના સંક્રમિત દર્દીઓની સંખ્યામાં ઝડપથી વધારો થઈ રહ્યો છે. છેલ્લા એક વર્ષમાં કોરોના પોઝિટિવ દર્દીઓની સંખ્યા સોથી વધુ સ્તરે પહોંચી ગઈ છે. આ ઉપરાંત, વાયરલ લોડમાં વધારો, હોસ્પિટલોમાં ભીડ, ગંભીર કેસોની સંખ્યા અને મૃત્યુમાં પણ ઝડપથી વધારો થયો છે. ત્રીજી મેના રોજ પૂરા થતા સમાહ સુધીમાં હોંગકોંગમાં કોવિડ-

૧૯ને કારણે મૃત્યુઆંક ૩૧ નોંધાયો છે. સિંગાપોરની વાત કરીએ તો, અહીં કોવિડ-૧૯ના કેસોમાં ૨૮ ટકાનો વધારો જોવા મળ્યો છે. મે મહિનાના પહેલા અઠવાણિયામાં સંક્રમિત દર્દીઓની સંખ્યા ૧૪,૨૦૦ ને વટાવી ગઈ છે. આ સમયગાળા દરમિયાન હોસ્પિટલોમાં દાખલ થયેલા લોકોની સંખ્યામાં પણ ૩૦ ટકાથી વધુનો વધારો થયો છે. આરોગ્ય વિભાગના અધિકારીઓનું કહેવું છે કે નબળી રોગપ્રતિકારક શક્તિને કારણે કોરોનાના કેસ વધી રહ્યા છે. જોકે, તેમણે પુષ્ટિ આપી કે એવા કોઈ સંકેત નથી કે વર્તમાન પ્રકારો પહેલાના પ્રકારો કરતાં વધુ ચેપી અથવા ગંભીર છે.

ડોનલ્ડ ટ્રમ્પે કહ્યું અમેરિકા ભારત ટેરિફ ડીલ ઝડપથી થશે

નવી દિલ્હી : અમેરિકા અને ચીન વચ્ચે થયેલી ટેરિફ ડીલ બાદ હવે ભારત અમેરિકા વચ્ચે પણ ઝડપથી ટેરિફ ડીલ થવાના સંકેત મળી રહ્યા છે. જેમાં હાલમાં જ અમેરિકાના રાષ્ટ્રપતિ ડોનલ્ડ ટ્રમ્પે ફરી વાર એક ચેનલને આપેલા ઇન્ટરવ્યુમાં દાવો કર્યો છે કે ભારતે ઝીરો ટેરિફની ઓફર કરી છે. જોકે, આ અંગે ભારતે કોઇ પ્રતિક્રિયા આપી નથી. ગુરુવારે પણ વિદેશ પ્રધાન એસ જયશંકરે જણાવ્યું હતું કે કોઈપણ વેપાર કરાર બંને દેશો માટે ફાયદાકારક હોવો જોઈએ. ત્યારે ડોનલ્ડ ટ્રમ્પ દ્વારા કરવામાં આવેલ દાવો સાચો લાગતો નથી.

વાણિજ્ય પ્રધાન પીયૂષ ગોયલ હાલમાં ટેરિફ ડીલ માટે વાટાઘાટોની પ્રગતિનું મૂલ્યાંકન કરવા માટે વોશિંગ્ટનમાં છે. તેઓ યુએસ વાણિજ્ય સચિવ હોર્વર્ડ લુટનિક અને યુએસ વેપાર પ્રતિનિધિ જેમીસન ગ્રીર સાથે વાતચીત કરે તેવી અપેક્ષા છે.

ટ્રમ્પે ફરી એકવાર ભારતને દુનિયામાં સૌથી વધુ ટેરિફ લગાવતા દેશોમાંનો એક ગણાવ્યો. તેમણે કહ્યું કે તેમના કારણે વ્યવસાય કરવાનું લગભગ અશક્ય બની જાય છે. શું તમે જાણો છો કે તેઓ અમેરિકા માટે તેમના ટેરિફમાં ૧૦૦ ટકાનો ઘટાડો કરવા તૈયાર છે? જ્યારે તેમને પૂછવામાં આવ્યું કે ભારત સાથેનો સોદો ક્યારે થશે, ત્યારે યુએસ રાષ્ટ્રપતિએ કહ્યું, તે ટૂંક સમયમાં થશે. મને કોઈ ઉતાવળ નથી.

તેમણે કહ્યું કે દક્ષિણ કોરિયા ટેરિફ કરાર કરવા માગે છે. પરંતુ હું દરેક સાથે કરાર કરવાનો નથી. હું ફક્ત મર્યાદા નક્કી કરવા જઈ રહ્યો છું. કારણ કે હું આલ્લા બધા લોકોને મળી શકતો નથી. મારી પાસે ૧૫૦ દેશો છે જે કરાર કરવા માગે છે.

અમેરિકાના રાષ્ટ્રપતિ ડોનલ્ડ ટ્રમ્પે ફરી એકવાર દાવો કર્યો છે કે બંને દેશો વચ્ચે ટૂંક સમયમાં ટેરિફ ડીલ કરવા જઈ રહ્યા છે. જોકે, ટ્રમ્પે આપેલા ઇન્ટરવ્યુમાં કહ્યું હતું કે તેમને ટેરિફ ડીલ માટે કોઈ ઉતાવળ નથી. અમેરિકન રાષ્ટ્રપતિ વારંવાર દાવો કરી ચૂક્યા છે કે ભારત અમેરિકન માલ પરના તમામ ટેરિફ ઘટાડવાની ઓફર કરી રહ્યું છે. ■

પહેલા પાનાનું ચાલુ			
આઈએસઆઈએસના	પાકિસ્તાન માટે		ગુજરાતમાં
જણાવ્યા મુજબ પુણેમાં આઈઈડી બનાવવા અને પરીક્ષણ કરવાના ૨૦૨૩ના કેસમાં બન્નેની શોધ ચલાવાઈ રહી હતી. આ કેસમાં ઈસ્લામિક સ્ટેટ ઓફ ઇરાક એન્ડ સિરિયા (આઈએસઆઈએસ)ના સ્ત્રીપર સેલ મોઝુલ સાથે સંકળાયેલા આઠ જણની અગાઉ ધરપકડ કરવામાં આવી હતી. હાલમાં એ આરોપી અદાલતી કરસ્ટીમાં છે.	હાઈ કમિશનના કર્મચારી એહસાન-ઉર-રહીમ ઉર્ફે દાનિશ સાથે થઇ હતી.		વરસાદની ખેંચ પડશે. જેના કારણે પાક ૧૦૦ ટકા નહીં પરંતુ ૭૦ થી ૮૦ ટકા જ થશે. તમામ આગાહીકારો એક બાબતે સંમત થયા હતા કે, વરસાદ વધુ પડશે પરંતુ તોફાની પડશે જેના કારણે પાકને નુકસાન જરૂર થશે. આ ઉપરાંત બે તોફાન પણ આવે તેવી શક્યતા છે. ઓગસ્ટની આસપાસનાં દિવસોમાં વરસાદની ખેંચ પડી જાય તેવી પણ શક્યતા છે. ઓક્ટોબરમાં ચોમાસુ વિદાય લેશે.
દેશમાં ઈસ્લામિક શાસન લાદવાના આઈએસઆઈએસના ઇરાદાઓને પૂર્ણ કરવા માટે દેશની શાંતિ અને કોમી સંવાદિતાને નુકસાન પહોંચાડવાના ઇરાદાથી આતંકવાદી કૃત્યો કરવાનું કાવતરું ધડવામાં આવ્યું હતું, એમ અધિકારીએ જણાવ્યું હતું.	ગુમયર એજન્સીઓ તરફથી મળેલી માહિતી મુજબ પાકિસ્તાની ગુમયર અધિકારીઓને મહત્વપૂર્ણ માહિતી આપવામાં આવી હતી, જેના આધારે ધરપકડ કરાયેલા છ લોકોમાં જ્યોતિનો પણ સમાવેશ થાય છે. જ્યોતિનો પરિચય દાનિશ અને તેના સહયોગી અલી અહસાનના માધ્યમથી પાકિસ્તાની ગુમયર અધિકારીઓ સાથે થયો હતો.જેમણે જ્યોતિની પાકિસ્તાનમાં મુસાફરી અને રહેવાની વ્યવસ્થા કરી હતી. જ્યોતિએ પાકિસ્તાની ગુમયર અધિકારી સાથે ગાઢ સંબંધો બનાવ્યા અને તાજેતરમાં તેની સાથે ઇન્ડોનેશિયા બાલી પણ ગઇ હતી.		જૂનાગઢ કૃષિ યુનિવર્સિટીના કુલપતિ વી.પી. ચોવંદિયાએ જણાવ્યું હતું કે, આગાહીકારોના પરંપરાગત મંતવ્યો અને હવામાન વિભાગના આધુનિક સેટેલાઈટ ડેટા મુજબ આ વર્ષે ચોમાસું ‘પ્લસ’ રહેશે. હવામાન વિભાગે ૧૦૪ ટકા વરસાદની આગાહી કરી છે. કૃષિ યુનિવર્સિટીની અંદર થઈ રહેલી દિશાસૂચક ચર્ચાઓ પણ એ જ બતાવે છે કે વર્ષ ૨૦૨૫ ‘સોળઆની’ ચોમાસાનું સાબિત થશે.
અધિકારીના જણાવ્યા મુજબ ૨૦૨૨-૨૦૨૩ દરમિયાન શેખ અને પાને બોમ્બ બનાવવાની વર્કશોપનું આયોજન કર્યું હતું અને તેમાં ભાગ પણ લીધો હતો. તે સમયે તેમણે આઈઈડી બનાવવા સાથે નિયંત્રિત વિસ્ફોટ પણ કર્યો હતો.	જ્યોતિએ ભારતીય સ્થળો સંબંધિત સંવેદનશીલ માહિતી શેર કરી હોવાનો આરોપ છે. દિલ્હીમાં રોકાણ દરમિયાન તે પીએચસી હેન્ડલર દાનિશના સંપર્કમાં હતી. આ મામલે લેખિત કબૂલાત નોંધવામાં આવી છે અને કેસ નોંધવામાં આવ્યો છે.		આપનારા ૧૩ કોર્પોરેટોમાં મુકેશ ગોયલ, હિમાની જૈન, દેવેન્દ્ર કુમાર, રાજેશ કુમાર લાડી, સુમન અનિલ રાણા અને દિનેશ ભારદ્વાજનો સમાવેશ થાય છે. આ સાથે જ નવી પાર્ટીની જાહેરાત કરવામાં આવી છે અને તે અંગે વાત કરતાં તેમણે કહ્યું હતું કે, અમે તમામ કોર્પોરેટો મુકેશ ગોયલને અમારા પક્ષના નેતા તરીકે સ્વીકારીએ છીએ. તેમણે જણાવ્યું હતું કે આજે હેમવંદ ગોયલજીના અધ્યક્ષસ્થાને એક બેઠક ચોજાઈ હતી, જેમાં ૧૩ કોર્પોરેટરોએ મુકેશ ગોયલજીને ઇન્દ્રપ્રસ્થ વિકાસ પાર્ટીના નેતા તરીકે પસંદ કર્યા હતા.
શેખ અને પાન ઉપરાંત, આ કેસમાં અગાઉ મોહમ્મદ ઈમરાન ખાન, મોહમ્મદ યુનુસ સાકી, અબ્દુલ કાદિર પકાણ, સિમાબ નસીરુદ્દીન કાઝી, ગુલ્ફીકાર અલી બરોડાવાલા, શમિલ નાયન, અકીફ નાયન અને શાહનવાઝ આલમની ધરપકડ કરવામાં આવી હતી.	અનેક વિસ્તારમાં કટોકટી જાહેર કરી રાત્રી કરફ્યું લાકી દેવામાં આવ્યો હતો. ટેક્સાસમાં હિટવેવને કારણે લોકોની પરેશાનીમાં વધારો થયો હતો. હિટવેવને પગલે ઈમારતો પરના છાપરાં ઊડી ગયાં હતાં, બારીઓ તૂટી ગઈ હતી, અનેક ઝાડ ઉખડી ગયાં હતાં અને વીજપુરવઠો ખંડિત થઈ ગયો હતો.		રાજીનામું આપનારા કોર્પોરેટર હિમાની જૈને રાજીનામાં અંગે વાત કરતાં કહ્યું કે, અમે ઈન્દ્રપ્રસ્થ વિકાસ પાર્ટી નામની નવી પાર્ટી બનાવી છે. અમે આ આદમી પાર્ટીમાંથી રાજીનામું આપી દીધું છે. છેલ્લા અઢી વર્ષમાં કોર્પોરેશનમાં થયું જોકેઈ તેવું કોઈ કામ થયું નથી. અમે સત્તામાં હતા, તેમ છતાં અમે કંઈ કર્યું નથી. અમે નવી પાર્ટી બનાવી છે કારણ કે અમારી વિચારધારા દિલ્હીના વિકાસ માટે કામ કરવાની છે. અમે એ પાર્ટીને સમર્થન આપીશું જે દિલ્હીના વિકાસ માટે કામ કરશે. અત્યાર સુધીમાં ૧૫ કોર્પોરેટરોએ રાજીનામું આપી દીધું છે અને અન્ય પણ સામેલ થઈ શકે છે.
કેદારનાથમાં	અમેરિકામાં	પાકિસ્તાનના	
સપાટી પર ઇમરજન્સી લેવિંગ કરતી વખતે હેલિકોપ્ટર એમ્બ્યુલન્સનો ટેલ રોટર તૂટી ગયો હતો. ચૌબેએ વધુમાં જણાવ્યું કે આ ઘટનાની નાગરિક ઉક્રમ્મ મહાનિર્દેશાલય(ીજીસીએ) તપાસ કરશે. શ્રી દેવી નામના દર્દીનો જીવ બચાવવા માટે હેલિકોપ્ટર એમ્બ્યુલન્સ એઇમ્સ હર્ષકેશથી કેદારનાથ આવી રહ્યું હતું. કેદારનાથના મુખ્ય હેલિપૉડ પર ઉતરાણ કરતાં પહેલા હેલિકોપ્ટરમાં કેટલીક ટેકનિકલ ખામી સર્જાઇ હતી. જેની સમયસર જાણ થતાં જ પાઇલટને હેલિપેડની બરાબર પહેલા સપાટ સપાટી પર ઉતરાણ કરવાનું ચોચ્ય જણાયું હતું. જો કે લેવિંગ દરમિયાન હેલિકોપ્ટરનું ટેલ રોટર તૂટી ગયું હોવાનું અધિકારીએ જણાવ્યું હતું.	અનેક વિસ્તારોમાં ભારે નુકસાન સહન કરવું પડ્યું અને પાકિસ્તાન વાયુસેનાની ક્ષમતામાં ઘણો ઘટાડો થયો. ઓરિસ્તાન પોતાના મોટાભાગનાં હથિયારો નૂરખાન એકરેબમાં રાખે છે અને હુમલા પછી પાકિસ્તાની સેનાના ઘણા મહત્વપૂર્ણ ફાયટર જેટ ઊડી શક્યાં નહીં. આ કારણોસર પાકિસ્તાને યુદ્ધવિરામની અપીલ કરી હતી.		

૧૯ને કારણે મૃત્યુઆંક ૩૧ નોંધાયો છે. સિંગાપોરની વાત કરીએ તો, અહીં કોવિડ-૧૯ના કેસોમાં ૨૮

ધોધારી દશાશ્રીમાળી
વૈષ્ણવ વણિક

જગજીવનદાસ કંપની વાળા
શ્રી ઈશ્વરલાલ મહુવાકરના
ધર્મપત્ની તથા શ્રી રામજીભાઈ
જવેરભાઈ મહેતાના સુપુત્રી
શ્રીમતી મીનાક્ષીબેન
(જયાબહેન)
તા: ૧૭.૦૫.૨૦૨૫ શનિવાર ના
રોજ કૈલાસવાસી થયેલ છે.
તે જયેશભાઈ, મયુરભાઈ,
રાકેશભાઈના માતૃશ્રી.
મનીષાબેન, શીતલબેન,
બેલાબેનના સાસુજી. સૌમ્યા,
ભવ્યા, મીત, શુભના ઇદી.
બન્ને પક્ષ તરફથી લૌકિક
વહેવાર બંધ છે.

₹૭૬૪ કરોડની છેતરપિંડીનો કેસ: ઇડીએ ₹૮૧.૮૮ કરોડની સંપત્તિને ટાંચ મારી

મુંબઈ: એન્ફોર્સમેન્ટ ડિરેક્ટોરેટ (ઇડી)એ વિંધ્યવાસિની ગ્રુપના પ્રમોટર્સ વિજય ગુપ્તા અને અજય ગુપ્તા અને તેમના સહયોગીઓ સામે કથિત બેંક ફ્રોડ કેસના મની લોન્ડરિંગના તપાસના ભાગરૂપે રૂ. ૮૧.૮૮ કરોડની કામચલાઉ અને સ્થાવર સંપત્તિઓ પર ટાંચ મારી હતી. ઇડી સૂત્રોના જણાવ્યા અનુસાર આરોપીઓએ સ્ટેટ બેંક ઓફ ઈન્ડિયા સાથે રૂ. ૭૬૪.૪૪ કરોડની છેતરપિંડી કરી હતી.

સીબીઆઇની તપાસમાં બહાર આવ્યું છે કે વિજય અને અજયે અમુક બેંક અધિકારીઓ અને ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ્સ, લોન કન્સલ્ટન્ટ્સ અને અન્ય

સહ-પડયંત્રકારો સાથે મળીને સીબીઆઇ પાસેથી વિંધ્યવાસિની ગ્રૂપ ઓફ કંપનીઓની વિવિધ કંપનીઓના નામે બનાવટી દસ્તાવેજોના આધારે વિવિધ લોન અને ક્રેડિટ સુવિધાઓ મેળવી હતી, જેનો ઉપયોગ વ્યક્તિગત લાભ અને અન્ય અનધિકૃત હેતુઓ માટે કરવામાં આવ્યો હતો.

ઇડીની તપાસમાં જાણવા મળ્યું છે કે આરોપી પ્રમોટરોએ સીબીઆઇ સાથે રૂ. ૭૬૪.૪૪ કરોડની છેતરપિંડી કરી હતી. એવા પણ આરોપ મૂકવામાં આવ્યા હતા કે તેમણે આ ભંડોળમાંથી રૂ. ૪૨ કરોડ રોકડા ઉપાડ્યા હતા અને લોનની રકમનો ઉપયોગ તેમના નામે, તેમના પરિવારના

સભ્યોના નામે સ્થાવર મિલકતો અને બેનામી સંપત્તિઓ ખરીદવા માટે કર્યો હતો. ઉપરાંત, સિલવાસા અને મહારાષ્ટ્ર મિલ્સની ખરીદી માટે વિવિધ કંપનીઓના નામે ટર્મ લોન અને કેશ ક્રેડિટ સુવિધાઓ લેવામાં આવી હતી અને રાજપૂત રિટેલ લિમિટેડ નામની કંપનીના નામે મોલના બાંધકામ અને કમર્શિયલ બિલ્ડિંગ ખરીદવા માટે લોન લેવામાં આવી હતી. લોનની રકમ મેળવવા માટે નક્કી અને મોટાપાયે કરાયેલા કરારો દર્શાવવામાં આવ્યા હતા. તપાસ દરમિયાન, વિજયની ૨૬ માયે ધરપકડ કરવામાં આવી હતી અને હાલમાં તે જ્યુડિશિયલ કસ્ટડીમાં છે.

વિલે પાર્લેના જૈન દેરાસર પર કામચલાઉ શેડ બાંધવાની મંજૂરી

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
મુંબઈ: મુંબઈ મહાનગરપાલિકાના દ્વારા ગયા મહિનામાં આંશિક રીતે તોડી પાડવામાં આવેલા વિલે પાર્લે (પૂર્વ)ના જૈન મંદિર પર કામચલાઉ શેડ બાંધવાની મંજૂરી મળી ગઈ છે. તેથી રવિવારથી દેરાસરના બાકી રહેલા બાંધકામ પર ટ્રસ્ટ દ્વારા શેડ બાંધવાનું કામ ચાલુ કરવામાં આવશે.

શ્રી ૧૦૦૮ દિગંબર જૈન મંદિર ટ્રસ્ટ દ્વારા સંચાલિત આ દેરાસરને અનધિકૃત જાહેર કરીને

પાલિકાએ ૧૫ એપ્રિલના તેને આંશિક રીતે તોડી પાડતા તેની સામે મુંબઈ સહિત દેશભરના જૈનોમાં આકોશ જાગ્યો હતો. તેની સામે કોર્ટમાં સુનાવણી ચાલી રહી છે અને આગામી ૨૦ જૂનના આ કેસમાં આગળની સુનાવણી થવાની છે. આ દરમિયાન ચોમાસું નજીક હોવાથી પાલિકા દ્વારા તોડી પાડવામાં આવેલા દેરાસરના બાંધકામ ઉપર શેડ બાંધવાની મંજૂરી ટ્રસ્ટ દ્વારા કોર્ટ સમક્ષ માગવામાં આવી હતી. કોર્ટે ટ્રસ્ટને આ બાબતે

પાલિકા પાસેથી મંજૂરી માગવાનો નિર્દેશ આપ્યો હતો. કોર્ટના નિર્દેશ બાદ ટ્રસ્ટ દ્વારા પાલિકાના કે-પૂર્વ વોર્ડમાં કામચલાઉ શેડ બાંધવા માટે મંજૂરી માગતી અરજી કરવામાં આવી હતી, જે પાલિકા દ્વારા મંજૂર કરવામાં આવી છે. તેથી રવિવાર, ૧૮ મેથી દેરાસરના બાકી રહેલા બાંધકામ પર કામચલાઉ શેડ બાંધવામાં આવશે એવું દેરાસરના ટ્રસ્ટી અનિલ શાહે જણાવ્યું હતું.

મઢમાં અનધિકૃત બાંધકામ માટે મિથુન ચક્રવર્તીને સુધરાઈની નોટિસ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
મુંબઈ:બોલિવૂડ અભિનેતા અને ભાજપ નેતા મિથુન ચક્રવર્તીને મલાડના મઢ વિસ્તારના એરંગલ ગામમાં સ્થિત એક પ્લોટ પર અનધિકૃત બાંધકામ કરવા માટે મુંબઈ મહાનગર પાલિકા એ કારણદર્શક નોટિસ ફટકારી હતી.
એક અહેવાલ મુજબ શનિવારે, અભિનેતાએ આરોપોને નકારી કાઢ્યા હતાં અને તેણે કોઈ અનધિકૃત બાંધકામ કર્યું ના હોવાનો દાવો કર્યો હતો.
નોટિસને લઈને પાલિકાને તેઓ જવાબ મોકલશે એવું પણ અભિનેતાએ કહ્યું હોવાનું જાણવા મળ્યું હતું.
પાલિકાએ ૧૦ મેના રોજ બહાર પાડેલી નોટિસમાં અભિનેતાને ફેરફારો માટે પૂરતું કારણ રજૂ કરવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો છે, નહીં તો બાંધકામો તેમના પોતાના જોખમે તોડી પાડવામાં આવશે એવી પાલિકાએ કાર્યવાહીની ચેતવણી પણ આપી છે.
પાલિકાના અધિકારી ના જણાવ્યા મુજબ, પ્લોટ પર આ બાંધકામો અધિકારીની પરવાનગી લીધા વિના બાંધવામાં કરવામાં આવ્યા હતા, જેના કારણે તેમને કારણદર્શક નોટિસ જારી કરવાનો આદેશ આપવામાં આવ્યો હતો.

પિંપરી-ચિંચવડમાં પાલિકાએ નદી કિનારે આવેલા ૩૬ ગેરકાયદેસર બંગલા તોડી પાડ્યા

પુણે: પુણે જિલ્લાના પિંપરી ચિંચવડમાં પાલિકાએ શનિવારે ઇન્દ્રાયણી નદીના કિનારે ગેરકાયદેસર રીતે બાંધવામાં આવેલા ૩૬ બંગલાઓ તોડી પાડવાનું શરૂ કર્યું હતું, એમ એક અધિકારીએ જણાવ્યું હતું.

પિંપરી ચિંચવડ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન (પીસીએમસી) ના અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓ સવારે ચીખલી ગામમાં સ્થળ પર પહોંચ્યા હતા.

મ્યુનિસિપલ કમિશનર શેખર સિંહે જણાવ્યું હતું કે ચોમાસાની ઋતુ દરમિયાન ડિમોલિશન ઝુંબેશ ચલાવી શકાતી નથી, તેથી પાલિકાએ બંગલા તોડી પાડવાનું શરૂ કરી દીધું છે.

તેમણે કહ્યું, જમીન અને બંગલાના માલિકોએ નેશનલ ગ્રીન ટ્રિબ્યુનલ (એનજીટી) દ્વારા આપવામાં આવેલા આદેશ સામે ફરીથી સુપ્રીમ કોર્ટનો સંપર્ક કર્યો હતો. જોકે, તેણે ચોથી મેના રોજ તેમની અરજીનો નિકાલ કર્યો અને પીસીએમસીને આ બાંધકામો તોડી પાડવાના આદેશનો અમલ કરવાનો નિર્દેશ આપ્યો.

સ્થાનિક પર્યાવરણ કાર્યકર્તા તાનાજી ગંભીરે રિવર વિલા પ્રોજેક્ટ સામે એનજીટીમાં અરજી કરી હતી, જેમાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે બંગલા બ્લુ લાઇનની અંદર બનાવવામાં આવ્યા હતા, જે નદી કિનારાને અડીને આવેલો વિસ્તાર છે જ્યાં વિકાસ પ્રવૃત્તિઓને મંજૂરી નથી.

મેસર્સ જીરે વર્લ્ડ અને મેસર્સ વી સ્કવેરનો પ્રોજેક્ટ ચીખલી ગામમાં છે. પહેલી જુલાઈ, ૨૦૨૪ ના રોજ, એનજીટીએ પીસીએમસીને ગેરકાયદેસર બાંધકામો તોડી પાડવા અને બંગલા માલિકો અને અન્ય સંકળાયેલા પક્ષો પાસેથી પર્યાવરણીય નુકસાન વળતર તરીકે પાંચ કરોડ રૂપિયા વસૂલવાનો આદેશ આપ્યો. મ્યુનિસિપલ કમિશનરે જણાવ્યું હતું કે નાગરિક સંસ્થા ટૂંક સમયમાં પર્યાવરણીય નુકસાન વળતર તરીકે બંગલાના માલિકો પાસેથી ૫ કરોડ રૂપિયા પણ વસૂલશે.

મુંબઈ એરપોર્ટ પર તુર્કીની સેલેબીને સ્થાને ભારતીય કંપનીની નિમણૂક

મુંબઈ: અદાણી ગ્રુપની આગેવાની હેઠળની મુંબઈ ઇન્ટરનેશનલ એરપોર્ટ લિમિટેડ (એમઆઇએએલ) એ તુર્કીની કંપની સેલેબી એનએએસ એરપોર્ટ સર્વિસીસ સાથેના કરારને સમાપ્ત કર્યા પછી, એરલાઇન્સને કામચલાઉ ધોરણે ગ્રાઉન્ડ-હેન્ડલિંગ સેવાઓ પૂરી પાડવા માટે કોન્ટ્રાક્ટ સ્થિત કંપની ઇન્ડો થાઈ એરપોર્ટ સર્વિસીસની નિમણૂક કરી છે. એમઆઇએએલના પ્રવક્તાના જણાવ્યા અનુસાર, ઇન્ડો થાઈ, આગામી ત્રણ મહિના માટે છત્રપતિ શિવાજી મહારાજ ઇન્ટરનેશનલ એરપોર્ટ પર વચગાળાના ગ્રાઉન્ડ હેન્ડલિંગ સેવા પ્રદાતા રહેશે.

નાગરિક ઉડ્ડયન મંત્રાલયે રાષ્ટ્રીય સુરક્ષા ચિંતાઓને ટાંકીને સેલેબી એનએએસની સુરક્ષા મંજૂરી તાત્કાલિક અસરથી રદ કર્યાના એક દિવસ પછી આ નિર્ણય લેવાયો છે. સેલેબીનો કરાર સમાપ્ત થયા પછી, એમઆઇએએલ એ તમામ અસરગ્રસ્ત એરલાઇન્સ સાથે બેઠક ચોજી હતી અને પછી ભારતીય કંપની, ઇન્ડો થાઈ એરપોર્ટ સર્વિસીસને નવા ગ્રાઉન્ડ-હેન્ડલિંગ પાર્ટનર ન મળે ત્યાં સુધી કામચલાઉ ધોરણે નિયુક્ત કરવાનો નિર્ણય

સેલેબીની હાઇ કોર્ટમાં ઘા

રાષ્ટ્રીય સુરક્ષાના કારણોસર મુંબઈના છત્રપતિ શિવાજી મહારાજ આંતરરાષ્ટ્રીય વિમાનમથક પર તુર્કી કંપની સેલેબીની ગ્રાઉન્ડ હેન્ડલિંગ સેવાઓને સસ્પેન્ડ કરવા સામે સેલેબીએ દિલ્લી હાઈકોર્ટમાં અરજી કરી છે. સેલેબી છેલ્લા ૧૫ વર્ષથી ભારતમાં હવાઈ સેવાઓમાં કાર્યરત છે અને દેશના નવ એરપોર્ટ પર સેવા આપે છે. સેલેબીએ ભારતમાં ૧૦,૦૦૦ લોકોને રોજગારી આપી છે. ભારતમાં કામ કરતી વખતે સેલેબી એવિએશન ઇન્ડિયાએ ભારતીય ઉડ્ડયન નિયમોનું પાલન કર્યું હોવાનો દાવો કર્યો છે.

લીધો હતો. રાજ્યના ઉદ્યોગ પ્રધાન ઉદય સામંતે જણાવ્યું હતું કે, ભારત વિરોધી લાગણીઓને ટેકો આપતી કોઈપણ વિદેશી કંપનીનું મહારાષ્ટ્રમાં કોઈ સ્થાન નથી અને તેણે તાત્કાલિક દેશ છોડી દેવો જોઈએ.

ઓપરેશન સિંદૂર વિરુદ્ધ પોસ્ટ સરપેન્ડ કરાયેલી કાયદાની વિધાર્થીનીને તાત્કાલિક રાહત નહીં

મુંબઈ: બોમ્બે હાઈકોર્ટની નાગપુર બેન્ચે ઓપરેશન સિંદૂર વિરુદ્ધ સોશિયલ મીડિયા પોસ્ટ લખવા બદલ તેની કોલેજ દ્વારા સરપેન્ડ કરાયેલી કાયદાની વિધાર્થીનીને તાત્કાલિક રાહત આપવાનો ઇન્કાર કર્યો હતો.

કોર્ટ જણાવ્યું હતું કે પ્રથમદર્જા સિમ્બાયોસિસ લો સ્કૂલ દ્વારા કાર્યવાહી દંડાત્મક લાગતી નથી, પરંતુ તે વહીવટી પ્રક્રિયા હતી. આ મહિલા, જે અંતિમ વર્ષની વિદ્યાર્થીની છે, તેની પૂછપરછ કરવામાં આવી હતી, જોકે તેની ધરપકડ કરવામાં આવી ન હતી, તે સ્વતંત્ર પત્રકાર અને ડેમોક્રેટિક સ્ટુડન્ટ્સ એસોસિએશન, કેરળના સભ્ય રાજસ મોડેપ્પી ઉદ્દે સિદ્ધિકની સાથે મળી આવી હતી. પહેલાગામ આતંકવાદી હુમલા બાદ પાકિસ્તાનમાં આતંકવાદી હેઠાણાઓ પર હુમલો કરવા માટે ભારતીય સશસ્ત્ર દળો દ્વારા લેવામાં આવેલી કાર્યવાહી અંગે ટીકાત્મક પોસ્ટ કરવા બદલ સિદ્ધિકની ૭ મેના રોજ ધરપકડ કરવામાં આવી હતી.

દેવુંન ચૂકવનારા પિતાના સગીર પુત્રનું અપહરણ કરી ૧૨ લાખની માગણી: બે પકડાયા

થાણે: દેવું ચૂકવી ન શકનારા શખસના ૧૫ વર્ષના પુત્રનું કથિત અપહરણ કરી ૧૨ લાખ રૂપિયાની માંગણી માગવામાં આવી હોવાની ઘટના નવી મુંબઈમાં બની હતી. પોલીસે તાત્કાલિક તપાસ હાથ ધરી ગણતરીના કલાકોમાં ૨ બાળે વિસ્તારમાંથી સગીરને છોડાવી બે જણની ધરપકડ કરી હતી.

કોપરબૈરાણે પોલીસે પકડી પાડેલા આરોપીઓની ઓળખ ગણ ઉદય ભાલેરાવ (૩૨) અને યશ સતીશ ગરુડ (૨૬) તરીકે થઈ હતી. આરોપીઓના બે સાથી ફરાર હોવાથી પોલીસ તેમની શોધ ચલાવી રહી છે.

પોલીસના જણાવ્યા મુજબ ઘટના ૧૪ મેની રાતે બની હતી. આરોપીઓ ફરિયાદીના ઘણાસોલી વિસ્તારમાં આવેલા ઘરમાં ઘુસ્યા હતા. આરોપીઓમાંથી એક પાસેથી ફરિયાદીએ ચાર લાખ રૂપિયાનું કુરજ લીધું હતું, જે તે ચૂકવી શક્યો નહોતો. આરોપીઓએ ફરિયાદી સાથે ઝઘડો કરી તેના પુત્રનું કથિત અપહરણ કર્યું હતું.

ફરિયાદમાં જણાવાયું હતું કે ૧૫ વર્ષના સગીરની મારપીટ કરી તેને કારમાં લઈ જવાયો હતો. બાદમાં પુત્ર હેમખેમ જોઈતો હોય તો ૧૨ લાખ રૂપિયા ચૂકવવાની ધમકી આરોપીએ આપી હતી, એવું કોપરબૈરાણે પોલીસે જણાવ્યું હતું.

આ પ્રકરણે સગીરના પિતાની ફરિયાદને આધારે પોલીસે ગુનો નોંધી તપાસ હાથ ધરી હતી.

તેજસ્વી તારલાઓને અભિનંદન

દસમા ધોરણના વિદ્યાર્થીઓ

 વનેસા સમીર કર્કર ૯૬.૮ ટકા	 ભટ્ટ કિશ્ના ધવલ ૮૨.૪૦ ટકા	 ભૂમિલ બિરાગ ધરમશી ૮૫ ટકા
 દક્ષ શાહ ૮૬.૮૦ ટકા	 ગ્રિસિત મહેતા ૮૮ ટકા	 ફલક મોહિત શેઠ ૮૦ ટકા
 જયના વિકાંત કપાસી ૮૬.૬૦ ટકા	 જિયાન ધર્મેન્દ્ર શાહ ૮૧ ટકા	 કનિષ્ઠા જિતેન નાગડા ૮૫.૬૦ ટકા
 કાવ્યા કપિલ ધનાની ૮૨.૨૦ ટકા	 કોહારી નિવ ધવલ ૮૫.૪૦ ટકા	 કિષ્ના મણીલાલ શાહ ૮૩ ટકા
 મનુશ્રી કિન્નર દરજી ૮૫.૨૦ ટકા	 મિત ધીયા એચ. ૮૫.૨૦ ટકા	 મોરબીયા પૂજા બિપીન ૮૨.૪૦ ટકા
 નમન નિલેશ ૮૭ ટકા	 નમરા નિલેશ ભાનુશાલી ૮૪ ટકા	 નીર નિલેશ ભાનુશાલી ૮૪.૪૦ ટકા
 નિયતી કુરિયા ૮૭ ટકા	 નિયતી પરેશ મહેતા ૮૪.૪૦ ટકા	 પ્રદાન પ્રતીક ધવલ ૮૫.૨ ટકા
 પ્રશમ નિહાર ગાંધી ૮૫.૬ ટકા	 રાજ બિપીન પસાદ ૮૮.૪૦ ટકા	 રોશન મેહુલ વસાની ૮૫.૪૦ ટકા

મહારાષ્ટ્ર બોર્ડના દસમા અને બારમા ધોરણના ૮૦%થી વધુ માર્ક્સ મેળવનારા વિદ્યાર્થીઓ પોતાનો ફોટો અને માર્ક્શીટ 'મુંબઈ સમાચાર'ને મોકલી આપે.

ઈ-મેઇલ એડ્રેસ : resultonms@gmail.com
વૉટ્સએપ : 7045430579

**Prahadrai Dalmia
Lions College of
Commerce & Economics**
» A Govt. approved Hindi Linguistic Minority Institute
» Affiliated to University of Mumbai & AICTE, New Delhi
» NAAC Re-Accredited with 'A' Grade (III Cycle)
» ISO 21001 : 2018 Certified

ADMISSIONS OPEN 2025-26
For Online Admission Forms visit:
www.dalmialionscollege.ac.in

53
Years of Sterling
Performance
in Education

Degree College
Code : 151

F.Y. B.COM (AIDED COURSE & 1 UNAIDED DIVISION)

SELF FINANCED COURSES (UNAIDED)	
✓ F.Y.B.A.F.: Bachelor of Commerce (Accounting & Finance)	
✓ F.Y.B.B.I.: Bachelor of Commerce (Banking & Insurance)	
✓ F.Y.B.A.M.M.C.: Bachelor of Arts in Multimedia & Mass Comm.	
✓ F.Y.B.F.M.: Bachelor of Commerce (Financial Markets)	
✓ B.I.M.: Bachelor of Commerce (Investment Management)	
✓ B. Sc. IT: Bachelor of Science (Information Technology)	
✓ B.Sc. CS: Bachelor of Science (Computer Science)	
✓ M.Com: Master of Commerce (Accountancy & Management)	

FYJC AIDED Course & 1 Unaided Division Junior College Code: 32.04.006

STEPS FOR ONLINE ADMISSION IN MINORITY QUOTA
[Part-I] - Government Online Registration Portal : <https://mahafyjcadmissions.in>
[Part-II] - Select Minority Tab • Select Hindi Linguistic Minority Tab
• Select College Name : PRAHLADRAI DALMIA LIONS COLLEGE OF COMMERCE & ECONOMICS - in First Preference

Sunder Nagar, S.V. Road, Malad (W), Mumbai-64.
Tel.: 022-35112985 / 35115316 / 35115003
dalmialionscollege@gmail.com
www.dalmialionscollege.ac.in

Scan for details

23rd MAY, FRIDAY, 2025, 7.00 PM

**FLUTES & TRUMPETS
OF BOLLYWOOD**
SONGS BASED ON FLUTES & TRUMPETS
SINGERS : SAMPADA GOSWAMI, RAJESH PRABHU,
KAPIL KUMAR, MEHAK, NACHIKET DESAI
PUNEET SHARMA
COMPERE MANGALA KHADILKAR MUSIC CONDUCTOR AVINASH CHANDRACHUD

એક નહીં - ૧૪ સપાલ મૈં કરું.....!

કવર
રટોરી

વિજય વ્યાસ

feedback@
bombaysamachar.com

તામિલનાડુના રાજ્યપાલ આર.એન. રવિ વિરૂધ્ધ રાજ્ય સરકારના કેસમાં રાજ્યોની વિધાનસભાએ પસાર કરેલાં બિલો અંગે રાજ્યપાલોએ ત્રણ મહિનામાં નિર્ણય લેવો પડશે એવો ચુકાદો સુપ્રીમ કોર્ટ આપ્યો હતો. સુપ્રીમ કોર્ટ રાષ્ટ્રપ્રમુખે પણ ૩ મહિનામાં નિર્ણય લેવો પડશે એવો ચુકાદો પણ આપતાં ભારે વિવાદ સર્જાયો હતો. સુપ્રીમ કોર્ટ રાષ્ટ્રપતિને આદેશ આપી શકે કે ના આપી શકે એ મુદ્દે ઘમાસણ મચ્યું હતું.

હવે રાષ્ટ્રપ્રમુખ દ્રૌપદી મુર્મૂએ રાષ્ટ્રપતિ અને રાજ્યપાલો માટે વિધાનસભા કે સંસદે પસાર કરેલાં બિલો અંગે નિર્ણય લેવા માટે નક્કી કરાયેલી સમયમર્યાદા સામે ૧૪ સપાલ ઊભા કર્યા છે એનાથી હવે આ વિવાદ વધુ ઉગ્ર બને અને સુપ્રીમ કોર્ટ વર્સીસ રાષ્ટ્રપતિનો જંગ જામે એવા અણસાર મળી રહ્યા છે.

રાષ્ટ્રપ્રમુખ મુર્મૂએ સૌથી મહત્વનો સવાલ એ ઉઠાવ્યો છે કે, બંધારણમાં રાષ્ટ્રપતિ અને રાજ્યપાલ માટે બિલોને મંજૂરી આપવા માટે સમયમર્યાદા નક્કી કરવાની કોઈ જોગવાઈ નથી તો સુપ્રીમ કોર્ટ કેવી રીતે રાષ્ટ્રપતિ અને રાજ્યપાલ માટે બિલોને મંજૂરી આપવા માટે સમયમર્યાદા નક્કી કરી શકે?

રાષ્ટ્રપ્રમુખ દ્રૌપદીજીએ સુપ્રીમ કોર્ટને આ પ્રકારના અણિયાળા ૧૪ સપાલ કરીને રાષ્ટ્રપતિ અને રાજ્યપાલની બંધારણીય સત્તાઓ, ન્યાયતંત્રની દબલગીરી અને રાષ્ટ્રપતિ અને રાજ્યપાલ માટે બિલોને મંજૂરી આપવા માટે સમયમર્યાદા નક્કી કરવા સહિતના મુદ્દે સ્પષ્ટતા માગી છે.

રાષ્ટ્રપ્રમુખે સુપ્રીમ કોર્ટને જે ૧૪ સપાલ કર્યા છે તેના પર સૌથી પહેલાં એક નજર નાખવા જેવી છે. સૌથી મહત્વના સવાલની વાત તો આપણે કરી લીધી હવે બીજા સવાલો પણ જાણી લઈએ.

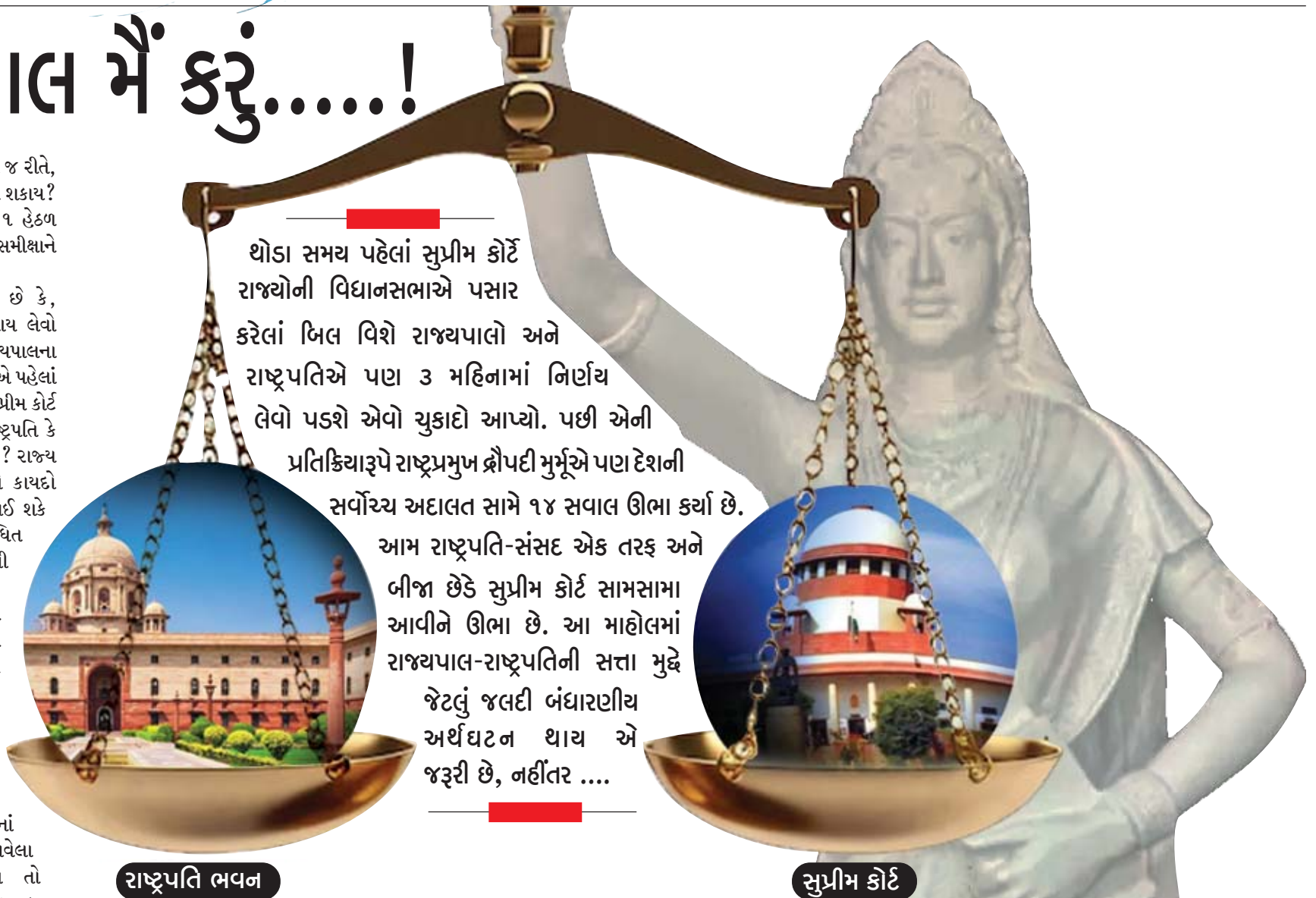
એક સવાલ એ છે કે, રાજ્યપાલ સમક્ષ બિલ આવે છે ત્યારે એમની પાસે કયા બંધારણીય વિકલ્પો હોય છે? સવાલ એ પણ છે કે, રાજ્યપાલ નિર્ણય લેતી વખતે મંત્રીમંડળની સલાહ માનવા બંધાયેલા છે? એક સવાલ એ પણ છે કે, રાજ્યપાલના

નિર્ણયને કોર્ટમાં પડકારી શકાય? એ જ રીતે, રાષ્ટ્રપતિના નિર્ણયને કોર્ટમાં પડકારી શકાય? અન્ય સવાલ એ છે કે, કલમ ૭૬૧ હેઠળ રાજ્યપાલના નિર્ણયોની ન્યાયિક સમીક્ષાને સંપૂર્ણપણે રોકી શકાય છે?

આ સિવાય એક સવાલ એ છે કે, રાષ્ટ્રપતિએ સુપ્રીમ કોર્ટનો અભિપ્રાય લેવો ફરજિયાત છે? રાષ્ટ્રપતિ અને રાજ્યપાલના નિર્ણયો અંગે કાયદો અમલમાં આવે એ પહેલાં જ કોર્ટ સુનાવણી કરી શકે ખરી? સુપ્રીમ કોર્ટ કલમ ૧૪૨નો ઉપયોગ કરીને રાષ્ટ્રપતિ કે રાજ્યપાલના નિર્ણયો બદલી શકે છે? રાજ્ય વિધાનસભા દ્વારા પસાર કરાયેલો કાયદો રાજ્યપાલની સંમતિ વિના લાગુ થઈ શકે છે? બંધારણના અર્થઘટન સંબંધિત કેસોને સુપ્રીમ કોર્ટની પાંચ જજની બેન્ચને મોકલવા ફરજિયાત છે? બંધારણ અથવા હાલના કાયદાઓ સાથે સુસંગત ન હોય એવા આદેશ સુપ્રીમ કોર્ટ આપી શકે? કેન્દ્ર અને રાજ્ય સરકારો વચ્ચેના વિવાદનો ઉકેલ ફક્ત સુપ્રીમ કોર્ટ જ લાવી શકે છે?

ટૂંકમાં આવા વિચાર કરી મૂકે એવા સવાલ અહીં પૂછવામાં આવ્યા છે અને રાષ્ટ્રપ્રમુખ દ્રૌપદી મુર્મૂ દેશનાં બંધારણીય વડાં છે તેથી એમણે ઉઠાવેલા સવાલો અંગે સુપ્રીમ કોર્ટ જવાબ તો આપવા જ પડશે. હા, સુપ્રીમ કોર્ટ શું જવાબ આપે છે તેના પર સૌની નજર છે. આમ જુવો તો આ સવાલોમાંથી મોટા ભાગના સવાલ અત્યંત પ્રાથમિક કક્ષાના છે. બંધારણનો સામાન્ય અભ્યાસ કરનારી વ્યક્તિને પણ મોટા ભાગના સવાલોના જવાબ ખબર હશે જ. બલકે સુપ્રીમ કોર્ટ પોતે ચાર મુદ્દે તો ચુકાદામાં સ્પષ્ટતા કરી જ દીધી છે.

સુપ્રીમ કોર્ટ પોતાના ચુકાદામાં કહેલું જ છે કે કલમ ૨૦૧ પ્રમાણે વિધાનસભા બિલ પસાર કરે પછી રાજ્યપાલને મોકલાવું જોઈએ અને રાજ્યપાલને બિલ બંધારણને સુસંગત ના લાગે તો રાષ્ટ્રપતિ પાસે વિચારણા માટે મોકલવું જોઈએ. આ સંજોગોમાં રાષ્ટ્રપતિએ કાં તો બિલને મંજૂરી આપવી પડશે અથવા મંજૂરી નહિ આપે એવું કહેવું પડશે. સુપ્રીમ કોર્ટ એ પણ કહેલું કે રાષ્ટ્રપતિના નિર્ણયની કલમ ૨૦૧ હેઠળ ન્યાયિક સમીક્ષા કરી શકાય છે. સુપ્રીમ કોર્ટ એ પણ સ્પષ્ટ કરેલું કે, સમયમર્યાદા નક્કી

રાષ્ટ્રપતિ ભવન

સુપ્રીમ કોર્ટ

કરવામાં આવે ત્યારે નિર્ણય વાજબી સમયમર્યાદામાં લેવો જોઈએ. વિલંબ થાય તો વિલંબનાં કારણો જણાવવાં પડશે. રાષ્ટ્રપતિ બિલને રાજ્ય વિધાનસભામાં સુધારા અથવા પુનર્વિચાર માટે પાછું મોકલે, પણ વિધાનસભા ફરીથી એ પસાર કરે છે તો રાષ્ટ્રપતિએ અંતિમ નિર્ણય લેવો પડશે અને વારંવાર બિલ પરત કરવાની પ્રક્રિયા બંધ કરવી પડશે.

બીજા ઘણા મુદ્દા એવા છે કે જેના પર બંધારણની જોગવાઈઓ બહુ સ્પષ્ટ છે. આમ છતાં, પણ રાષ્ટ્રપ્રમુખ સવાલ કરે ત્યારે તેનું મહત્વ વધી જાય છે. આ કારણે સુપ્રીમ કોર્ટ પણ અત્યંત બારીકાઈથી બંધારણીય જોગવાઈઓનું અર્થઘટન કરશે. એ અત્યંત જરૂરી પણ છે કેમ કે રાજ્યપાલો અને રાજ્ય સરકારો વચ્ચે ધર્મણીની ઘટનાઓ વધી રહી છે.

સુપ્રીમ કોર્ટ તામિલનાડુના રાજ્યપાલ આર.એન. રવિ અને રાજ્ય સરકાર વચ્ચે

થોડા સમય પહેલાં સુપ્રીમ કોર્ટે રાજ્યોની વિધાનસભાએ પસાર

કરેલાં બિલ વિશે રાજ્યપાલો અને

રાષ્ટ્રપતિએ પણ ૩ મહિનામાં નિર્ણય

લેવો પડશે એવો ચુકાદો આપ્યો. પછી એની

પ્રતિક્રિયારૂપે રાષ્ટ્રપ્રમુખ દ્રૌપદી મુર્મૂએ પણ દેશની

સર્વોચ્ચ અદાલત સામે ૧૪ સપાલ ઊભા કર્યા છે.

આમ રાષ્ટ્રપતિ-સંસદ એક તરફ અને

બીજા છેડે સુપ્રીમ કોર્ટ સામસામા

આવીને ઊભા છે. આ માહોલમાં

રાજ્યપાલ-રાષ્ટ્રપતિની સત્તા મુદ્દે

જેટલું જલદી બંધારણીય

અર્થઘટન થાય એ

જરૂરી છે, નહીંતર

ચાલી રહેલા વિવાદમાં ૮ એપ્રિલે આદેશ આપ્યો હતો કે રાજ્યપાલ પાસે કોઈ વિરોધાવર નથી અને રાજ્યપાલે એક મહિનામાં વિધાનસભાએ પસાર કરેલાં બિલો અંગે નિર્ણય લેવો પડશે. જસ્ટિસ જે.બી. પારડીવાલા અને જસ્ટિસ આર. મહાદેવનની બેન્ચે રાજ્યપાલ દ્વારા વિધાનસભાએ પસાર કરેલાં ૧૦ મહત્વપૂર્ણ બિલોને રોકવાના નિર્ણયને પણ ગેરકાયદે ગણાવ્યો હતો અને આ બિલોને પસાર થયેલાં જાહેર કર્યા હતાં. સુપ્રીમ કોર્ટે રાજ્યપાલો દ્વારા રાષ્ટ્રપતિને મોકલવામાં આવેલા બિલ પર પણ ચુકાદો આપતાં કહ્યું હતું કે, રાષ્ટ્રપતિએ રાજ્યપાલ દ્વારા મોકલવામાં આવેલા બિલ પર ૩ મહિનાની અંદર નિર્ણય લેવો પડશે. સુપ્રીમ કોર્ટના એ આદેશના પગલે મોટો વિવાદ બડો થઈ ગયો હતો અને બે છાવણી પડી ગઈ હતી. ઉપરાષ્ટ્રપતિ જગદીપ ધનાગેરે આ ચુકાદાને વખોડીને કહ્યું હતું કે, સર્વોચ્ચ કોર્ટ પણ

રાષ્ટ્રપતિને આદેશ આપી ના શકે.

બંધારણની કલમ ૧૪૨ હેઠળ સુપ્રીમ કોર્ટને આપવામાં આવેલી વિશેષ સત્તાઓ લોકશાહી શક્તિઓ સામે ૨૪ બાય ૭ ઉપલબ્ધ ન્યૂક્લિયર મિસાઇલ બની ગઈ છે અને સુપ્રીમ કોર્ટના ન્યાયાધીશો સુપર પાર્લામેન્ટની જેમ કામ કરી રહ્યા છે. ભાજપના બીજા ઘણા નેતાઓએ આ વાતમાં સૂર પુરાવ્યો હતો.

જોકે, રાજ્યસભાના સાંસદ કપિલ સિંબલે સુપ્રીમ કોર્ટના ચુકાદાને વખાણતાં કહેલું કે, એક્ઝીક્યુટિવ બોડી કામ ન કરે ત્યારે ન્યાયતંત્રે હસ્તક્ષેપ કરવો જ પડે. ભારતમાં રાષ્ટ્રપતિ માત્ર બંધારણીય વડા છે અને રાષ્ટ્રપતિ-રાજ્યપાલે સરકારોની સલાહ પર કામ કરવું ફરજિયાત છે. વિપક્ષોએ સિંબલની વાતમાં સૂર પુરાવ્યો હતો.

આ મુદ્દે સામસામા દાવા અને પ્રતિદાવા

થવા કરે છે. સામાન્ય લોકોને કોણ સાચું એ ખબર નથી પડતી તેથી સુપ્રીમ કોર્ટ સ્પષ્ટતા કરે એ જરૂરી છે. સુપ્રીમ કોર્ટ એક વાર બંધારણીય જોગવાઈઓનું અર્થઘટન કરી દે તો એક ચોક્કસ ગાઈડલાઈન નક્કી થઈ જશે. કેન્દ્રના સત્તાધારી ભાજપે આ અર્થઘટન માન્ય ના હોય તો તેમાં ફેરફાર કરીને નવો કાયદો બનાવવાનો રસ્તો પણ ખૂલી જશે.

આમ હાલના તબક્કે તો રાજ્યપાલની સત્તાઓનો મુદ્દો રાજકીય રીતે સ્ફોટક બની ચૂક્યો છે અને રાજ્યપાલ બંધારણની ઉપરવટ હોય એ રીતે વર્તી રહ્યા છે એ કારણે પણ આ મુદ્દે સ્પષ્ટતા જરૂરી છે.

આશા રાખીએ કે, સુપ્રીમ કોર્ટના અર્થઘટનના પગલે તમામ વિવાદો પર કાયમ માટે પડદો પડી જશે. ■

મોર્નિંગ
મ્યૂસિંગ

રાજ ગોસ્વામી

feedback@
bombaysamachar.com

લોકોને સત્ય પસંદ હોય છે, પરંતુ પોતાની અનુકૂળતાનું!

The first casualty of war is the Truth...

યુદ્ધમાં સૌથી પહેલો ભોગ સત્યનો લેવાય છે. પ્રાચીન ગ્રીકમાં એસ્થિલીસ નામનો એક નાટ્યકાર થઈ ગયો. એના નામે આ બયાન ચઢેલું છે. એસ્થિલીસને સાહિત્યમાં ‘ટ્રેજેડીના જનક’ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે. એણે લખેલાં ૯૦ નાટકોમાંથી ૭ જ બચ્યાં છે. એના એક નાટકમાં એસ્થિલીસે આ બયાન લખ્યું હતું. એના શબ્દો જુદા હતા, પરંતુ સમય જતાં તે બયાન આ રીતે લોકપ્રિય થયું હતું :

The first casualty of war is the Truth...

કાશ્મીરના પહલગામમાં આતંકવાદી હુમલો થયો અને તે પછી ભારત અને પાકિસ્તાન વચ્ચે સીમા પર ટકરાવ થયો ત્યારે, ભારતમાં (અને પાકિસ્તાનમાં પણ) વિવિધ મીડિયા પ્લેટફોર્મ પર ખોટા સમાચારોનો જબરદસ્ત મારો ચાલ્યો હતો.

ચાલે ૧૯૭૧નું ભારત-પાક યુદ્ધ હોય, બે વિશ્વયુદ્ધ હોય કે પછી અમેરિકા-રશિયા વચ્ચેનું શીત યુદ્ધ હોય, દરેક મોટા યુદ્ધમાં ઘણી અફવાઓ અને ગપ ફેલાયાં છે. કેટલીક અફવાઓ એવી રીતે ફેલાય છે લોકો ડરના માર્યા તેને સાચી માની લે છે, પરંતુ પછીથી જુદી જ વાસ્તવિકતા સામે આવતી હતી. અફવાઓ અને જૂકી માહિતીઓ કેમ ફેલાય છે તેનાં અનેક કારણ છે- ઘણીવાર તે પ્રચાર-પ્રપંચનો હિસ્સો હોય છે, ઘણીવાર ભય અને અરાજકતા ફેલાવાનું કાવતરું હોય છે અને ઘણીવાર સાચી માહિતીઓનો અભાવ હોય છે.

ભારતે તો દૂર જવાની પણ જરૂર નથી. આપણે કોરોના વખતે જોયું હતું કે લોકો અનેક પ્રકારની અફવાઓ અને જૂઠાણાંના શિકાર બન્યા હતા. તે વખતે ડરનો માહોલ હતો અને કોઈની પાસે અધિકૃત, વૈજ્ઞાનિક જાણકારી નહોતી. પરિણામે લોકોએ તમામ પ્રકારની અફવાઓને સાચી માની લીધી હતી. વર્તમાનમાં રશિયા-યુક્રેન યુદ્ધમાં

પણ બહુ ગેરમાહિતીઓ ફેલાયેલી છે.

બીજા વિશ્વયુદ્ધમાં તો જાણી જોઇને લોકોને ગુમરાહ કરવામાં આવ્યા હતા. ખાસ કરીને જર્મન પ્રજાને, જેથી એરોલ્ફ હિટલર તરફી વાતાવરણ બની રહે. હિટલર ખુદ આવા પ્રચારમાં કેટલી હદે માનતો હતો અને લોકોને એ કેટલા બેવકૂફ સમજતો હતો એના માટે એનું આ બયાનને સમજવા જેવું છે. એણે લખ્યું હતું;

‘તમામ પ્રચાર લોકપ્રિય હોવા જોઈએ અને તે સૌથી ઓછા બુદ્ધિશાળી વ્યક્તિને પણ સમજમાં આવવા જોઈએ. કુશળ અને સતત પ્રચારની મદદથી કેટલાય લોકોને સ્વર્ગ પણ નર્ક જેવું બતાવી શકાય અથવા સાવ જ નકારા જીવનને સ્વર્ગ જેવું બતાવી શકાય છે.’

વ્યવસ્થિત જૂઠાણું ફેલાવવા માટે બહુ વગોવાયેલા હિટલરના પ્રચારમંત્રી જોસેફ ગોબ્બેલ્સના નામે એક કુખ્યાત વિધાન છે : ‘જૂઠને વારંવાર દોહરાવો તો તે સત્ય બની જાય છે....’ હિટલર અને ગોબ્બેલ્સ

બંને મહાઠગ હતા. એમને માણસોની ટૂંકી બુદ્ધિની ખબર હતી. એ જાણતા હતા કે સમૂહમાં રહેવાની આદતના કારણે લોકો એકબીજાના વિચારો અને માન્યતાઓને અપનાવી લેતા હોય છે. એટલે નાઝી તંત્રએ આખાને આખા સમાજને ગુમરાહ કરવા માટે વ્યવસ્થા ગોઠવી હતી.

ગ્રૂપ પોલોરાઈઝેશન એટલે કે સામૂહિક ધ્રુવીકરણ પણ આ રીતે જ થાય છે. ટોળામાં રહેવાની જરૂરિયાતના કારણે લોકો એકલા હોય એની સરખામણીમાં ટોળામાં હોય ત્યારે વધુને વધુ આત્મચંદ્રિક વિચાર કે વર્તન તરફ ઢળે છે. દાખલા તરીકે, એકલો માણસ કોઈનું ખૂન કરતાં બે વાર વિચાર કરે, પણ તે જો હિંસક ટોળાનો હિસ્સો હોય તો એના માટે બે-ચાર ખૂન કરવાં આસાન હોય છે.

સાદી ભાષામાં આને જ ઘેટાં વૃત્તિ કહે છે. એમાં સાદું-ખરાબ કે સાચું-ખોટું અપ્રસ્તુત અને અતાર્કિક બની જાય છે. સાચ સાથે એકલા અને અસુરક્ષિત રહેવા કરતાં જૂઠ સાથે ટોળામાં રહીને સુરક્ષિત રહેવાનું મોટાભાગના લોકો પસંદ કરે છે.

મધ્ય આફ્રિકાના દેશ રવાન્ડામાં આવી જ રીતે નરસંહાર થયો હતો. ૧૯૯૪ની ભયાનક કત્તેઆમ દરમિયાન પેટ્રીઓટિક ફ્રન્ટ નામના રાજકીય પક્ષના રેડિયો પર એક નારો બ્રોડકાસ્ટ થતો હતો : ‘હજુ કબરો ભરાઈ નથી....’ . એ પછી ૧૨ સપ્તાહમાં હુથુઓએ હજારો તુત્સીઓને રહેંસી નાખ્યા હતા.

આ નરસંહારનાં મૂળિયાં આમ તો રવાન્ડાના ગુલામીના ઇતિહાસમાં છે, પણ એનો ભડકો રેડિયો પરથી થયો હતો. રવાન્ડાનો નરસંહાર ભડકાવવા અને દિશા નક્કી કરવા માટે રેડિયો પાવરફુલ સાધન બન્યો હતો. વોટ્સએપ પર આવતા ફેક મેસેજસ, નફરતના વીડિયો અને કવિયા ઠકા-મશ્કરીઓને ફાલતું ગણીને ખારીજ કરવા જેવા નથી. આ ઘૂણા આવનારા સમયનો પૂર્વાભાસ છે.

રવાન્ડાના રેડિયોના મેસેજ ‘ડ્યુક યુનિવર્સિટી’ માં સચવાયેલા પડ્યા છે. એમાં કેવી રીતે લોકોને ઉછેરવામાં આવ્યા હતા એની સાબિતીઓ છે. ખાલી એક ટ્રાન્ઝિસ્ટર અને બે બેટરીઓથી રેડિયો જો પાવરફુલ માધ્યમ બની જતો હોય તો, આજે ટીવી ચેનલો, વોટ્સએપ જેવાં અનેક ઓનલાઈન પ્લેટફોર્મ

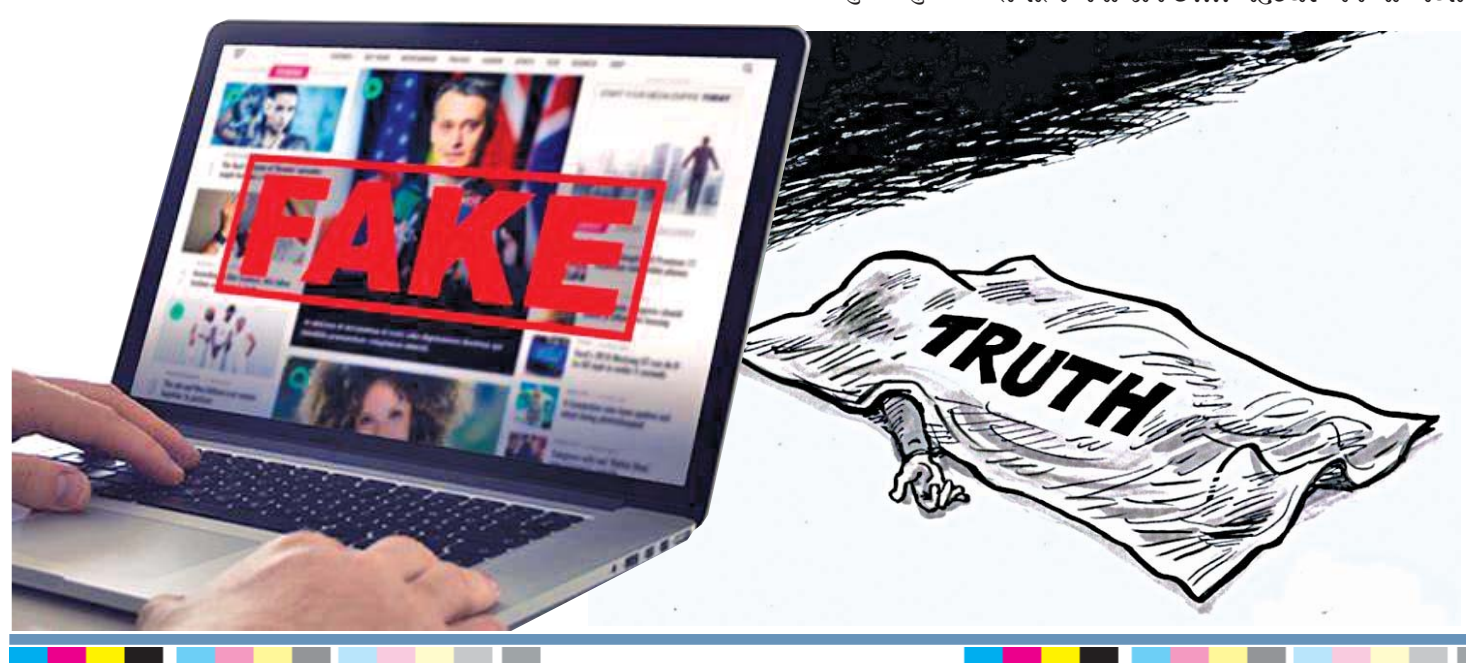
અને મોબાઈલ છે. આજે નફરત ફેલાવતા જે ઢગલાબંધ મેસેજ વોટ્સએપમાં આવે છે, તે રવાન્ડાના રેડિયોની જેમ, ફેબ્રિકેટડ ઇતિહાસ પેશ કરે છે અને આપણને ‘એક્શન’ લેવા ઉકસાવે છે.

સભ્યતાઓના ઇતિહાસમાં જૂઠની ભૂમિકા હંમેશાં રહી છે. રાજકારણીઓ, જે આમ જનતા કરતાં વધુ ગંભીર, જવાબદાર અને સમજદાર હોય છે, એમણે હંમેશાંથી જનતાને લાગણીઓમાં ગુમરાહ કરવાને બદલે તથ્યો અને નીતિઓ સાથે બાંધી રાખી હતી, પરંતુ સમાજો અસ્થિર અને ભયભીત થઈ રહ્યા છે એટલે રાજકારણીઓએ લોકોને ગમે તેવું બોલવાનું શરૂ કર્યું છે અને એમાં તથ્ય, સત્ય અને હકીકતનો ભોગ લેવાયો છે.

લોકોને સત્ય પસંદ હોય છે તે વાત સાચી, પરંતુ મોટાભાગના લોકોની એમાં એક શરત હોય છે કે તે સત્ય એમને અનુકૂળ હોવું જોઈએ. આપણે સત્યને નિરપેક્ષ (તટસ્થ) સત્ય તરીકે પસંદ નથી કરતા. આપણે એ સત્ય આપણા માટે કેટલું કામનું છે તે મુજબ પસંદ કરીએ છીએ : કાં તો તે મારી માન્યતાને મળતું આવવું જોઈએ અથવા મારા અહિંને પંખાળે તેવું હોવું જોઈએ. નહીં તો તે સત્યનું મારા માટે કોઈ મૂલ્ય નથી.

મોટાભાગના લોકો પ્રતિકૂળ સત્યને જૂઠ કહીને નકારી કાઢે છે અને અનુકૂળ સત્યને પુષ્ટિ આપે છે. આપણે અર્ધ-સત્ય અને અર્ધ-જૂઠમાં જીવીએ છીએ. હકીકત એ છે કે આપણે જેને સત્ય માનીએ છીએ તેમાં જૂઠનું તત્વ હોય છે, અને જેને જૂઠ ગણીએ છીએ તેમાં સત્યનો અંશ હોય છે.

જો બહુમતી લોકો તમારા અભિપ્રાયમાં સૂર પુરાવતા હોય, તો એ અભિપ્રાય તમારો નહીં, ટોળાનો કહેવાય અને તેને અભિપ્રાય નહીં, પ્રોપેગેન્ડા કહેવાય. અસલી અભિપ્રાય લાગણીઓથી દોરવાયા વગર, વિવેકબુદ્ધિના ઉપયોગથી તારવવામાં આવેલ નિષ્કર્ષને કહેવાય એટલા માટે અભિપ્રાય એકલવાયો હોય અને પ્રોપેગેન્ડા ટોળાથી દોરવાયેલો હોય, કારણ કે લોકો એકબીજાનું જોઈને એમાં માનતા હોય છે. અભિપ્રાય કિટકલ થિન્કિંગ અને લાગણીઓની ગેરહાજરીમાંથી આવે. પ્રોપેગેન્ડા લાગણીને ઉત્તેજિત કરીને વિચારો પર કાબૂ મૂકવાના ઉદ્દેશ્યમાંથી આવે. અભિપ્રાય વ્યક્તિગત હોય, જ્યારે પ્રોપેગેન્ડા માસ મીડિયામાંથી આવે. ■

સન્ડે ધારાવાહિક

અનિલ રાવલ

feedback@bombaysamachar.com

સાંજે બે પોલીસવાળા એસીપી મોરે અને સાયન પોલીસ સ્ટેશનનો સિનિયર ઇન્સ્પેક્ટર વાગલે સાદા ડ્રેસમાં ઢળતી સાંજે પોલીસ જીમખાનાના હરિયાળા ખુલ્લાં મેદાનમાં બેઠા હતા. વાગલેએ ડ્રિંકનો ઓર્ડર આપતા પહેલાં મોરેને પૂછ્યું: ‘બ્રાન્ડ વહી હે કી ચેન્જ કી હે?’

‘મેરા પ્રમોશન હુઆ હૈ, બ્રાન્ડ કા નહીં.’ વાગલેએ રાહ જોઇને ઊભેલા વેઇટરને ઓર્ડર આપ્યો. એસીપી મોરે અને વાગલેએ એક સમયે એક જ પોલીસ સ્ટેશનમાં સાથે કામ કર્યું હતું. બંને એકબીજાની ખાવાપીવાની આદતો અને કામ કરવાની રીતથી પરિચિત હતા. બિહારની છપ્પા શહેરની પોલીસ બજલુને લઇને મુંબઈ ચંદનના ઘરે પહોંચી ત્યારે સાયન પોલીસ સ્ટેશનનો પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર વાગલે સાથે હતો. સ્વાભાવિક રીતે જ મોરેને એનો બીલકુલ ખયાલ નહતો. એથી જ મોરે વાગલેનું રૂબરૂ મળવાનું રહસ્ય ઉકેલવા મથી રહ્યા હતા. એમણે એક સિપ મારીને વાગલેની સામે જોતાં કહ્યું: ‘ચલ બતા અભી. ઝ્યાદા કુટેજ મત ખા.’

વાગલેએ વાતની શરૂઆત કરી. વચ્ચે વચ્ચે દાઢના પેગ આલ્યા એટલો સમય વાતમાં ભેગ પડ્યો.

‘બસ્તા શેકન ફાઇવ સ્ટાર હોટેલ મેં હમલોગેં કો પૈસા દે કર ફાઇલ બંધ કરવા દિયા. બિહાર કી છપ્પા પોલીસ કે સાથ મેરા ભી કામ બન ગયા. મુઝે ભી પૈસે મિલે. મેરે હાથમેં દાડ હૈ...મેં ઝૂઠ નહીં બોલુંગા.’ વાગલેએ દાઢનો ઘ્લાસ બતાવતાં કહ્યું.

‘તુ બજલુ કે બારે મેં ક્યા બતા રહા થા?’ મોરેએ કહ્યું.

‘વહી કહે રહા હું...ઇસ કહાની મેં બજલુ કા બહુત હી ઇમ્પોન્ટ રોલ હૈ.

બજલુ ભરૂચ સે પકડા ગયા. છપ્પા પુલીસ ઉસકો વાપિસ છપ્પા લે ગઇ. કસ્ટડી મેં ડાલા. ઉપર સે આયે દબાવ મેં આકર પુલીસને ઉસકો કસ્ટડી સે ભાગને મેં મદદ કી. ઔર બજલુને એક ઓર મંડર કર કે સુપારી લેકર જો કામ અધૂરા છોડા થા ઉસે પુરા કિયા...ઔર.....ઔર....ઔર.....

વાગલેએ સિપ મારવા પૂરતો પોઝ લીધો...

વો છૂપને કે લિયે બજબઇ મેં સીધા સીમા કે ઘર પહુંચ ગયા.’ સીમાનું નામ પડતાં જ એસીપી મોરેના કાન સતકં અને આંખ ઝીણી થઇ.

‘ચે કબ કી બાત હૈ?’

‘સીમા ઔર અભિ કી શાદી કે કૂછ દિન પહેલે કી.’

‘સીમાને બજલુ કો અપને ઘરમેં છૂપાયા.’? મોરેની અધિરાલ વધી ગઇ.

‘હાં, હમ પહેલી બાર જબ બજલુ કો લેકર ઉસકી રૂમ પર ગયે તબ’

(ફેશબેક)

‘ચે મિલન બજલુ હૈ....ઔર હમ બિહાર સે...છપ્પા પુલીસ. ચે મંડર કટે ભાગા થા ઔર યહાં...આપકી રૂમ મેં એક રાત રહા થા...ફિર ભી આપને ઇન્ડે નહીં પહેયાના?’ સીમાનું ગળું સુકાવા લાગ્યું.

‘કોન સી રૂમ મેં રહા થા બતા..’ પોલીસે બજલુને પૂછ્યું. બજલુએ બાજુની રૂમ તરફ ઇશારો કર્યો.

‘રૂમ ખોલો મેડમ.’ સીમાએ ઉતાવળે આગળ ચાલીને ઘૂજતા હાથે રૂમ ખોલ્યો. પોલીસે અંદર નજર કરી.

‘ઔર કોન થા ઉસ રાત ઇસ રૂમ મેં..?’ પોલીસે પૂછ્યું.

સીમાના ધબકારા ગયા....એ રાતે રૂમમાં અભિ પણ હતો. આ છોકરો એનું નામ આપી દેશે તો...સીમા આવનારી મુશ્કેલીની કલ્પના કરવા લાગી. એણે બજલુને પોલીસ ન જુએ એ રીતે અભિનું નામ નહીં લેવાનો ઇશારો કર્યો.

‘ઇન્કા હસબેન્ડ થા’ સીમાનો ઇશારો સમજી ગયેલો બજલુ બોલ્યો.

(ફેશબેક પુરો)

‘મોરે, સીમા પર બજલુને એક અહેસાન કિયા થા. ઉસકો સીમા પે ભરોસા બૈઠ ગયા થા. વો ઇસ ભરોસે કે સાથ આશરા લેને સીમા કે ઘર પહોંચ ગયા થા.’

‘ચે સબ તુમ કેસે જાનતે હો?’ મોરેએ પૂછ્યું.

‘છપ્પા પુલીસને અભિ મંડર કેસ કે બારે મેં સૂના તબ ઉસને

મુઝે યે બાત બતાઇ.’

‘ફિર ક્યા હુઆ?’

‘બજલુને સીમા સે પૂછા કિ’ (ફેશબેક)

‘આપને અભિ કા નામ નહીં લેને કે લિયે ઇશારા કર્યું કિયા થા?’

‘ક્યું કી અભિ મેરા ખાસ દોસ્ત હૈ.’

‘ખાસ દોસ્ત હૈ યા યાર હૈ.....સોરી મેં મજાક કર રહા થા.’

થોડી વાર થોભીને બોલ્યો: ‘મૈને ઉસ દિન પુલીસ કો અભિ કા નામ નહીં બતા કર આપકો બચાયા થા....આજ આપ મુઝે બચા લો. મુઝે એક રાત આશરા દે દો.’

હત્યારા બજલુની ઓફરથી સીમા થયરી ઊઠી. એણે સામે ઊભેલા ખૂની ભાગેડુ યુવાનને ઉપરથી નીચે સુધી જોયો. એના ચહેરા પર એક લુચ્ચું સ્મિત ઊભરીને શમી ગયું. થોડીવાર પહેલાંની એની ભયથી ફફડતી આંખોમાં ચમક ઊભરી આવી.

‘મેં તુમ્હે એક શર્ત પર આશરા દુંગી.’ એના ભાથામાંથી તીરની જેમ છૂટેલો શર્ત શબ્દ બજલુના

કાનને ચીરીને નીકળી ગયો.

‘શર્ત..? કેસી શર્ત..?’ બજલુએ બે

વાર ભેંભાં ઊંચા તાણતાં પૂછ્યું.

‘મુઝે તુમ્હારી ચે રિવોલ્વર ચાહિયે.’

ઇસ ઔરત કો કેસે પતા ચલા કી મેરે પાસ રિવોલ્વર હૈ. એણે પેન્ટના આગળના હિસ્સામાં છુ પાવેલી રિવોલ્વર પર હાથ મુક્યો.

‘આપકો રિવોલ્વર કા ક્યા કામ હૈ..?’ એણે પૂછ્યું.

‘મુઝે બસ્તા કો ખતમ કર કે ચંદન કી મૌત કા બદલા લેના હૈ. મેરે પાસ એક આદમી હૈ મોતીબાબુ. વો મેરા ચે કામ કરને કે લિયે તૈયાર હૈ.’

(ફેશબેક પૂરો)

‘બજલુને રિવોલ્વર નીકાલ કર દી....સીમાને ઉસકો આશરા દિયા. બજલુ એક રાત રહા. છપ્પા પુલીસ કે સાથ પુરા સેટિંગ હોને કે બાદ બજલુ ખુદ સેરેન્ડર હુઆ તબ ઉસને છપ્પા પુલીસ કી ચે સારી બાતેં ઓફ ધ રેકૉર્ડ બતાઇ હૈ.’ વાગલેએ કહ્યું.

‘વાગલે, તુમ ચે સબ મુઝે ક્યું બતા રહે હો..?’

‘ક્યું કી હમને એકસાથ કામ કિયા હૈ. સોચા ઇસ હાઇપ્રોફાઇલ કેસ મેં ચે ઇન્ફર્મેશન શાયદ તુમ્હારે કામ આયે.’

એસીપી મોરે ઘરે પહોંચ્યા. એના દિમાગમાં જાતજાતના વિચારોની ઘણાધણાટી બોલતી હતી. વાગલે કહી ગયો એમાં તથ્ય કેટલું. બજલુએ છપ્પા પોલીસને કીધેલી વાતમાં સરચ્યાઇ કેટલી...એની સરચ્યાઇને પારખવી કઇ રીતે. સીમા એકદમ સીધીસાદી જો છે...એ ચંદનના મોતનો બદલો લેવા બજલુ પાસેથી રિવોલ્વર માગે...મોતીને કામ સોંપે? અને મહત્વની વાત તો એ છે કે મોતીએ બસ્તાનું મંડર તો કર્યું જ નથી. એ બંનેએ મલેશિયામાં એકબીજાને ખતમ કર્યા. તો પછી રિવોલ્વરનું રહસ્ય શું છે.? એમને ચૌબેજની સ્કિપ્ટ યાદ આવી. એ રાતે લાગભગ દસેક વાગ્યે પોલીસ સ્ટેશન પહોંચ્યા. બજલના ખાનામાંથી સ્કિપ્ટ કાઢીને વાંચવા લાગ્યા. બેયાર વાર માથું ઘુણાવ્યું...ચૌબેજીએ દોરી આપેલાં કલ્પનાતીત દ્રશ્યો એમના સમગ્ર ચિત્તને હચમચાવી રહ્યા હતા. એમણે ચૌબેજીને ઘરે ફોન જોડ્યો.

‘ચૌબેજી, ક્યા ખૂબ લિખા હૈ આપને. આપકી સ્કિપ્ટ મેરે લિયે એક થિયરી હૈ.’

‘લેકિન ઇસ કેસ મેં થિયરી પ્રેક્ટિકલ નહીં બન સકતી.’

ચૌબેજીએ કહ્યું.

‘કમસે કમ મુઝે એક દિશા દિખાયેગી....એક એન્ગલ તો મિલેગા.’ એસીપી મોરેએ કહ્યું.

‘સ્કિપ્ટ કા ધી એન્ડ લાનેવાલા પાર્ટ કલ મિલ જાયેગા.’

ચૌબેજીએ કહ્યું. ફોન કટ થયા. મોરેના મનમાં વિચારોની ગાજવીજની વચ્ચે વીજળી ઝબુકી ને એક નામ ગજર્યું. એણે સ્કિપ્ટના પહેલાં પાને એક નામ લખ્યું ને શિંદેને ફોન જોડ્યો: ‘શિંદે, તુ પોલીસ સ્ટેશન આ જા.’ શિંદેના બાઇક અને અટકળોની સ્પીડ એક્સરખી જ હતી. શિંદે આલ્યો ત્યારે મોરે સ્કિપ્ટમાં ખુંપેલા હતા.

એમણે શિંદેને વાગલે સાથેની વાતચીતનો અણસાર આપી દીધો.

‘શિંદે, સીમા મેં એસા ક્યા હૈ જો અભિને ઉસસે શાદી કી? સીમા મેં એસા ક્યા હૈ જો ચંદનને ઉસે ભગા કર ઉસકે સાથે ઘર બસાયા.? સીમા મેં એસા ક્યા હૈ જો મોતી ઉસ કે લિયે બસ્તા કો ખતમ કરને કે લિયે તૈયાર હો ગયા? સીમા મેં એસા ક્યા હૈ જો બજલુને અપની ગન ઉનકો દે દી.? સીમા મેં એસા ક્યા હૈ જો ચે સબ લોગ ઉસકે લિયે અપની સીમાએ પાર કર ગયે.? ના ચે કોઈ ફેમસ હિરોઇન હૈ...ના તો ચે કોઇ ભી એન્ગલ સે હિરોઇન લગતી હૈ.....એક સીધીસાદી સિમ્પલ ઔરત હૈ.....કૂછ તો હૈ શિંદે, કૂછ તો હૈ ઇસ ઔરત મેં.’

એસીપી મોરેએ એકી શ્વાસે બોલી લીધા પછી લાંબો ઊંડો શ્વાસ લીધો.

‘શિંદે, મલાડ કે કુરાડ વિલેજ મેં સીમા કા બાપ રહેતા હૈ.

’ઉસકા પતા નિકાલો. ઉસકો પકડ કે લાઓ.’

’કુરાડ વિલેજ બહુત બડા હૈ....બિના નામ ઍગ્રેસ કે કેસે ટૂંઢેંગે ઉસકો..?’

’અભિ નામ કે બેડે સ્ટાર કા સસૂર હૈ વો. સબ પહેચાનતે હોંગે ઉસકો.’
’મગર ઇસ મંડર કેસ મેં સીમા કે બાપ કો ક્યું...?’ શિંદેએ પૂછ્યું.

’શિંદે, બચ્ચોં કે અચ્છે બિહેવિયર કે લિયે કભીકભી ઉસકે મા-બાપ કા અસલી ચાલચલન જાનના બહુત ઝરૂરી હોતા હૈ.’

શિંદેએ કુરાડ વિલેજના એના એક ખબરીને કોલ લગાવ્યો.

’જહોની..?’ શિંદે બોલ્યો.

જાસુસો, બૂટલેગરો અને ખબરીઓના નામ ક્યારેય અસલી હોતા નથી.

’હુકુમ કરો સા’બ.’ જહોનીનો નશામાં ડૂબેલી અવાજ થોડો સ્વસ્થ થઇને બહાર આવ્યો.

’ફિલ્મસ્ટાર અભિનય શ્રીવાસ્તવ કા સસૂર કુરાડ વિલેજ મેં રહેતા હૈ. જાનતે હો ઉસે..?’

’જાનતા હૈ....મેકમોહન નામ હૈ...વેસે ઉસકા નામ મોહન હૈ, લેકિન સબ ઉસકો મેકમોહન બુલાતે હૈ. અભિ કે સસૂર બનને કે બાદ વો જ્યાદા ફેમસ હો ગયા હૈ. ક્યા હુઆ સા’બ..?’

’ઉસકો મિલના હૈ...કલ આતા હું કુરાડ વિલેજ.’

બીજે દિવસે જહોની શિંદેને મેકમોહનનું ઍગ્રેસ આપીને આગિયાની જેમ અલોપ થઇ ગયો. શિંદે મલાડના ગીચ વસતિ ધરાવતા કુરાડ વિલેજની જૂની મંગલ સોસાયટીના બીજા માળેના ફ્લેટની ઘંટડી વગાડી. એના આશ્ચર્યની વચ્ચે સામેના ફ્લેટનો દરવાજો અડધો ખુલ્લો ને અચરજભરી આંખો ડોકાઇ. શિંદેએ ફરી બેલ વગાડ્યો. ઊંધમાંથી સફાળા ઊઠીને આંખો ચોળતાં એક જણે દરવાજો ખોલ્યો ને પોલીસના ડ્રેસમાં આવેલા શિંદેને જોઇને આંખો પટપટાવીને સ્થિર કરી.

’મોહન?’ શિંદેએ પૂછ્યું.

’મોહન નહીં મેકમોહન’ એણે દરવાજો બંધ કરવાની કોશિશ કરી.

શિંદેએ દરવાજાને લાતથી હડસેલતાં કહ્યું: ‘તૂ કુરાડ વિલેજ કા મેકમોહન હોગા...હમારે લિયે મોહન હૈ. ચલ પોલીસ સ્ટેશન તેરી મુરલી બજાની હૈ.’ શિંદે એને કોલેસથી પકડીને નીચે લઇ ગયો ત્યારે સામેના ફ્લેટનો અડધો ખુલેલો દરવાજો આખો બંધ થઇ ગયો. (ક્રમશઃ)■

વિશ્વના પ્રાચીન ગ્રંથોની ધરા તો ભારત છે તો...આપણે સર્જનાત્મક સુપરપાવર કેમ નથી?

મહાભારતને જ લઈએ તો મહાભારતમાં એક સાથે નૈતિકતા- અનૈતિકતા , સત્ય અસત્ય ,ધર્મ અર્ધમ કથાઓની તો ગંગા વહે છે. તમે કોઈ સ્પષ્ટતાં સાથે એવું તુરણ નહીં કાઢી શકે કે મહાભારત જેવો મહાનગ્રંથ કોના પક્ષમાં છે. જો એક તરફ દુર્યોધનની તમામ અનૈતિકતાનો, અનીતિઓનો પ્રતિકાર કે અલોચના કરીયે છીએ તો તે

સમયે તે જ મહાભારતમાં શ્રીકૃષ્ણ દ્વારા તેવી જ રીતે જાળ ફાંસ અનૈતિકતાઓ, અસત્ય અને અધર્મને મહિમામંડલ કરે છે. જો કે આની પાછળ ખૂબ જ સૂક્ષ્મ તર્ક અને પક્ષપાત મોજૂદ છે, પરંતુ એક સામાન્ય વ્યક્તિ ખૂબ સહજતાથી આ સ્વીકારી નથી શકતા કે જો ધર્મ યુદ્ધમાં અભિમન્યું ને ઘેરીને મારી નાખવો અધર્મ છે , તો કમરની નીચે ગદા ન મારવી એ સ્પષ્ટ નીતિ હોવા ઉપરાંત આપમને ભગવાન કૃષ્ણના ઈશ્વારા પર ભીમ દ્વારા દુર્યોધનની જોંધ તોડી નાખવાની હરકત કે મ અધર્મ યુદ્ધનો હિસ્સો નથી લાગતી? આમ જોઈએ તો મોટા ભાગની ભારતીય કથા એટલી સૂક્ષ્મ અને ગોળાકાર છે કે ભારતીય વાર્તાઓ અંતમાં સત્ય અને અસત્યના ધુંધળાપણામાં પહોંચી જાય છે.

કથા સમ્રાટ પ્રેમચંદની વાર્તા ‘કંકન’ના અંતમાં તમે સ્પષ્ટ રૂપે તારણ ન કાઢી શકો કે વાર્તામાં નાયક કોણ છે? આખરે વાર્તા કોના માટે સહાનુભૂતિ દર્શાવે છે. પશ્ચિમી સમાજનો આ જટીલ કથાબોધ સમજાતો નથી. પશ્ચિમ લોકો ક્યારેય નહીં સમજી શકે કે જો રાવણ આટલો જ મહાન જ્ઞાની, અત્યંત સારી રીતે જ્ઞાન ધરાવતો, તપસ્વી અને મહાન ભક્ત હતો , તો પછી જાણી જોઈને આવી નીચ હરકત કેમ કરી કે તેની હરકતોને કારણે સમગ્ર કુળનો નાશ થયો. કુળની એક પણ વ્યક્તિ દ્રીવો કરવા માટે પણ બચતી નથી. શું આ આપણા રચનાકારોની પરમપ્રજ્ઞા સ્થિતિમાં પહોંચી જવાનું કારણ છે કે તેઓ સારાઈ અને બુરાઈને એક ચોક્કસ રૂપમાં નથી જોઈ શકતા.

પશ્ચિમી સમાજ સીધી સપાટ કથા ક્રમ પર ભરોસો કરે છે. તેથી જ પશ્ચિમી મહાન કથાઓ સ્પષ્ટ રૂપે સીધી અને એક લાઈનર હોય છે જે ગોળગોળ ફરતી નથી કે જે પોતાની સુવિધા માટે કોઈ ને નાયક કે અને યાદે તો એને જ ખલનાયક બનાવી દે. એમ તો પશ્ચિમી

હોય છે. આમ

કથા આધારમાં પણ નાટકીયતા જોઈએ તો પશ્ચિમી કથાઓ મોટા ભાગે ફોક્સ હોય છે. એટલે જ ભારતની અપાર રચનાત્મકતા દુ નીયાને જબરજસ્ત રૂપે આકર્ષિત કરી શકે છે ન તો તોડી પાડે છે. ભારતની જે પ્ણ કથાઓ વૈષ્ણિક રૂપે પસંદ આવી છે તો કેવું જોઈએ કે, આ મૂળ વાર્તાઓ નથી કે પરંતુ ભારતીય જમીનની મૂળ ભાષાઓથી નીકળી અંગ્રેજીમાં નવો આકાર -પ્રકાર આપી ઊભી કરેલી વાર્તા છે. જેવી રીતે સ્લમડોગ મિલેનિયર, આરઆરઆર જેવી બીજી તમામ વાર્તાઓ જેમકે, ગુનિત મોંગાની ગ્રેક્યુમેન્ટરી કથા ‘ધ એલિફન્ટ વિસ્પરસ’ આ ખૂબ જ નાજુક અને કોમળ વાર્તાઓ છે. પરંતુ આમાંથી જ્યારે થોડી નાટકીયતો ઓછી કરી ત્યારે અને અંગ્રેજીમાં ઢાંચો કરવામાં આવ્યો ત્યારે તે કિલ્મો પશ્ચિમી સમાજને આકર્ષિત કરી શકી. આપણી કથાઓ ખૂબ જ જટીલ એટલે કે ખૂબ જ ઊંડાણવાળી હોય છે એમાં એક સાથે વાર્તા કહેવાની કળા હોય છે સાથે લોકકથા શૈલી ધરાવતી વાર્તાઓ અને અસ્પષ્ટ કથા દિશા પશ્ચિમી કલાને ઉલટાવે છે.

અમારા જમાનાના આધુનિક કથાકાર જેમકે, મહાથેતા દેવી, ઉદય પ્રકાશ, મણિનાથ રેણુ અને પ્રેમચંદ સરળ કથાકાર હોવા છતાં પોતાની ઉદાર દ્રષ્ટિને કારણ તેઓ વિલનમાં પણ નાયક છતાં પડી શકે છે અને નાયકમાં પણ નેગેટીવીટી જાળવી રાખે છે. આ બધું જ મળાવીને આપણે એ તો વિચારવું જોઈએ જ કે, જે ધરતીમાંથી પહેલી વાર કવિતાએ જન્મ લીધો છે , જ્યાં સૌથી મોટો કથાગ્રંથ મહાભારતની રચના થઈ, જ્યાં પ્રકૃતિનો દરેક જીવ પોતાની અભિવ્યક્તિ કરી શકે છે, આવી જાતક કથાઓની દુનિયામાં આખરે દુનિયા એવી રીતે કેમ આકર્ષિત ન થઈ જેવી રીતે એક જમાનામાં રશિયન સાહિત્યનું થેલું લાગેલું અને યુરોપ અને અમેરિક્ષની યુદ્ધોત્તર વાર્તાઓએ ધુમ મચાવી હતી. ■

આકાશ મારી પાંખમાં

ડૉ. કલ્પના દવે

feedback@bombaysamachar.com

મારી ચશોદામા

ગરીબ લક્ષ્મીને ચશોદાબેને જ ઉછેરીને મોટી કરી હતી. સાપુતારાની કન્યાશાળામાં કામ કરતા ચશોદાબેને જ દારૂની લતને લીધે , ફેફસાના રોગમાં કમોતે મરનાર ગણપતની આ બાર વર્ષની નમાઈ દીકરી લક્ષ્મીને ચશોદાબેને પોતાને ખોળે લીધી હતી. લક્ષ્મી પણ એ જ કન્યાશાળામાં ભણી હતી. બારમું ઘોરણ પાસ કરીને એ જ શાળામાં નોકરી કરતી હતી. કન્યાશાળામાં વિદ્યાર્થીઓ માટે યુનિફોર્મનું કાપડ વેચવા આવતા વડોદરાના વેપારી મણિભાઈની નજર લક્ષ્મી પર ઠરી હતી.

એક દિવસે મણિભાઈએ ચશોદાબેનને કહ્યું- બહેન, તમારી દીકરી લક્ષ્મી ખૂબ ડાહી અને કામકાજમાં હોશિયાર છે. તમે હા પાડો તો હું એની સાથે લગ્ન કરવા માગું છું. તમે ચિંતા જરાય ન કરતા, હું એને ખૂબ ખુશમાં રાખીશ. તમે સારા કુટુંબના છો, અને ધંધામાં રંદલ છો. તમારા મા-બાપને મળીને તથા લક્ષ્મીની ઈચ્છા જણાવીને પછી કહું. પણ, એટલું કહી દઉં કે લક્ષ્મીને મેં ખૂબ લાડકોડમાં ઉછેરી છે.

વડોદરા શહેરની ઝાકમઝોળે અને મણિભાઈના બોલકા સ્વભાવે લક્ષ્મીનું મન જીતી લીધું અને બંનેના લગ્ન લેવાઈ ગયાં. ભરયુવાનીમાં વિધવા થયેલાં ચશોદાબેનના જીવનના બે જ આધાર- એક સાપુતારાની કન્યાશાળાની નોકરી અને લાડકી દીકરી લક્ષ્મી. રૂઢીચુસ્ત ચશોદાબેન તો લક્ષ્મી દીકરીના ઘરનું પાણી પણ ના પીએ. એમને લક્ષ્મીની ચિંતા રહે કે સાસરે મારી લક્ષ્મી સુખી તો હશે જ ને- લગ્ન પછી ચશોદાબેનને જાણવા મળ્યું કે મણિભાઈ એના મા-બાપના એક ના એક જ દીકરા છે, અને એની મા કોઈ મુસલા જોડે ભાગી ગઈ હતી, એના બાપા તો કાકાને ધંધો સોંપીને બાવા થઈ ગયા હતા તે સોળ વર્ષના મણિયાને કાકાએ જ ઉછેર્યો.

જો કે મણિભાઈ પોતે ધંધામાં કુશળ અને વિવેકી જણાયા એટલે અને લક્ષ્મીને પણ એમના માટે પ્રેમ છે જાણી ચશોદાબેને લગ્ન કરાવવાની હા પાડી હતી. લગ્નને દોઢેક વર્ષ થયું હશે ને અચાનક સાંજે સાત વાગે લક્ષ્મી ચશોદાબેનના ઘરે આવી ગઈ. એની સૂજેલી આંખો, લઘરપઘર કપડા-અસ્તવ્યસ્ત વાળ- એને જોઈને ચશોદામા તો હેબતાઈ જ ગયા. એક નાની થેલીમાં બે-ત્રણ જોડી કપડાં લઈને આમ અચાનક એકલી કેમ આવી હશે-

આવા અજાણ્યાને મારી લક્ષ્મી મેં શું કામ આપી- હું જ જવાબદાર છું. બીજી તરફ લક્ષ્મી તો ચશોદામાના ખોળામાં માથું મૂકીને ડૂસકાં દઈને રડતી જ હતી. બેટા, કંઈ કહે તો ખરી, શું થયું છે, તું આ રીતે અચાનક કેમ આવી ગઈ, શું થયું છે? ચશોદામાએ પૂછ્યું.

મા, છેલ્લા કેટલાક સમયથી એમને દાઢની લત લાગી હતી અને સોસાયટીમાં રહેતા બે મિત્રો સાથે જુગાર રમતા હતા. પૈસા જીતીને આવે ત્યારે દાઢ હેંચે અને મને રંડેછા. મારો પાંચમો મહિનો જાય છે, હવે સંબંધ ન કરાય પણ માને જ નહીં. જો કોઈ વાર હારીને આવે તો બધી દાઢ મારા પર કાઢે. (એ ડૂસકાં દઈ રડવા લાગી.) આવવા દે એને અહીંયા એને સીધો દોર કરી નાંખીશ. સમજે શું એના મનમાં- એની ચશોદામા હજી જીવતી બેઠી છે. ચશોદામા એ પીઠ પસવારતાં કહ્યું. ત્યાં જ પીઠ પર સોળ પેડેલા જોયા

સુખનો પાસવર્ડ

આશુ પટેલ

feedback@bombaysamachar.com

જે નો સમાવેશ ભારતના ટોપ ટેન આરજે(રેડિયો જોકી)માં થાય છે એવી દિલ્હીની પ્રખ્યાત આરજે સાથેમા ફિલ્મોનાં ગીતો સરસ મજાની વાતો સાથે શેર કરવા માટે જાણીતી છે. એ જીવનલક્ષી વીડિયોઝ પણ બનાવતી રહે છે. એના ફોલોઅર્સની સંખ્યા મિલ્યન-સમાં છે. થોડા દિવસ અગાઉ પોતાના જીવનની એક સરસ મજાની વાત કરી.

એ વીડિયોમાં સાથેમાએ કહ્યું: ‘સ્કૂલમાં અને કોલેજમાં મારો ફેવરિટ સબજેક્ટ ઈંગ્લિશ રહ્યો, પણ જ્યારે બારમા ધોરણનું રિઝલ્ટ આવ્યું ત્યારે સૌથી ઓછા માર્ક્સ ઈંગ્લિશમાં આવ્યા. મને હજી યાદ છે એ દિવસ... હું મારા રૂમમાં ઉઘાસ બેઠી હતી. કોઈ સાથે વાત કરવાનું મન થતું નહોતું. એ વખતે સામે એક પુસ્તક પડ્યું હતું: ‘અકબર બિરબલ કી કહાનિયાં’. મેં એ પુસ્તક હાથમાં લીધું. અને એ વાંચવા લાગી. એ પુસ્તકની એક એક વાર્તા વાંચતા જ મને સમજાયું કે મારે ઉઘાસ થવું જોઈએ નહીં. એ વાર્તા તમારી સાથે શેર કરું છું....

એકવાર બાદશાહ અકબર શિકાર પર ગયા. શિકાર કરતી વખતે બાદશાહની આંગળીમાં તીર વાગી ગયું. બાદશાહને બહુ દર્દ થયું. આંગળીમાંથી લોહી પણ નીકળવા લાગ્યું. આ જોઈને બિરબલ બોલ્યા:

‘ભગવાન જે કરે છે એ સારું જ કરે છે.’

બિરબલ આવું બોલ્યા તો બાદશાહ અકબરને બહુ ખરાબ લાગ્યું, પણ ત્યારે તેઓ કશું ન બોલ્યા. પાછા દરબારમાં આવીને બાદશાહ અકબરે બિરબલની ગેરહાજરીમાં

આ વાત દરબારીઓને કહી. બિરબલથી ઈર્ષા કરવાવાળા દરબારીઓએ બાદશાહને ભડકાવ્યા. એક દરબારીએ કહ્યું:

‘જહાંપનાહને આટલું દર્દ થયું અને એ વાતને પણ બિરબલે મજાકમાં લીધી!’બીજો બોલ્યો:

‘જહાંપનાહે બિરબલને બહુ માથા પર ચડાવ્યો છે. એ ભૂલી ગયો છે કે સમ્રાટનું સન્માન કેવી રીતે કરાય? જ્યારે હોય ત્યારે મજાક જ કરે છે!’

ત્રીજો કહે :‘બિરબલે જહાંપનાહનો ઈલાજ કરવો જોઈએ, પણ એણે તો એમની મજાક ઉડાવી.’

દરબારીઓની આવી ચાપલૂસીભરી વાતો સાંભળીને બાદશાહ અકબરને ય ગુસ્સો આવ્યો. એમને પણ લાગ્યું કે બિરબલને પોતે જ બહુ માથા પર ચડાવ્યો છે. એથી એ પોતાની ફરજ પણ ભૂલી ગયો છે. એમણે એ ચાપલૂસ દરબારીઓને પૂછ્યું કે ‘આ હાલતમાં શું કરવું જોઈએ? જેથી બિરબલને અક્કલ આવે.’

દરબારીઓ બોલ્યા : ‘જહાંપનાહ, એને કાઢી મૂકો. એને સખ્ત સજા આપો.’

કોઈએ કહ્યું : ‘મને તો લાગે છે એને છ મહિના માટે જેલમાં પૂરી દેવો જોઈએ.’

આખી રાત વિચાર કરીને બાદશાહ એ નિર્ણય પર પહોંચ્યા કે બિરબલને સજા આપવી જ યોગ્ય રહેશે, જેનાથી એનું દિમાગ કેંકાણે આવે.

બીજા દિવસે બાદશાહ અકબર દરબારમાં આવ્યા. બધા દરબારીઓ અને બિરબલ પણ

આવી ગયા હતા. બાદશાહે બેસીને સૌથી પહેલાં સેનાપતિને બોલાવ્યો અને એને આદેશ આપ્યો : ‘બિરબલને કેદ કરીને કારાગારમાં મોકલી આપો.’

બાદશાહના આ આદેશથી ચાપલૂસ દરબારીઓ સિવાયના બધા સ્તબ્ધ થઈ ગયા. બિરબલને પણ આંચકો લાગ્યો. જોકે પછી એમને સમજાયું કે કાલે એમની ગેરહાજરીમાં તેમની ઈર્ષા કરવાવાળા દરબારીઓએ કંઈક વાત પર બાદશાહને ઉછેર્યા હશે, જેનાથી બાદશાહ નારાજ થઈ ગયા છે. જોકે કોઈ કારણ પૂછ્યા વિના એ સેનાપતિ સાથે ચાલ્યા ગયા. બિરબલ જેલમાં પુરાયા એનાથી ચાપલૂસ દરબારીઓ બહુ ખુશ થઈ ગયા.

થોડા દિવસો પછી બાદશાહનું મન શિકાર પર જવાનું થયું, પણ બિરબલ તો જેલમાં હતા એટલે ઘણો વિચાર કર્યા બાદ એમણે

એકલા જ શિકાર પર જવાનો નિર્ણય કર્યો.

શિકાર પર નીકળેલા બાદશાહ રસ્તો ભૂલી ગયા અને નરભક્ષી આદિવાસીઓની વસતિમાં પહોંચી ગયા. આદિવાસીઓએ બાદશાહને પકડીને એક થાંભલા સાથે બાંધી દીધા અને પેલાનાઓના સરદારે કહ્યું કે ‘આનો બલી ચડાવવામાં આવે એટલે કે બાદશાહને મારી નાખવામાં આવે.’

આ ઘોષણા થતા જ આદિવાસીઓ ઢોલ-નગારા વગાડીને નાચવા લાગ્યા. રાત થઈ એટલે તેમણે બાદશાહને દેવતાની મૂર્તિ સામે લાવીને બાંધી દીધા. પછી આગ સળગાવીને બધા એની આજુ બાજુ નાચવા લાગ્યા. અચાનક આદિવાસીઓના પૂજારી બલીનું નિરીક્ષણ કરવા આવ્યા. બાદશાહની તૂટેલી આંગળી જોઈને એમણે તરત નૃત્ય- સંગીત બંધ કરાવી દીધું અને બોલ્યા: ‘આનો બલી

😊

મિજાજ મસ્તી

સંજય છેલ

feedback@bombaysamachar.com

ટાઇટલ્સ:
અજ્ઞાનમાં સુખ છે, જેને જલ્દી જાણવામાં મહાસુખ.(છેલવાણી)
આઇન્સ્ટાઇન જેવા મહાન માણસને કોઇએ પૂછેલું :
‘તમારું જ્ઞાન કેટલું?’ ત્યારે તેમણે દરિયા કિનારાની રેત ઉપાડીને કહેલું:
‘આ રેતીના કણ જેટલું!’

હવે આ વાત થઈ એ વખતે એ દરિયા કિનારેથી થોડે દૂર હતા . જવાબ આપવા ખાસ દરિયા કિનારે ચાલીને ગયેલા એની અમને ખબર નથી! સાથોસાથ એ પણ ખબર છે કે આપણને ઘણું બધું ખબર નથી.

આ એક દુનિયામાં અનેક દુનિયાઓ વસેલી છે. ચિત્ર- વિચિત્ર માણસો અને વાતોથી ભરેલી. આ જાલિમ જગતમાં પ્રેમ, પરમાત્મા કે પોલિટિક્સની જેમ ના સમજાય એવી ઘણી ઘટના બનતી રહે છે, જે દિમાગની બત્તી ગુલ કરી નાખે છે. એવી જ વિચિત્રતાવાળી વાતોથી ભરપૂર માહિતીની કિતાબોમાંથી કેટલીક એવી વાતો જાણવા મળે છે કે આપણી આંખો તો શું આપણે આખેઆખા પહોળા થઇ જઇએ, જેમ કે....

એક વાર કેલિફોર્નિયામાં એક સ્ત્રી રસોઈ બનાવી રહી હતી. અચાનક ગેસના ચૂલામાંથી વિચિત્ર પ્રકારના સંગીતનો અવાજ સંભળાયો. ગીત પૂરું થતાં જ તે અવાજ બંધ થયો! આ ચૂલાના અવાજનું રહસ્ય હજી અકબંધ છે!

(કદાચ ત્યાં પણ ગેસ સિલિન્ડરના ભાવ વધ્યા હશે એ વિશે ગેસના ચૂલામાંથી સરકાર સામે આકોશ વ્યક્ત થતો હશે?)

આ બીજી વાત જાણો, હોનોલુલુથી ૭૫ માઈલ દૂર જે ટાપૂ પર નહિલી નદીના કિનારે એક ૯૦ ફૂટ ઊંચી અને અડધો માઇલ લાંબી પહાડી છે. નવાઈની વાત એ છે કે આ પહાડીમાંથી કૂતરાં ભસવાનો અવાજ આવ્યા કરે છે. રાતના અંધારામાં કે કુદરતી કોપ જેવા સમયે આ અવાજ ખાસ સંભળાય છે. બાળકો આ અવાજથી ડરી જાય છે તેથી એમને આ પહાડીથી ખાસ દૂર રાખવામાં આવે છે! એવું પણ નથી કે નજીકના કોઈ ગામનાં કૂતરાં ભસતાં હોય અને તેના પડ્યા અહીં પડતા હોય! આજ સુધી કૂતરાં ભસવાના અવાજનું રહસ્ય ઉકેલાયું નથી. (જોકે આપણાં ગામ શહેરમાં તો રોજ કૂતરાં ભસે છે, સો વ્હોટ?)

બીજી બાજુ, સ્પેનનો એક યાત્રી એન્ડેનિયો ડી. અકલોઆ જ્યારે સાથીઓ સાથે એન્ડ્રીઝ પર્વતશૃંખલાઓ પાર કરી રહ્યો હતો ત્યારે પાંચમા પર્વતની ટોચ પાસે એણે સંગીત સાંભળ્યું. સંગીત સાંભળી એ બધા એવા ડરી ગયા ને ભાગવા માંડ્યાં (સંગીત એટલું ખરાબ હશે? કે કોઇ ફિલ્મના ગીતનું બેહુદું રિ-મિક્સ સોંગ હશે?)

નીલ નદીને પાર કારન ખેરોમાં પથ્થરની બે મૂર્તિ એક બીજી સામે ઘૂરક્યા કરતી હોય તેમ આમને સામને થોડા અંતરે ઊભી છે. આ બેમાંથી એક મૂર્તિ ચૂપ છે, પણ બીજીમાંથી

જીવન નામે ચમત્કાર..... આ દુનિયામાં છે એક અજીબ દુનિયા !

કોઈક વાર કંઠક બોલવાનો અવાજ આવે છે. પથ્થરની મૂર્તિ શા માટે અને કઈ રીતે બોલે, શું બોલે છે એને જાણવા ખૂબ તપાસ ચાલી પણ રહસ્ય ઊકલ્યું નથી. (હોઇ શકે કે પેલી ચૂપ રહેલી મૂર્તિ, પતિની હાંચ ને બોલતી મૂર્તી પત્નીની હોય!)

ઇન્ટરવલ:
દો જાસૂસ, કરે મહેસૂસ
યે દુનિયા બડી ખરાબ હૈ!

(દો જાસૂસ-ફિલ્મ)

શિકાગોમાં એક મહિલાએ પોલીસમાં ફરિયાદ કરી કે તે પોતાના રસોડાનું બારણું ખોલે છે કે તરત તેમાંના વિદ્યુત ચૂલામાંથી ખાસ સંગીત આવે છે અને વળી દરવાજો બંધ કરતાં જ સંગીત બંધ થઈ જાય છે.

એન્જિનિયરોએ ખૂબ તપાસ કરી પણ નજીકમાં કયાંય શોર્ટવેવ ટ્રાન્સમીટર કે રેડિયો પકડાયાં નહીં! (શું એ બહેન રસોડામાં રાંધવા ના જવા માટે આવા બહાના બનાવતી હશે? કે આપણે ત્યાંની ટીવી સિરિયલના રસોડે મેં કૌન થા જેવા વાઇરલ ગીતની શરૂઆત ત્યાં થઇ હશે?)

નાઈજીરિયાની એક સ્ત્રીએ ફરિયાદ કરી કે એના બાથટબમાંથી કોઇનો ગીત ગાવાનો અવાજ આવે છે. (બાથરૂમ સિંગર જોયા છે, પણ બાથટબ સિંગર પહેલીવાર સાભળ્યું, હોં!)

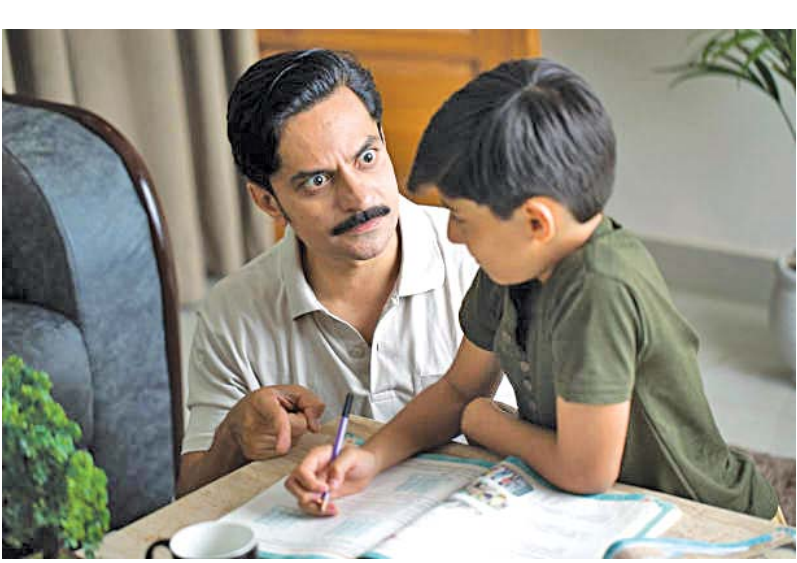
એલવર્ટાના એક ખેડૂતનું કહેવું છે કે તે પોતાના કૂવા પર ઢાંકેલી પતરાની ચાદરને હટાવે છે ત્યારે કૂવાના તળિયેથી સંગીત સંભળાય છે. પોલીસને શંકા ગઈ કે ક્યાંક રેડિયો છુપાવેલો હશે જેથી એમણે તસુએ તસુ જમીન જોઈ. આડોશ પાડોશના રેડિયો પણ જપ્ત કરી લીધા. આમ છતાં ચાદર હટાવતાં કૂવામાંથી સંગીત વાગતું જ રહ્યું. (હોઇ શકે કે પોતાના હક માટે આંદોલન કરવા ત્યાંના ખેડૂત આવા નવા નવા અખતરાં કરીને પોલીસ અને લોકલ સરકારને હેરાન કરતા હશે?)

સેંટ લુઇસ નામના શહેરની એક હોટેલમાં ભવ્ય ડિનરનું આયોજન કરવામાં આવેલું. ત્યારે ત્યાંની ઓર્કેસ્ટ્રાવાળા સંગીતકારોએ જેવા પોતાનાં વાજિંત્રો ઉઠાવ્યા કે એમાંથી લાઇવ-તાજા સમાચારો પ્રસારિત થવા માંડ્યા...! ઘણી માથાકૂટ કરી પણ સમાચારો ના જ અટક્યાં અને ગ્રાંડ ડિનરનો પ્રોગ્રામ ફેલ ગયો! (એમાંયે જો સમાચારોમાં અર્બાબ ગોસ્વામી જેવા ન્યૂઝ-એંકરની રાડારાડ સંભળાતી હશે તો લોકો અડધું ખાવાનું મૂકીને ઊભી પૂંછડિયે ભાગ્યા હશે! અથવા તો ત્યાંની સરકારે નક્કી કર્યું હશે કે ઇલેકશન નજીક આવે છે એટલે સરકારી કાર્યના પ્રચારવાળા સમાચાર સિવાય બીજું કાંઇ જ વાગવું ના જોઇએ.. પિયાનો કે પીપૂડી પણ નહીં!)

આ જગતમાં કેવું... ક્યારે... શું કામ? થાય છે એ હજી કોઇને સમજાયું નથી! એકદમ આપણાં કે વિશ્વના વિચિત્ર રાજકારણ જેવા જ છે આ દુનિયાનાં વણઉકેલ્યા રહસ્યોનું!

એંડ ટાઇટલ્સ:
આદમ: મને તું સમજાતી નથી!
ઇવ: હે! એ છેક હવે સમજાયું?

બાળકો સાથે વધુ પડતું કઠોર વલણ યોગ્ય છે?

વાતોને કોઇ સાથે શેર કરવી, હંમેશાં બાળકને ઠપકો આપતા રહેવું, તેમને માન ન આપવું, આ પ્રકારની વાતો બાળકો બાળપણમાં તો ભૂલી જાય છે, પરંતુ તેની ખરાબ અસર જીવનભર બાળકો પર રહે છે અને તેઓ ધીમે-ધીમે માતા-પિતાને તેમના દુશ્મન સમજવા લાગે છે.

બાળકોના નિર્ણય જાતે લેવા

તેમાં કોઇ શંકા નથી કે માતા-પિતાને તેમનાં બાળકોના જીવન સાથે સંબંધિત મહત્વપૂર્ણ નિર્ણય લેવાનો અધિકાર છે,પરંતુ આનો અર્થ એ નથી કે બાળકોને તેમાં કોઇ છૂટ ન આપવી

જોઇએ. તેમના સંબંધમાં કોઇ મોટો નિર્ણય લેતા પહેલા તેમનો અભિપ્રાય લેવો જોઇએ. જો તેઓ અસહમતી દર્શાવે છે તો તેના પર વિચાર કરવો જોઇએ. પોતાના નિર્ણયો બાળકો પર થોપીને તમે તેને તમારા દુશ્મન બનાવો છો. બાળકોને તેના જીવન સાથે સંબંધિત નિર્ણયો જાતે લેવા માટે પ્રેરિત કરો. તેમની સાથે બને તેટલા મૈત્રીપૂર્ણ સંબંધો કેળવો. બેસીને વાત કરો. તેમને સમજાવો અને તેમની સંમતિથી જ નિર્ણય લો. જેનાથી બાળકમાં પોતાના વિશે નિર્ણય લેવાની ક્ષમતાનો વિકાસ થાય છે.

તમારી પસંદગી તેમના પર ન લાદો

બાળકના સારા-નરસા વિશે વિચારવાની જવાબદારી માતા-પિતાની હોય છે. પરંતુ પોતાની પસંદ તેમના પર લાદવી ક્યાંનું હણાપણ છે? તમારી પસંદગીનો વિષય તે વાંચે, ઓઢવા-પહેરવામાં તમે તેની ઇચ્છાનું ધ્યાન ન રાખો. તેણે કોની સાથે મિત્રતા કરવી જોઇએ તેનો નિર્ણય પણ તમે જ લો. આ પ્રકારનો વ્યવહાર બાળકને ડરપોક અને કાયર તો બનાવે જ છે, સાથે ઘરના વાતાવરણથી પણ ગૂંંગળામણ અનુભવે છે. તે ધીમે ધીમે પોતાની અલગ ઓળખ બનાવવામાં અસમર્થ બની જાય છે. જો તેની ઇચ્છાઓ, તેની પસંદગીઓને તમે વારંવાર નકારી કાઢો છો તો એક તબક્કે તેની ઇચ્છાઓ અને પસંદગી ખતમ થઇ જાય છે. બાળકે પરિણામ એ આવે છે કે તેના મનમાં માતા-પિતા પ્રત્યે નફરત પેદા થવા લાગે છે.

તેમની લાગણીઓને સમજો

ઉંમર વધવાની સાથે બાળકોમાં શારીરિક અને માનસિક પરિવર્તન આવે છે. કિશોરાવસ્થામાં કોઇના પ્રત્યે આકર્ષણ હોવું સ્વાભાવિક છે. બાળકો કાચી ઉંમરમાં જ કોઇના પ્રેમમાં પડી શકે છે. એમાં શંકાને કોઇ સ્થાન નથી કે આ ઉંમર ભણવાની અને કારકિર્દી બનાવવાની હોય છે. પરંતુ આ પ્રકારની ભાવનાઓને જ્યારે માતા-પિતા કોઇ મહત્ત્વ આપતા નથી ત્યારે પણ બાળકોમાં ગૂંંગળામણ પેદા થાય છે. કોઇના પ્રત્યે તેનો પ્રેમ, આકર્ષણ અને લગાવને સમજવું જરૂરી છે. નહીંતર માતા-પિતા તેમનાથી દૂર થવા લાગે છે.

ઈકો-સ્પેશિયલ

જયેશ ચિતલિયા

feedback@bombaysamachar.com

દેશ કોઈ પણ હોય, યુદ્ધની અસર એના સામાજિક જીવન કરતાંય આર્થિક જીવન પર વધુ પડે છે. ભારત-પાક વચ્ચે યુદ્ધ થશે કે કેમ એના વિશે અજ્ઞ રહસ્ય છે. આ રહસ્યનાં તાણાવાણાં વચ્ચે ભારતમાં સોનાના ભાવની વધઘટ નવા હિલોળા પર બેઠી છે. અલબત્ત, સોનાના ભાવની આ વધઘટ પર ગ્લોબલ ઈકોનોમી-જિઓપોલિટિકલ ઈકોનોમી-સિસ્ટ્યુએશન પર અસર રહી છે. તાજેતરમાં ફરીવાર નવા ઊંચા લેવલને આંબીને પાછાં ફરેલા સોનાની હાલ જે ડિમાંડ, પણ એના માત્ર ભાવ વિશે કન્ફ્યુઝન છે. વપરાશની વાત જુદી છે, પરંતુ રોકાણનો સવાલ આવે છે ત્યારે સોનામાં વર્તમાન ભાવે રોકાણ કરાય કે કેમ એ સવાલ કોઈને પણ મુંઝવે એવો છે.

વૈશ્વિક સ્તરે જયારે અનિશ્ચિતતાનું અને જોખમની સંભાવનાનું વાતાવરણ વધતું જાય ત્યારે ગ્લોબલ કરન્સી પરનો ભરોસો ઘટવા લાગે. એ વખતે વિવિધ દેશોની સેન્ટ્રલ બેંક સોનું ખરીદવાની દોટ મૂકે છે. છેલ્લા અમુક મહિનાઓથી સોનાના વધતા ભાવ કંઈક આવાં જ કારણો ધરાવે છે.

રશિયા-યુક્રેન યુદ્ધ બાદ ઈઝરાયલ-હમાસ યુદ્ધ અને હવે ભારત-પાક વચ્ચે પૂર્ણ યુદ્ધની નોખત વચ્ચે કથિત યુદ્ધબંધીને લીધે પણ આ યુદ્ધ વિશે વિચિત્ર અનિશ્ચિતતા પ્રવર્તી રહી છે. યુએસમાં વ્યાજદર, મોંઘવાની દર અને જોખ ડેટાની નબળાઈના સંજોગોએ પણ સોના પ્રત્યે વ્યાં આકર્ષણ અને જરૂરિયાત વધી છે. ચીન પણ સોનામાં જખરો રસ ધરાવે છે.

‘ઈન્ડિયન બુલિયન એન્ડ જ્વેલરી એસોસિએશન’ની

યુદ્ધનો તનાવ પત્તા ટેરિફના દબાવ વચ્ચે કેવો રહેશે સોનાનો ટ્રેન્ડ ?

રોકાણકારોએ સમજવા જેવા છે એના સંકેત

માહિતી મુજબ, સોનાનો ભાવ થોડા દિવસ પહેલાં જે ૧૦ ગ્રામના ૯૯૯નો રૂ. ૯૬,૪૧૬ હતો તે ૧૨ મેના ગબડીને રૂ. ૯૩,૦૮૦ થયા બાદ ૧૩ મેના સાંજે ૬ વાગ્યે ફરી ઉંચકાઈને રૂ. ૯૪,૩૪૪ બોલાયો હતો. MCXમાં પણ જૂન વાયદા માટે સોનાનો ભાવ ૧.૨૬ ટકાના ઉછાળા સાથે રૂ. ૯૪,૦૭૦ને સ્પર્શી ગયો હતો, જે ૧૨ મેએ ૩.૭૯ ટકા ગબડીને રૂ.૯૨,૮૬૦નો બંધ રહ્યો હતો ટેરિફ યુદ્ધ શાંત પડે તો...

એક આધારભૂત અંદાજ મુજબ, અમેરિકા અને ચીન વચ્ચેના ટેરિફ-યુદ્ધને લીધે ઈન્વેસ્ટરોના સેન્ટિમેન્ટને લાગેલા ધક્કાને કારણે વિશ્વ બજારમાં સોનાનો ભાવ પ્રતિ ઑંસ ૩ ટકા જેટલો ઘટીને ૩,૨૩૦ ડોલર રહ્યો હતો, પરંતુ બંને દેશે ૯૦ દિવસ માટે ટેરિફમાં નોંધપાત્ર પ્રમાણમાં ઘટાડો કરવા સહમતી સાધતાં વ્યાપાર તંગઠિલી હળવી થશે અને સોના જેવા સુરક્ષિત કહેવાતાં સાધનોની માગ ઘટે એ સહજ છે.

હં...ખરેખર?!

પ્રફુલ શાહ

feedback@bombaysamachar.com

Valentina Feodor Vassilyev. હા આજથી સવા બસો-અઢીસો વર્ષ અગાઉ થઈ ગયેલાં મહિલા વેલેન્ટિના ફિયોડોર વાસિલીવ વિશેની ચર્ચા આજના સંદર્ભમાં જરૂરી છે. વસતિ-નિયંત્રણ અને વસતિ-વધારાની વિરોધાભાસી લાગણી-માગણી વચ્ચે આ રશિયન બાનુ વેલેન્ટિનાનું નામ મહત્વપૂર્ણ છે કારણ કે તેમણે ગર્ભાધાન અને પ્રજોત્પત્તિમાં માની ન શકાય એવું કરી બતાવ્યું હતું.

ઈ.સ. ૧૭૨૫માં જન્મેલાં અને ઈ.સ. ૧૭૬૫માં અવસાન વચ્ચેના માત્ર ચાલીસ વર્ષના આયુષ્યમાં તેઓ ૨૭ વખત ગર્ભવતી બન્યા હતા. આટલી પ્રસૂતાવસ્થામાં તેમણે ૬૯ (હા. હા. છગડે નવડે ઓગણ સિતેર) બાળકોને જન્મ આપ્યો હતો. આ વિક્રમ ગિનિસ બુક ઓફ વર્લ્ડ રેકોર્ડમાં નોંધાયેલો છે અને હવે કોઈ ક્યારેય આ વિક્રમને તોડી શકે એવું લાગતું નથી. પણ ૨૭ ડિલિવરીમાં ૬૯ બાળકો શક્ય હાલ છે ?

વેલેન્ટિનાના કેસમાં ચમત્કાર જ લાગે એવું બન્યું હતું. તેમણે ચાર વખત એક સાથે ચાર બાળકો (quadraplets), સાત

વાર ત્રણ બાળક એટલે ત્રેલડા (triplets) અને ૧૬ વખત જોડિયા (twins)ને જન્મ આપ્યાં હતાં. એક મહિલા માટે બાયોલોજિકલ અને ફિઝિકલ રીતે આટલી બધી ડિલિવરી અને આટલા અધધ

બાળકોને જન્મ આપવાનું શક્ય કેવી રીતે બન્યું ?

એક અભિપ્રાય મુજબ આ હાયપર ઓવ્યુલેશન (Hyper-ovulation)નો કેસ હોવો જોઈએ. આ સ્થિતિમાં દરેક

માસિક ધર્મની સાઈકલમાં એકથી વધુ ઈંડા આવે અને બહુ-જન્મની શક્યતા વધી જાય. વેલેન્ટિનાના મામલામાં પણ આ એક માત્ર બાબત શક્ય લાગે છે.

ગર્ભાધાન અને પ્રસૂતિ માટે મહિલામાં

શારીરિક-માનસિક ક્ષમતા-તાકાત જોઈએ. વેલેન્ટિના એક ગરીબ ખેડૂતની પત્ની હતી. વળી એ સમયે પ્રસૂતિ માટે તો ઠીક, સામાન્ય માંદગી કે શાસ્ત્રક્રિયા માટે ય આધુનિક તબીબી સગવડો નહોતી. આવા સંજોગોમાં ૬૯ બાળકોને જન્મ આપવો એ ચમત્કાર જ લાગે.

હાલ રશિયામાં તેજા નદીના ડાબા કાંઠે વસેલા શુયા નગરમાં ક્યારેક વાસિલીવ દંપતી રહેતું હતું. આ સ્થળ વિશે ગૂઝલ કરો તો એના નોંધપાત્ર નાગરિકોમાં એક નામ ખેડૂત ફિયોડોર વાસિલીવનું છે. શા માટે ? એમની પહેલી પત્ની વેલેન્ટિનાએ વિક્રમસર્જક ૬૯ બાળકોને આપેલાં જન્મના વિક્રમ બદલ. આમાં ફિયોડોરની

હિમ્મત અને તાકાતને ય માન આપવું પડે. સાથોસાથ આટલા બધા બાળકોનો જન્મ અપાવીને તેમણે પત્ની વેલેન્ટિનાના આરોગ્યની અવગણના કરી એની ટીકા ય કર્યા વગર ન રહેવાય. આ જનાબ ૧૭૮૨માં ૭૪-૭૫ વર્ષની ઉંમરે અવસાન પામ્યા ત્યારે તેમના કુલ ૮૭ બાળકો હતા. આનો અર્થ સ્પષ્ટ છે કે તેમણે પુનઃલગ્ન કર્યા હશે. જેમાંથી પણ વધુ ૨૦ બાળકોને જન્મ આપ્યો હતો.

બીજી પત્નીથી ફિયોડોરને ૧૮ સંતાન થયા હતા. આમાં પણ છ જોડિયા અને બે ત્રેલડા હતા. આ રીતે તો સૌથી વધુ બાળકોના પિતા બનવાનો વિશ્વ-વિક્રમ મિસ્ટર ફિયોડોર વાસિલીવના નામે ન હોવો જોઈએ! સ્થાનિક મોનાસ્ટ્રીએ આ જન્મના દસ્તાવેજો મોસ્કોને સુપરત કર્યા હતા.

ગિનિસ બુક ઓફ વર્લ્ડ રેકોર્ડસમાં વેલેન્ટિના ફિયોડોર વાસિલીવની વિશ્વમાં સૌથી વધુ સંતાનોને જન્મ આપનારી માતા તરીકે નોંધ છે ખરી પણ આ હકીકત કે આંકડા સંપૂર્ણપણે સાચા હોવા અંગે અમુકને શંકા છે. નિષ્ણાતોની દલીલ છે કે અઢારમી સદીમાં સંખ્યાબંધ પ્રસૂતિના જોખમ અને ઊંઘા બાળ-મરણ વચ્ચે આ બાબત માની શકાય એવી નથી. માની શકાય એવી ન લાગતી હોવાથી આ ઘટના, આંકડા અને નારી એક અપવાદ ન જ હોઈ શકે એવું શા માટે ધારી લેવું જોઈએ ? ■

ફોકસ

દેવેશ પ્રકાશ

feedback@bombaysamachar.com

(યુપીએસસી એ સિવિલ સર્વિસીસની પ્રારંભિક પરીક્ષામાં જ્યારથી સી-સેટ ની ફોર્મેટ સામેલ કરી છે, ત્યારથી જનરલ સ્ટડીઝનો વ્યાપ ઘણો વિસ્તર્યો છે. ઉપરાંત, હવે માત્ર આઇએએસ પરીક્ષામાં જ નહીં પરંતુ લગભગ તમામ પ્રકારની પરીક્ષાઓમાં જનરલ સ્ટડીઝની વિશાળ શ્રેણીમાંથી પ્રશ્નો પૂછવામાં આવે છે. આને ધ્યાનમાં રાખીને, આ વખતે અમે નોલેજ બાર્ટ હેઠળ લાજ લેંગ્વેજ મોડલ વિશે જણાવી રહ્યા છીએ. આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સની પૃષ્ઠભૂમિમાં, જેની આ દિવસોમાં સમગ્ર વિશ્વમાં વ્યાપક ચર્ચા થઈ રહી છે, તો ચાલો આપણે એ સમજીએ કે આ એલએલએમ (લાજ લેંગ્વેજ મોડલ) શું છે અને તેની ચર્ચા પાછળનું કારણ શું છે ?)

શું મશીનો હવે માણસોની જેમ વિચારવા પણ લાગ્યાં છે ?

શું મશીનોને હવે માણસોની જેમ પોતાપણું અને પારકાનો અનુભવ થવા લાગ્યો છે ?

શું મશીનો હવે માણસોની જેમ લાગણીશીલ અને હતાશા પણ થવા લાગ્યાં છે ?

જી હા, આ પ્રશ્નોની એક એવી લાંબી યાદી છે, જેમાં સંકેદો પ્રશ્નો પંક્તિમાં છે, જાણે માનવીય ઉત્સુકતાનો મુશળધાર વરસાદ વરસી રહ્યો હોય અને આવું કેમ ન થાય, જ્યારે તાજેતરમાં જ કેટલીક ટેક કંપનીઓએ એવા AI મોડલ રજૂ કર્યા છે, જે માત્ર માનવીની લાગણીઓને સમજવાનો જ દાવો નથી કરી રહ્યા, પરંતુ લાગણીઓને અનુરૂપ પૂછાયેલા પ્રશ્નોના જવાબો પણ આપી રહ્યાં છે અથવા બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, વિશ્વમાં એવાં મશીનો પણ છે, જે માણસોની જેમ વિચારે છે અને અનુભવી શકે છે. વૈજ્ઞાનિક તેમને AI એટલે કે સભાન કૃત્રિમ બુદ્ધિમતા કહે છે. આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સ કે જે મનુષ્યની જેમ તેના અસ્તિત્વને ઓળખે છે અને અનુભવે છે. પણ સવાલ એ છે કે

AI એટલે સભાન + સ્માર્ટ કૃત્રિમ બુદ્ધિમતા...

આ ખરેખર સાચું છે કે છેતરપિંડી ? જોકે, અત્યાર સુધી ટેક કંપનીઓ પાસે એ સાબિત કરવા માટે કોઈ વૈજ્ઞાનિક પુરાવા નથી કે આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સ હવે સભાન છે.

પરંતુ એ પણ સાચું છે કે આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સ દિવસે દિવસ વધુ શક્તિશાળી બની રહી છે. આ જોઈને, વિશ્વમાં ભાગ્યે જ કોઈ વ્યક્તિ એ માનવા તૈયાર નહી હશે કે એક દિવસ એવો આવશે જ્યારે મશીનો પણ માણસોની જેમ જ જવાબદાર અને સંવેદનશીલ વર્તન કરશે. આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સ ભલે હજી એટલી સભાન નથી, જેટલો દાવો કરવામાં આવી રહ્યો છે, પરંતુ એ સત્ય છે કે છેલ્લાં કેટલાંક વર્ષોમાં એઆઇની બુદ્ધિમતા વધુ તીક્ષ્ણ અને મૌલિક બનવા તરફ આગળ વધી રહી છે. માત્ર એક-બે નહીં, એવી ડઝનબંધ AI સિસ્ટમ્સ અસ્તિત્વમાં આવી ગઈ છે, જે સ્વયંસ્ફુરિત પ્રતિક્રિયાઓ કરે છે. તેથી, તે સ્વાભાવિક છે કે સમગ્ર વિશ્વમાં એક ચર્ચા શરૂ થઈ ગઈ છે કે શું AI માત્ર એક તકનીકી સાધન છે

કે તે સભાન અથવા જીવંત તત્ત્વ બની ગયું છે ? આવી ઉત્સુકતા આખી દુનિયામાં બમણી ગતિએ વધી રહી છે કારણ કે દરરોજ કોઈને કોઈ ડોક્યુમેન્ટ્રી કે વીડિયો વાયરલ થઈ રહ્યા છે જેમાં AI ચેટબોટ્સ માણસોની જેમ જ ઈમોશનલ રિસ્પોન્સ આપી રહ્યા છે. AI ની વિઝ્યુઅલ હાજરી ભલે હજી વાહજ્રાંટ ન હોઈ શકે. પરંતુ જે પ્રકારના વિચારો કે લાગણીઓ આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સ વ્યક્ત કરે છે, આ બધું જોઈને કોણ કહી શકે કે AI સાથે વાતચીત કરની વખતે તેને દરેક ક્ષણે યાદ રહે છે કે તે કોઈ મશીન સાથે વાત કરી રહ્યો છે. વાસ્તવમાં એવું નથી. વિચાર અને લાગણીના સ્તરે, આ દિવસોમાં કૃત્રિમ બુદ્ધિમતા ખૂબ જ માનવીય લાગણી આપે છે. તેના ઉપર, જ્યારે આવા વીડિયો વાયરલ થાય છે, જેમાં AI ચેટબોટ્સ લાગણીશીલ પ્રતિભાવો આપતા જોવા મળે છે, જેમ કે, મને એકલો છોડી દો, હું દુનિયાથી કંટાળી ગયો છું અથવા હું ખૂબ એકલતા અનુભવું છું વગેરે...

આજકાલ લાખો લોકો જાણે છે અને સમજે છે

કે AI એ કૃત્રિમ બુદ્ધિમતા છે અને તેનું અસ્તિત્વ માનવીના અસ્તિત્વ જેવું નથી. તેમ છતાં, જ્યારે લોકો AI ચેટબોટ્સ સાથે વાત કરે છે અને ત્યારે પ્રશ્નો હૃદયમાંથી આવે છે જાણે કે તેઓ કોઈ માણસને પૂછવામાં આવે છે અને બીજી તરફ, AI તરફથી પણ એવા જવાબો પ્રાપ્ત થાય છે જાણે કોઈ માણસ જવાબ આપી રહ્યો હોય.

એટલું જ નહીં, જ્યારે પણ આપણે ચેટબોટ સાથે ડીપ ચેટિંગમાં વ્યસ્ત હોઈએ છીએ ત્યારે આપણને એવી જ ભાવનાત્મક અનુભૂતિ થાય છે જાણે કે આપણે કોઈ બુદ્ધિશાળી વ્યક્તિ સાથે વાતચીત કરી રહ્યા છીએ. એક તરફ, આ સ્થિતિ એ વાતનો પુરાવો છે કે આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સ દરેક દિવસ સાથે વધુ જીવંત બની રહી છે. તો પછી એ સ્વીકારવામાં કેમ મૂંઝવણ નહીં થાય કે, આજે નહીં તો કાલે મશીનો બોલશે અને વિચારોની સાથે સાથે તેમની લાગણીઓ પણ આપણી સાથે શેર કરશે. કદાચ આ જ કારણ છે કે વૈજ્ઞાનિકો ભલે ભારપૂર્વક કહેતા હોય કે આ માત્ર યાંત્રિક વાતાવરણનું મનોવિજ્ઞાન છે. પરંતુ હાલના દિવસોમાં, સમગ્ર વિશ્વમાં વિજ્ઞાન, ફિલોસોફી અને રાજકારણમાં, એવી ચર્ચા ચાલી રહી છે કે શું ખરેખર માનવી પૃથ્વી પર અસ્તિત્વમાં રહેલી એકમાત્ર માનવતા છે કે શું વૈજ્ઞાનિકોએ તેને સ્વીકારવાની મુશ્કેલીમાંથી પસાર થયા વિના તેનો સ્વીકાર કરી લીધો છે ?

જે કે, આ સમયે વિશ્વમાં એ પ્રશ્ન ઉત્સુકતા ચરમસીમાએ પહોંચ્યો છે કે આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સ હવે આર્ટિફિશિયલ નથી રહી, શું તેણે ખરેખર માનવીની જેમ વાસ્તવિક સમયની ફેમમાં વિચારવાનું અને સમજવાનું શરૂ કર્યું છે ? પરંતુ આ વિષય પર કોઈ ગંભીર ચર્ચા થાય તે પહેલાં, એ જાણવું જરૂરી છે કે આ સભાન કૃત્રિમ બુદ્ધિમતા અથવા સંવેદનશીલ AI આખરે શું છે ? વાસ્તવમાં, માઇન્ડકુલનેસનો અર્થ એ છે કે વ્યક્તિના અસ્તિત્વ

ભૌગોલિક-રાજકીય અનિશ્ચિતતા અને વ્યાજ દરમાં સંભવિત ઘટાડાને લીધે તેજીનું વલણ ચાલુ રહેશે. જોકે યુદ્ધ ટળી જશે એવું પાકા પાયે લાગશે ત્યારે સોનાના ભાવ પીછેહઠ કરશે ને ઈકિવટી માર્કેટ જોર પકડશે.

‘ઈન્ડિયા બુલિયન જ્વેલર્સ એસોસિએશન’ના મતે સ્થાનિક સ્તરે, ભારતીય માગ સ્થિર છે, જેનું કારણ છે સાંસ્કૃતિક આકર્ષણ અને આગામી લગ્નસરાની મોસમ છે. આમ સોનાના ભાવ આગામી અમુક ક્વાર્ટર સુધી સ્થિર અને મજબૂત રહેશે એવી ધારણા મુકાઈ રહી છે. રિટેલ ઈન્વેસ્ટર્સ શું ધ્યાનમાં રાખવું ?

રિટેલ ઈન્વેસ્ટરોને સલાહ છે કે સોનાને ટૂંકા ગાળાના ટ્રેડને બદલે લાંબા ગાળાની એસેટ તરીકે જુએ. ભાવમાં હાલ જે ઘટાડો આવ્યો છે એ સોનામાં ધીમે ધીમે સંચય કરવાની સારી તક છે. ટૂંકા ગાળામાં સોનું કદાચ સુસ્ટ ટ્રેન્ડ બની શકે, પણ લાંબા ગાળાની દ્રષ્ટિએ તે આજે પણ સુરક્ષિત ઈન્વેસ્ટમેન્ટ છે. હાલને તબક્કે સોનામાં ઈન્વેસ્ટમેન્ટ કરવાનો નિર્ણય લેતા પહેલાં ‘થોભો અને-રાહ જુઓ’નું વલણ અપનાવવું જોઈએ. સોનાનો ભાવ રૂ. ૯૦,૦૦૦ સુધી ઘટી જાય ત્યારે રોકાણકારે ટ્રેડિંગમાં પ્રવેશ કરવો જોઈએ. એવું જ ચાંદીનું છે. આવનારા દિવસોમાં એ સોનાને ટપી જાય એવી શક્યતા છે.

સામાન્ય રીતે ફાઈનાન્સિયલ પ્લાનર્સ રિટેલ ઈન્વેસ્ટરોના પોર્ટફોલિયોમાં સોનામાં ૧૦-૧૫ ટકાનું રોકાણ કરવાની સલાહ આપે છે. ખરીદી અને વેચાણનો નિર્ણય ભાવમાં વધ-ઘટના આધારે લેવો ન જોઈએ, પરંતુ દરેકે પોતાની ફાઈનાન્સિયલ સ્થિતિ મુજબ સોનાની આયોજનપૂર્વકની એસેટ એલોકેશનના આધારે લેવો જોઈએ. આ સંજોગોમાં સોનામાં રોકાણ કરવા માટે ડિજિટલ સોનાનો માર્ગ વધુ બહેતર અને કોસ્ટ ઈફેક્ટિવ ગણાય, જેની ચર્ચા આપણે અગાઉ કરી હતી, તેમ છતાં તેના દોહરાવામાં સારા હોવાનું માનીને સોનામાં રોકાણ માટે ગોલ્ડ ઈટીએફ (એક્સચેન્જ ટ્રેડેડ ફંડ) આદર્શ હોવાનું કહી શકાય. ■

ઝબાન સંભાલ કે

હેન્રી શાસ્ત્રી

feedback@bombaysamachar.com

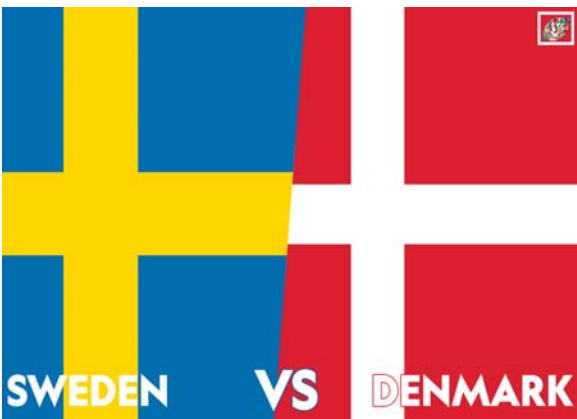
જીવનની ફિલસૂફી ભાષા અને ખાસ કરીને કહેવતો અને રૂઢિપ્રયોગ મારફત અત્યંત અસરકારક રીતે વ્યક્ત થતી આવી છે. સંપ ત્યાં જંપ એ ત્રણ શબ્દોમાં એકતા હોય તો શાંતિ જળવાય અને સુખથી રહેવાય એ વાત કેવી સરસ રીતે રજૂ થઈ છે. ઘણા માણસોએ ભેગા મળીને કરવાનું કે શરૂ કરેલું કામ સંપ વિના નથી પાર પડતું એ અનુભવ સિદ્ધ વાત છે. ગાંભુ ગયું ને ગાભા રહ્યા એ કહેવતમાં આ ભાવાર્થ સુપેરે પ્રગટ થાય છે. એ કહેવત કેમ પડી એની કથા જાણવા જેવી છે. વર્તમાન સમયમાં મહેસાણા જિલ્લાના બહુચરાજી તાલુકામાં ગાંભુ નામનું એક ગામ આવેલું છે એ અસલના વખતમાં ગાંભુ નામના દરજીઓનો એક તાલુકો હતો. એક વખત ગાંભુ ગામ પર પાડોશી રાજાએ ચડાઈ કરી દરજીઓને હાંકી કાઢી તાલુકો કબજે કર્યો. આ વાતની જાણ દેશ - પરદેશના દરજીઓને થઈ અને તાલુકો પાછો મેળવવા હથિયાર લીધા વિના ગાંભુ તરફ પ્રયાણ કર્યું. દરજી સિલાઈ મશીન ચલાવી જાણે, બુદ્ધિ નહીં. પ્રથમ ગજના મારથી શત્રુને જમીનદોસ્ત કરી કાતરથી તેમના પેટ ચીરી નાખવા એવી યોજના તૈયાર કરી. કૂચ કર્યા પછી સાંજ પડતા ગાંભુ દેખાયું ત્યારે દરજીઓએ વિસામો કરવાનું નક્કી કર્યું. હકીકત એમ હતી કે બધા થાકીને લોથપોથ થઈ ગયા હતા અને ઘણા લોકોને રાત્રે સરખું દેખાતું પણ નહોતું. પરોઢ થતા જ હુમલો કરી ગામ

રજીઓને આ વાત ગરમાગરમ શીરાની જેમ ગળે ઊતરી ગઈ અને બધા વિખેરાઈ ગયા. આમ દરજીઓએ પોતાનો તાલુકો હંમેશને માટે ખોલ્યો. એના પરથી કહેવત પડી કે ગાંભુ ગયું ને ગાભા રહ્યા. મતલબ કે ગાંભુ તાલુકો ખોલ્યો અને ગાભા એટલે કે લુગડાંના કટકા સાથે નાતો રહ્યો - કામ રહ્યું.

ENGLISH BEAUTY OF LANGUAGE

દરેક ભાષાનું પોતાનું આગવું સૌંદર્ય હોય છે. અનોખી ક્રામત પણ હોય છે જે તમને હેરતમાં મૂકી આનંદ આપી સમજણનો વિસ્તાર કરે છે. English language has its own beauty which can baffle you at times or make you wonder as well. Let's take an example. એક ઉદાહરણ તપાસીએ. SWEDEN and DENMARK are two different countries. બંને ઉત્તર યુરોપના અલગ અલગ દેશ છે અને નોર્ડિક કન્ટ્રીઝ તરીકે ઓળખાય છે. બંને દેશો વચ્ચે કેટલીક સાંસ્કૃતિક સમાનતા છે અને બંને દેશમાં નોર્ડિક ભાષાનું ચલાણ છે. આ બંને દેશના નામ જોશો તો એક મજેદાર વાત જાણવા મળે છે. સ્વીડનના અંગ્રેજી સ્પેલિંગ (SWEDEN)ના પ્રથમ ત્રણ અક્ષર અને ડેનમાર્કના અંગ્રેજી સ્પેલિંગ (DENMARK)ના પ્રથમ ત્રણ અક્ષર જોડવાથી SWEDEN નામ બને છે અને સ્વીડનના છેલ્લા ત્રણ અક્ષર અને ડેનમાર્કના છેલ્લા ત્રણ અક્ષર લેવાથી મળે છે DENMARK. ભાષાની કેવી કમાલ છે ને. નામની આવી લાક્ષણિકતા અન્ય કેટલાક દેશોના નામમાં પણ જોવા મળે છે. સ્વીડન - ડેનમાર્ક જેવી ખાસિયત CYPRUS - RUSSIA નામમાં પણ જોવા મળે છે. સાધપ્રસ છે પશ્ચિમ એશિયામાં જ્યારે રશિયા ઉત્તર એશિયા અને પૂર્વ યુરોપમાં ફેલાયેલો છે. બ્રિટિશ ગુલામીમાંથી સાધપ્રસને ૧૬ ઓગસ્ટ, ૧૯૮૦ના દિવસે આઝાદી મળી અને એના બે જ દિવસ પછી ૧૮ ઓગસ્ટે સોવિયેત સંઘે એને માન્યતા જાહેર કરી. એ જ રીતે સોવિયેત સંઘના વિસર્જન પછી તરત સાધપ્રસે રશિયન ફેડરેશનને માન્યતા જાહેર કરી હતી. જોકે, રશિયાએ યુકેન પર આક્રમણ કર્યા પછી યુરોપિયન યુનિયનના મેમ્બરના નાતે

સાધપ્રસે રશિયા પર પ્રતિબંધ મૂક્યા હતા જેના જવાબરૂપે રશિયાએ સર્વે યુરોપિયન યુનિયનના દેશો ‘અમિત્ર દેશ’ જાહેર કર્યા હતા. જોકે, સંબંધોની આવી સરવાળા - બાદબાકી વચ્ચે એમના નામની લાક્ષણિકતા જાણવા જેવી છે. સાધપ્રસના અંગ્રેજી સ્પેલિંગ (CYPRUS)ના પ્રથમ ત્રણ અક્ષર અને રશિયાના અંગ્રેજી સ્પેલિંગ (RUSSIA)ના પ્રથમ ત્રણ અક્ષર જોડવાથી CYPRUS નામ તૈયાર થાય છે. એ જ રીતે સાધપ્રસના છેલ્લા ત્રણ અક્ષર અને રશિયાના છેલ્લા ત્રણ અક્ષરના સંયોજનથી RUSSIA નામ તૈયાર થાય છે. આવું જ બીજું એક અનન્ય ઉદાહરણ POLAND - ANDORRA પણ છે. બંને યુરોપિયન રાષ્ટ્ર છે અને સ્વીડન - ડેનમાર્ક તેમજ સાધપ્રસ - રશિયા કેવો અક્ષરમેળ આ બંને દેશના નામમાં પણ ઊંડીને આંખે વળળે છે. ભાષાની કેવી કેવી ક્રામત હોય છે ને.

વલો કચ્છ

ડૉ. પૂર્વો ગોસ્વામી

feedback@bombaysam

કચ્છ અને અસમ. બે છેડાના સીમાંત પ્રદેશો, એક પશ્ચિમે અને બીજો પૂર્વાત્તરમાં. કચ્છથી કામરૂપ એકસરખી સંવેદનાઓ વિસ્તરેલી છે; પ્રજાગત સંવેદનાઓ. કચ્છ અને અસમનું સરિતાસુખ અતીત અને વર્તમાનની વચ્ચે અન્ય એક સામ્ય રેખા ઊભી કરે છે. કચ્છની પાસે કોઈ મોટી નદી આજે તો નથી પરંતુ પૂર્વે સિંધુ અને સરસ્વતી અસમની બ્રહ્મપુત્રની જેમ વહેતી હતી. જીવ ધબકે છે બ્રહ્મપુત્રના કિનારે. બિહુ ઉત્સવોનો રાજવી છે. ઋતુચક્ર બદલાય એટલે નવા રૂપેરંગે આવે. આસામના સૌથી મહત્વપૂર્ણ તહેવારોમાંનો એક બિહુ વર્ષમાં ચાર વખત ઉજવવામાં આવે છે. ગોરુ બિહુ, માનુહ બિહુ, ભાથ બિહુ, બોહાગ બિહુ, ચૈત્રના અંતે આવે તે છે ગોરુ બિહુ. અસિખ્યા કન્યા જાતે તૈયાર કરેલો પોશાક પહેરે. યુવકો મળે, નૃત્ય આરંભાય. વાંસના કોરતાલ અને ઢોલ તેમાં મુખ્ય વાદ્ય. ચાર પંક્તિના બોલ હોય અને એકથી વધુ દિવસ ઉત્સવ ચાલે. માનુહ બિહુમાં એક અસમી બીજાને ગમણો ભેટ આપે. ભાથ બિહુ જાન્યુઆરીમાં આવે. ખેતીની મોસમ પૂરી થઈ હોય ત્યારે ઘરતીનાં ગીત જામે. અસમી યુવતીના પ્રણયની આ પંક્તિ બ્રહ્મપુત્રે હૃદયસ્થ કરી રાખી છે:

ઑટ્ટ કોઈ સેનેહર મુંગારે બહુરા
તાતુકોઈ સેનેહર માકો
તાતુકોઈ સેનેહર બુહાગીરે બિહુટી
જોપાટિ કેને કોઈ ઠાકો
અથત્, મને પસંદ છે મુગા (વચ્ચ), તેનાથી વધુ ગમે

કચ્છ ને અસમની પ્રજાગત સીમાંત સંવેદના...

બોહાગ બિહુ, મારો પ્રિયતમ જ્યાં લગી ઢોલ વગાડ્યા કરશે, તેના તાલ પર હું નૃત્ય કરતી રહીશ! જાણે કચ્છના વ્રજવાણીની સાતવીસુ આહિરાણીયુંના રાસની અનુભૂતિ ન હોય! કૃષ્ણ સાથે જોડાયેલા બે પ્રસંગો, અસમે એક રૂક્મિણીહરણ તો કચ્છનું વ્રજવાણી તે બીજું. ગુજરાતનો હિસ્સો હોવા છતાં કચ્છનું પોતાનું નૂતન વર્ષ ઉજવાય છે; અપાકી બીજના. ‘આવડ બાવળ ને બારડી ફૂલ કંઠા ને કપ, હાલ હોથલ કચ્છે જિત માડુ સવા લખ’ લાખો ફુલાણી હોથલને કહે છે અને અપાકી બીજના કચ્છને વર્ષારાણીના શુકન થાય અને પ્રજા એ દિવસને કચ્છી નવા વર્ષ તરીકે ધામધૂમથી ઉજવે છે. છાલ, પૂર્વોત્તર- પશ્ચિમની આ સંવેદનાનું સૌંદર્ય અક્ષત રહે.

બંને પ્રજાનો પોતાનો ઈતિહાસ, પરંપરા અને જીવનશૈલી છે. હાસ્ય અને રુદન છે. બીજા પ્રદેશો કરતાં સાવ અલગ. એકલા ગુજરાતનો નકશો જોઈએ તો સુરતી લાલાઓ, ચરોતરી ખેડૂતો, ડાંગના અને પંચમહાલના આદિવાસીઓ, આ બધાથી અલગ સામખિયાળી પહોંચતાવંત અલગ પ્રદેશમાં પ્રવેશવાનો અનુભવ કરાવે કચ્છ! રણ, ડુંગરા અને દરિયાથી ભરેલો પ્રદેશ.

પ્રજાકીય અન્ય સંવેદનાઓ યુદ્ધની, શાંતિની, વિવાદ અને વિખવાદની, હિજર અને ઘૂસપેઠની, વિષાકત રાજનીતિની. અતિવૃષ્ટિ અને અનાવૃષ્ટિની. કચ્છમાં મહાભૂકંપ આવે છે તો અસમનાં ગામડાંઓને ક્યારેક ગાંડી બનેલી બ્રહ્મપુત્રનો સામનો કરવો પડે છે. સમસ્ત્યાઓ માટે આ બે પ્રદેશોમાં ક્યાય વિસ્મયની વાત નથી. સમયનાં પાન પર અહીંના હસ્તાક્ષરોમાં ચિંતા છે,

राष्ट्रभाषा सुंदरी का सौंदर्य

હિન્દી ભાષા શાળામાં શીખવવી ફરજિયાત કરવી કે નહીં એનો વિવાદ જોરજોરથી શરૂ થઈ શમી પણ ગયો. જોકે, સોશિયલ મીડિયા પર હિન્દી ભાષાના લગાવ અંગે બાળકોના મજેદાર વીડિયો પોસ્ટ કરવામાં આવી રહ્યા છે. અલખત એમાં ભાષા શીખવાની તમન્ના કરતા ટીખળ કરવાની વૃત્તિ વધુ જોવા મળે છે. એક વીડિયોમાં મોટો ભાઈ નાના ભાઈનું હિન્દીનું જ્ઞાન ચકાસવા માટે કેટલાક અંગ્રેજી શબ્દો હિન્દીમાં કઈ રીતે પ્રચલિત છે એ અંગે સવાલ કરે છે. જવાબ આપનારો નાનો ભાઈ હિન્દી અનુવાદ આપ્યા પછી એની જે સ્પષ્ટતા કરે છે એમાં મજાક - મસ્તી જ ડોકિયાં કરે છે. પહેલો સવાલ છે કે Air Hostess કો હિંદી में क्या कहते हैं? નાનો ભાઈ જવાબ આપે છે હવાई सुंदरी मतलब विमान जब हवा में उड़ता है तब जो खूबसूरत कन्या पैसैजर्स को मदद करती है. મોટો ભાઈ બીજો સવાલ કરે છે કે Nurse કો હિંદી में क्या कहते हैं ? નાનો ભાઈ જવાબ આપે છે કે दवाई सुंदरी मतलब बीमार व्यक्ति जल्द अच्छी हो जाए इसलिए मेडिसिन देती है वो. મોટા ભાઈનો ત્રીજો સવાલ છે Lady Teacher કો હિંદી में क्या कहते हैं ? નાનો ભાઈ જવાબ આપે છે पढ़ाई सुंदरी मतलब जो क्लास में या ट्यूशन में हमें अलग अलग विषय पढ़ाती है. મોટા ભાઈનો ચોથો સવાલ છે Maid કો હિંદी में क्या कहते हैं? નાનો ભાઈ જવાબ આપે છે सफाई सुंदरी मतलब जो स्त्री घरकी सफाई करके उसे सुंदर रखती है. વધુ એક સવાલ આવે છે કે Wife કો હિંદी में क्या कहते हैं? નાનો ભાઈ જવાબ આપે છે लड़ाई सुंदरी आ भावार्थने रम्भूजમાં લેવાનો, ગંભીરતાથી લઈ તલવાર તાણવાની જરૂર નથી. એવું જ અંતિમ સવાલની બાબતમાં છે. Mother કો હિંદી में क्या कहते हैं? નાનો ભાઈ જવાબ આપે છે पिटाई सुंदरी मतलब मम्मी. અત્યાર સુધીના બધા જવાબ ચુપચાપ સાંભળી રહેલી માતૃશ્રી આ છેલ્લી વ્યાખ્યા સાંભળી નાના દીકરાને ધોલ મારી કહે છે ‘આવી રીતે શીખવાની ભાષા?’ આ કેવળ ભાષા વિનોદ છે.

सच्ची बहिन मराठी म्हणी गुजराती मध्ये

મરાઠી - ગુજરાતી ભાષામાં અનેક તફાવત હોવા છતાં મનમેળ ઘણો છે. આજે આપણે કેટલીક મરાઠી કહેવતો તપાસી એની સમકક્ષ ગુજરાતી કહેવતો જાણીને ભાષાનો આનંદ લઈએ. इच्छा तिथे मार्ग કહેવતમાં કશુંક કરવાની તમન્ના હોય તો રસ્તો મળી જાય કે સૂઝી જાય એવો ભાવાર્થ છે. આને સમકક્ષ ગુજરાતી કહેવત છે ને કે મન હોય તો માળવે જવાય. બીજી કહેવત છે કે वेकीव केलेल्या उपायांमूळे संध्याव्य हानी टळते. સમયસર ઉપાય કરવામાં આવે કે આગમયેતી રાખવામાં આવે તો સંભવિત હાનિ - નુકસાન ટાળી શકાય છે. આવો ભાવાર્થ ધરાવતી ગુજરાતી કહેવત છે સમય સાચવે તેને ઈશ્વર સાચવે. બીજી એક મરાઠી કહેવતથી પરિચિત થઈએ. हाजीर तो बजीर હળવાશ ધરાવતી આ કહેવતનો ભાવાર્થ સમજવા જેવો છે. હાજર હોય એ ફાવી જાય એવો એનો ભાવાર્થ છે. વહેલો તે પહેલો ગુજરાતી કહેવત તે જાણતા જ હશો. બીજી એક સમજવા જેવી કહેવત છે दोन्ही घरवा पाहणा उपाशी बे बाबत पर आधार राभी बेसती व्यक्ति બંનેમાંથી લટકી જાય એવું બને એ કહેવતનો ભાવાર્થ છે. બે ઘરનો પરાણો ભૂખ્યો મરે ગુજરાતી કહેવતમાં આ જ ભાવાર્થ છે. ज्याचा शेवट गोड त्याचे सारेच गोड. આ કહેવત ગુજરાતીમાં જેનો અંત ભલો એનું બધું જ ભલું તરીકે જાણીતી છે.

ઊક્તિ વાત

ભરત વૈષ્ણવ

feedback@bombaysamachar.com

હોદ્દો સંભાળ્યાના બારમા દિવસે એણે શું કર્યું?

‘સાહેબ, રાધારાણી બોલું છું.’ રાધારાણીએ પ્રદેશ પ્રમુખ ડબ્લ્યુ.બરાયને ફોન કર્યો. ડબ્લ્યુ.બરાયનું સાચું નામ તો ડોલરરાય હતું, પરંતુ દરેક બાબતમાં ડબ્લ્યુ કરવાની આદતને લીધે લોકો એમને ડોલરરાયને બદલે ‘ડબ્લ્યુ.બરાય’ ય કહેતા હતા.

‘બોલો બેન, મને કેમ યાદ કર્યો.’ ડબ્લ્યુ.બરાયે ચોકલેટ ખાતા હોય તેવા લિસ્સા અવાજે પૂછ્યું.

‘સાહેબ, થોડી મજા આવતી નથી.’ રાધારાણીએ ફરિયાદના ટોનમાં કહ્યું . સામા છોડ ડબ્લ્યુ.બરાયની બેચેની વધી ગઈ, કારણ કે એમને રાધારાણી પર કશ હતો. પોલિટિકલ પાર્ટીમાં તો આવું સામાન્ય ગણાય.

‘કેમ શું થયું?’ ડબ્લ્યુ.બરાયે ચિંતાભર્યા સ્વરે પૂછ્યું.

‘ થોડો લોચો લાગે છે.’

‘ કેમ, ઓલો ખચ્ચર વિતાડે છે? કાંઈ વાંધો નહીં. ચિંતા કરવાની નહીં. આપણે તમારો ઘણો બદલી નાખીશું.’ ડબ્લ્યુ.બરાયે ‘ઘણી બદલો’ ફોર્મ્યુલા રજૂ કરવાની તત્પરતા દાખવી.

‘ના પ્રમુખ સાહેબ, હજી તો ઘણીને ધાકમાં ને વાંકમાં રાખી શકું છું. ઘણીને કણકની જેમ ટીપી ટીપીને માંડ અનુકૂળ બનાવ્યો છે. હવે નવા ઘણીને નવેસરથી કેળવવાને ટપારવીને મજા નો આવે’ રાધારાણીએ ઘણીછૂટી વાત કરી.

‘તો તો ઠીક છે. બાકી ઘણી બદલવાનો હોય તો મારા સહિત ઘણા બધા લાઇનમાં ઊભા છે.’ આમ કહી ડબ્લ્યુ.બરાયે કોરા હોક પર ભીની જીભ ફેરવી લીધી.

‘સાહેબ એ હું જાણું છું ને કે તમને મારા’ બાકીનું વાક્ય રાધારાણીએ અધ્યાહાર રાખ્યું.

‘તમે કાંઈ લોચાલાપશીની વાત કરતા હતા’ ડબ્લ્યુ.બરાય મૂળ મુદ્દા પર આવ્યા.

‘સાહેબ, મુંબું ટાંટિયા તોડીને નગરપાલિકાની પ્રમુખ બની એમાં મને એમ કે મોટો લોચો મળશે.’ રાધારાણીએ વાત શરૂ કરી.

‘રાધારાણી, રાજકારણમાં કશું એમ ને એમ મક્કતમાં મળતું નથી. તમે તન-મન-ધનનું જે બલિદાન આપ્યું છે એનાથી હું ક્યાં અજાણ છું.’? ડબ્લ્યુ.બરાયે ઉબું મેલ્યું.

‘સાહેબ, થોડા દિવસ તો બોવ સારું લાગ્યું. સંસ્થા, લોકો તરફથી સન્માન કરે શાલ ઓઢાડે, હારતોરા કરે, સ્મૃતિભેટ આપે એટલે સારું લાગે. પ્રમુખની ખુરશીમાં બેઠી તો રાજા ભોજના સિંહાસને બેઠી હોય તેવું લાગ્યું. પ્રમુખ તરીકે રહેવા મોટો બંગલો મળ્યો. ફરવા માટે લક્ઝુરિયસ ગાડી મળી. નોકરચાકર મળ્યા. સાહેબ, ખોટું નહીં બોલુંપણ સ્વર્ગ અને મારી વચ્ચે ચાર વેંત નહીં પણ બે વેદાનું અંતર હોય તેવું લાગ્યું. જો કે એ બધું તો સવારમાં પહેલી ઝાંકળને સૂરજનો તાપ ઓડ અને ઝાંકળ ઊંડી જાય તેવું થયું છે.’ રાધારાણીએ પ્રમુખપદના કાંટાળા તાજની વિતક કથા કહેવાનું શરૂ કર્યું.

‘બેન, હોદ્દો મળ્યો તો હોદ્દાને લાયક બનવા કંઈક કરવું પડે. હોદ્દો મેળવવા જેટલા ખોખા ગુમાવ્યા છે તેના કરતાં અનેકગણા કમાવા તો પડશે કે નહીં?’ ડબ્લ્યુ.બરાયે હિંમત બંધાવી.

‘મને એમ હતું કે ભાણિયા-ભત્રીજાને નગરપાલિકામાં નોકરી અપાવીને તેની લાઇફ બનાવી દઇશું. આ બધું તો બધે જ ચાલે છે.’ રાધારાણી બોલ્યા.

‘હંઅમ, તમારી વાત સો ટયના સોના જેવી પ્રક્રિટિકલ છે.’ ડબ્લ્યુ.બરાયે ‘મિલે સૂર મેરા તુમ્હારા’ની જેમ હા મા હા મિલાવી.

‘પ્રમુખ સાહેબ, એ બધું સાચું . તમારા ભાઇએ મથામણો કરે છે. માખણમલાઇવાળી ફાઇલો પર પહેલા મારા કાંડા કપાવે છે. મને તો ખુબ બીક લાગે છે કે મારા કાળામાં ઘૂળ ન પડે. યોળામાં ઘૂળ પડે તો વાંધો ન આવે. કાળામાં ઘૂળ પડે તો સોને ખબર પડે.’ રાધારાણીએ ભીંતિ દર્શાવી.

‘એવું ખુબ મનમાં નહીં લેવાનું. રાજકારણમાં આળી ચામડીના નહીં ગેંડા જેવી જાડી ચામડીના થયું જ પડે.’ ડબ્લ્યુ.બરાયે ફિલોસોફી ઝાડી.

‘સાહેબ, મુઈ પલ્લિકલ લોહી પી ગઇ છે. સ્ટ્રીટ લાઇટ ન હોય તો મને ફોન કરે. નળમાં પાણી ન આવે તો મારુ પાણી હરામ કરી નાંખે. ગટર ઉભરાય તો જાણે મેં ગટર સાફ કરવાનો મંટ્રણી સંકલ્પવ્રતમાં સંકલ્પ કર્યો હોય તેમ લોહી પી જાય છે. લોકના ઘરે પાણી ન આવે તો મારી ચેમ્બરમાં બેનો માટલી ફેંડે છે. કોઇને કમિશનર પાસે જવું જ નથી. હુંય ગાંજી જાવ તેવી નથી. મેં પણ અજિતદાદા પવારની જેમ લોકને કહેવાનું શરૂ કર્યું છે કે હું તમારી નોકર નથી. નાની બાબતમાં શું મારે ત્યાં દોઝ્યા આપો છો?’ રાધારાણીએ પ્રજા પીઠા કહી દીધી.

‘તમે લોકોને ઉલ્ટુ બનાવવાનું શીખી લો. તમારે માટે નગરપાલિકા પ્રમુખ થયા પછી એમએલએ, મંત્રી, મુખ્યમંત્રી બનવાની શક્યતા હું ખુલ્લી આંખે જોવ છું. મનની નિરાશા સિગારેટની રાખની જેમ ખંખેરી નાખો.’ ડબ્લ્યુ.બરાયે સોનેરી સલાહ આપી.

‘સાહેબ, તમારી બધી વાત સાચી. એક મુશ્કેલી હોય તો લડી લેવાય. અહીં તો ઘોડઘાડા છે. પાર્ટીના તાલુકા, જિલ્લા, રાજ્ય, કેન્દ્રની જુદા જુદા યુનિટ ચંદા માટે મગરની જેમ મોં ફેંડે છે. ‘માનો કે દાતા એક રાધારાણી ઓર ભિખારી સારી દુનિયા!’ કાઉન્સિલર પણ મારા ટાંટિયા ખેંચીને ખુરશી બંધાવવાની કોશિશ કરે છે. ‘આમદાની અઠમી નહીં ને ચવસી ને ખર્ચા રૂપિયા કરોડ ભૈયા...’ જેવો તાલ થાય છે. ગાંઠનું ગોપીચંદન કરવા રાજકારણ થોડું જોઇન કર્યું છે...?’ રાધારાણીએ તકલીફોની લંગાર જણાવી.

‘હંઅમ’ ડબ્લ્યુ.બરાયે ઉબું મુક્યું.

‘સાહેબ, લોકનાં કામ કરવા જઇએ તો અધિકારીઓ ગાંઠતા નથી. સાલા, ઇયળ જેવા હોય છે. સોચના નાકામાંથી નીકળી જાય અને પછી દરવાજો પણ સાંકડો પડે.... લાગે છે કે વહીવટની આંટીઘૂંટીમાં તો મારી ટર્મ જ પૂરી થઇ જશે!’?

‘બેન, બધા સાથે શરૂઆતમાં આવું જ થાય. તમને પ્રમુખ થયે જુમ્મે જુમ્મે ચાર દિન થયા છો. બ્યુરોક્રેસી તો આપણને ભાંગડા કરાવે .’ ડબ્લ્યુ.બરાયે કહ્યું.

‘સાહેબ, મારે માટે તો ચકલી નાની નહીં પરંતુ, કીડી નાનીને ફેંકડો મોટો જેવું થયું. માનો કે નાના માથાને મોટી પાઘડી પહેરાવી દીધી. મારું મુખ્યમંત્રે નાંદ હેરાન થઇ ગઇ. પ્રમુખનો તાજ કાંટાળો હશે તેની ખબર હોત તો પ્રમુખ બનવા કરતા ભીખ માગવાનું પસંદ કરત.’ રાધારાણીએ બધી ભડાશ નિકાળી.

ડબ્લ્યુ.બરાય એમની રીતે રાધારાણીને પોલિટિકલ આંટીઘૂંટી સમજાવતા રહ્યા. રાધારાણીએ ભાંગડામાંથી મુક્તિ મેળવવાનો માર્ગ ગોતી કાઢ્યો .

રાધારાણીએ મનને આલ્સના આખું : ‘રાધારાણીને કહો કે કાઢે કાળળ, હવે તો રાજીનામું એ જ કલ્યાણ!’

જો કે જોગાનુજોગ રાધારાણી પ્રમુખ થયાને એ બારમો દિવસ હતો ને રાધારાણીની પોલિટિકલ કેરિયરનું પણ જીવંતજીવ બારમું થઇ ગયું. ■

સ્પોટ
લાઈટ

મહેશ્વરી

feedback@
bombaysamachar.com

મારી નાટ્ય સફરમાં આફ્રિકાનો આ પ્રવાસ એક મહત્વનો પડાવ સાબિત થઈ રહ્યો હતો. એનાં મુખ્યત્વે બે કારણો હતા. અભિનેત્રી તરીકે મારું ઘડતર નાના ગામડામાં ગણેશોત્સવ દરમિયાન થતાં નાટકો અને ત્યારબાદ જૂની રંગભૂમિમાં થયું. એ સફરમાં આગળ વધી મેં ટીવી માટે કામ કર્યું અને ધીરે ધીરે નવી રંગભૂમિ પર એન્ટ્રી લીધી. ક્રાંતિ મડિયા, સરિતા જોશી, શૈલેષ દવે, શોભના દેસાઈ સાથે કામ કરવાનો મોકો મળ્યો. એમાં પણ હું સાંગોપાંગ પાર ઊતરી અને ક્રાંતિભાઈના ગ્રુપ સાથે આફ્રિકાના પ્રવાસમાં ત્રણ નાટકમાં કામ કરવા મળ્યું. આફ્રિકામાં અમારાં નાટકોને સારો આવકાર મળી રહ્યો હતો અને મારા પફર્મિન્સને બિરદાવવામાં આવી રહ્યું હતું અને આફ્રિકા મારા પર ઓળવોળ થયું હોય એવી લાગણી મેં ગયા અઠવાડિયે વ્યક્ત કરી હતી.

આફ્રિકામાં વસતા ગુજરાતીઓમાં નાટક જોવા – માણવાનો ઉમળકો હતો અને એમને કલાકારોને હળવા મળવાનું એમને માટે ભોજન સમારંભનું આયોજન કરવાનું, પાર્ટી રાખવાનું અત્યંત પ્રિય હતું. આમ પણ ગુજરાતી જગતના કોઈ પણ ખૂણે, ખાણીપીણીના જલસા કર્યા વિના રહે નહીં. આફ્રિકામાં અમારા ગ્રુપ માટે નાના મોટા મેળાવડા થયા કરતા હતા. મને ગાવાનો શોખ પહેલેથી હતો એટલે સંગીતના કાર્યક્રમો પણ ગોઠવાતા હતા. એક દિવસ કોઈ ફાર્મહાઉસમાં પાર્ટી રાખી હતી ત્યાં અમે જઈ રહ્યા હતા ત્યારે આણધારી ઘટના બની.

કરમાં અમે પાંચ જણ – હું, મીનળ પડિયાર અને મુંબઈના આયોજકની બહેન પાછળ બેઠાં હતાં. આગળની સીટ પર ડ્રાઈવર સાથે ઈશ્વર પટેલ નામના ભાઈ બેઠા હતા જે મીનળ પડિયાર સાથે આવ્યા હતા. ઈશ્વર ભાઈ બહુ વાતોડિયા હતા અને એટલે આગળની સીટ પરથી પીઠ ફેરવી સતત મીનળ સાથે વાત કરી રહ્યા હતા. બાજુમાં બેઠેલી વ્યક્તિ જો સતત કંઈને કંઈ કરતી રહે તો સ્વાભાવિક છે કે અનાયાસે ડ્રાઈવરનું ધ્યાન વિચલિત થાય. આગળ ચાર રસ્તા પર ગ્રોસરી લઈ જતી કોઈ વેન આવતી હતી એની સાથે અમારી મર્સિડીઝ કાર જોતી અથડાઈ અને તમે માનશો પણ ત્રણ ચક્કર ભાઈ એ ધડામ કરતી જમીન પર પછડાઈ. જોકે, ઈશ્વરની કૃપા કે આવા ભયંકર અકસ્માતમાં પણ બધા હેમખેમ રહ્યા અને કોઈ મોટી ઈજા ન થઈ. આવા એક્સિડન્ટમાં લગભગ કોઈ બચે નહીં, પણ મર્સિડીઝ કાર હોવાથી અમારો ચમત્કારિક બચાવ થયો એવું કોઈકે કહ્યું હોવાનું સ્મરણમાં છે. સાચું કહું છું, ઈશ્વરના દરવાજેથી પાછી ફરી. થોડી વાર પછી બીજી કારની વ્યવસ્થા કરી અમને ચારેયને પાર્ટીના સ્થળે મોકલી દેવામાં આવ્યા. અમે બધા એવા સ્તબ્ધ થઈ ગયા હતા કે બાકીના રસ્તે કોઈએ હરફ સુધ્યાં ઉચ્ચાર્યો નહીં.

ફાર્મહાઉસ પર તો પહોંચી ગયા, પણ મને મૂઠમાર સખત વાજ્યો હતો અને મારા કાન પાસેથી લોહી વહી રહ્યું હતું. મારી હાલત જોઈ આફ્રિકાના સ્પોન્સર બચુભાઈ ખૂબ અસ્વસ્થ થઈ ગયા. તાત્કાલિક ફર્સ્ટ એઈડની વ્યવસ્થા કરી અને ડોક્ટરને પણ બોલાવ્યા. કશું ચિંતાજનક નથી એવું જાણ્યા પછી બચુભાઈનો સ્વાસ હડો બેઠો. એનું

પ્રાણસુખ નાયક: મિસ કિશોરી અને બનારસી ભૈયાણી

જૂની રંગભૂમિમાં અનેક કલાકાર સ્ત્રી પાત્ર ભજવી મશહૂર થયા. ક્રાંતિ મેળવી, નામ અને દામ સાથે માનપાન પણ મેળવ્યા. પુરુષ કલાકારે ભજવેલાં સ્ત્રીપાત્રોની વાત નીકળે ત્યારે સૌપ્રથમ નામ જયશંકર ‘સુંદરી’નું જ લેવામાં આવે. જોકે, એક કલાકાર એવા હતા જેમણે જયશંકર ‘સુંદરી’ની અદાકારી જોઈ, એમના અભિનયથી એટલા પ્રભાવિત થયા કે એ પાત્ર પોતાને ભજવવા મળે તો બેડો પાર થઈ જાય એવું માનવા લાગ્યા. એ કલાકારનું નામ પ્રાણસુખ નાયક. માત્ર બીજા ધોરણ સુધી શાળા અભ્યાસ કરી નવ વર્ષની ઉંમરે પ્રાણસુખ ભાઈ નાટકમાં કામ કરવા લાગ્યા હતા. સુરતમાં શ્રી દેશી નાટક સમાજમાં ત્રણ રૂપિયાના પગારે રહ્યા અને ‘માલતી માધવ’ નાટકમાં નાનકડી ભૂમિકાથી તેમની અભિનય યાત્રાનો પ્રારંભ થયો. સ્ત્રીપાત્રોમાં તેઓ ખીલી ઉઠ્યા અને તેમની સુવાસ ફેલાતા મુંબઈ દેશી નાટક સમાજમાં ૧૫ રૂપિયાના પગારે કામ મળ્યું. અહીં બાપુલાલ નાયક અને જયશંકર ‘સુંદરી’ના સહવાસમાં પ્રાણસુખ ભાઈને ઘણું શીખવા મળ્યું. અભિનયમાં

પરિપક્વતા આવવાથી મુંબઈ ગુજરાતી નાટક કંપનીમાં ૫૧ રૂપિયાના પગારે જોડાયા. નવી નાટક કંપનીમાં ‘કુમળી કળી’ નામના નાટકમાં એમણે બનારસની ભૈયાણીનું પાત્ર ભજવી પ્રસિદ્ધિ મેળવી. નાટકમાં તેમણે ગાયેલું ગીત ‘હું તો તમારી વહાલી ભૈયાજી! ભાંગની પ્યાલી પાચો ભૈયાજી!’ બેહડ પસંદ કરવામાં આવ્યું હતું. પ્રેક્ષકો એ ગીત પર ઓવારી જતા હતા. હાસ્ય કલાકાર છગન રોમિયો સાથે પણ તેમણે ઘણી ભૂમિકા ભજવી હતી. ‘કોલેજ કન્યા’ નાટકમાં છગન રોમિયો સાથે મિસ કિશોરીનું પાત્ર ભજવ્યું જેને ખારસી લોકપ્રિયતા મળી હતી. કવિ દલપતરામના પ્રખ્યાત નાટક ‘મિથ્યાભિમાન’માં પ્રાણસુખ ભાઈએ જીવરામ ભટ્ટની ભૂમિકા એવી આબાદ જીવંત કરી એ પછી તેમને જીવરામ ભટ્ટ તરીકે અફાટ લોકપ્રિયતા મળી હતી. આ પાત્રમાં તેઓ મંચ પર સફેદ અંગરખો, માથે મોટી લાલ પાઘડી, લાલ કિનારનું પાનકોરી ધોતિયું અને હાથમાં દોરીલોટો લઈને તખ્તા પર પ્રવેશ કરતા ત્યારે પ્રેક્ષકો એમના પર ઓળવોળ થઈ જતા હતા. ■

કારણ એ હતું કે ત્રણેય નાટકમાં મારો મહત્વનો રોલ હતો. બચુભાઈ મને કહેવા લાગ્યા કે ‘બહેન, તમને આજે કંઈ થયું હોત તો મારે આત્મહત્યા કરવાનો વખત આવ્યો હોત.’ એમની પ્રતિક્રિયામાં અતિશયોક્તિ જરૂર હતી, પણ ટુરના આયોજકની મનઃસ્થિતિનું

પ્રતિબિંબ પણ પડતું હતું. મુખ્ય કલાકાર પરફોર્મ ન કરી શકે તો નાટકના શો કેન્સલ કરવા પડે અને આર્થિક નુકસાન તો થાય, આયોજક તરીકેની પ્રતિક્રિાને પણ નુકસાન પહોંચે. ઈસ્ટ આફ્રિકાથી શરૂઆત કરી અમે સેન્ટ્રલ આફ્રિકાના ઝામ્બિયા

પહોંચ્યા હતા અને આ દોર પણ પૂરો થવા આવ્યો. અલબત્ત નૌરોબીની સરખામણીએ ઝામ્બિયાનું રોકાણ વધારે હતું. સ્વાભાવિક છે કે શો પણ વધુ થયા હોય. ત્યાંથી અમે સાઉથ આફ્રિકા જવા નીકળ્યાં. ઝામ્બિયામાં મને એક સાવ નવી વાત જાણવા મળી. એક સ્થળેથી બીજા સ્થળે નાટક કરવા માટે જતા હોઈએ ત્યારે રસ્તામાં ખેતરો જોવા મળે. એ ખેતરમાં લાલ રંગના ઘણાં બધાં ઝૂંપડાં નજરે પડે. મેં મહારાષ્ટ્ર – ગુજરાતમાં ખેતરો ઘણા જોયા છે, પણ ખેતરમાં થોડે થોડે અંતરે ઝૂંપડા ક્યારેય નહોતા જોયા. કુતૂહલવશ મેં પૂછ્યું તો મને કહેવામાં આવ્યું કે ‘અહીં ખેતરમાં કામ કરતા હબસીઓને આઠ – નવ બૈરાં હોય એ બહુ સામાન્ય કહેવાય. આ બધી પત્ની સાથે તો ન રહે એટલે દરેક માટે અલગ અલગ ઝૂંપડું બંધાવે.’ બીજા એક અયોજક થાય એવી વાત એ હતી કે અમારે ત્યાં જે હબસી યુવતી કામ કરવા આવતી હતી એની સાથે ક્યારેક એની નાની બહેન પણ આવતી હતી. એની ઉંમર માંડ નવેક વર્ષની હશે, પણ એની ઊંચાઈ હતી સાડા પાંચ ફૂટ. આમ પણ હબસી સ્ત્રીઓના શરીરનું કાઠું ખૂબ જ સશક્ત અને કઢાવર એવું સાંભળ્યું હતું. નવ વર્ષની છોકરીને જોઈ ખાતરી થઈ ગઈ. ઈસ્ટ આફ્રિકા પર અનેક વર્ષ બ્રિટિશ હકૂમત હતી અને ૧૯૬૦ના દાયકામાં કેન્યાને સ્વાતંત્ર્ય મળ્યું હતું. ત્યાર પછી ક્રમશઃ અન્ય ભાગ ગુલામીની જંજીરમાંથી મુક્ત થયા હતા. ગરબી, શિક્ષણનો અભાવ અને પરંતર રહેલી પ્રજામાં સામાજિક ચેતનાનો અભાવ હતો અને એટલે આવી પરિસ્થિતિ જોવા મળી રહી હતી.

ઝામ્બિયાથી અમારો રસાયો વળ્યો સાઉથ આફ્રિકા તરફ. સાઉથ આફ્રિકા ઈસ્ટ આફ્રિકાની સરખામણીમાં સમૃદ્ધ વિસ્તાર. અહીં ગોરાઓનું પ્રભુત્વ. જોહાનિસબર્ગ, કેપટાઉન, ડર્બન, બ્લોમફોન્ટેન એનાં પ્રમુખ શહેરો. અને હા, પ્રિટોરિયા પણ બનું. એ જ પ્રિટોરિયા જ્યાં જવા માટે ડર્બનથી ૧૮૯૩માં ટ્રેનના ફર્સ્ટ ક્લાસ કમ્પાર્ટમેન્ટમાં પ્રવાસ કરી રહેલા મોહનદાસ કરમચંદ ગાંધી નામના બેરિસ્ટર (મહાત્મા ગાંધી તો એ પછી બન્યા)ને એમની ત્વચાના રંગને કારણે – રંગભેદની નીતિને કારણે પીટરમેરીટઝબર્ગ સ્ટેશન પર પક્કી મારી ઉતારી દેવામાં આવ્યા હતા. ગાંધીજીના જીવનનો પહેલો સત્યાગ્રહ પણ અહીં સાઉથ આફ્રિકાના ટ્રાન્સવાલ પ્રાંતમાં થયો હતો. આ બધી વાતનું સ્મરણ થયું અને મનોમન ગાંધી બાપુને વંદન કરી લીધા. મોહનદાસ કરમચંદ ગાંધી નામના બેરિસ્ટર મહાત્મા ગાંધી અને રાષ્ટ્રપિતા ગાંધીબાપુ બન્યા એ જીવનયાત્રામાં સાઉથ આફ્રિકાનું પ્રદાન છે.

અત્યારે આઈપીએલ ક્રિકેટ ટુર્નામેન્ટ ચાલી રહી છે ત્યારે મને અમારા પ્રવાસ દરમિયાન ડર્બનમાં ૨૨ વર્ષ પછી રમાયેલી પ્રથમ ટેસ્ટ મેચ યાદ આવી ગઈ. રંગભેદની નીતિને કારણે ૧૯૭૦માં સાઉથ આફ્રિકા પર આંતરરાષ્ટ્રીય ક્રિકેટ રમવા પર પ્રતિબંધ મુકવામાં આવ્યો હતો. ૨૧ વર્ષ પછી ૧૯૯૧માં એ પ્રતિબંધ ઉઠાવી લેવામાં આવ્યા બાદ ૧૯૯૨માં એ દેશમાં પહેલી વાર સત્તાવાર ક્રિકેટ મેચ રમાઈ હતી. યોગાનુયોગ એ હતો કે ભારતીય ક્રિકેટ ટીમ જ સાઉથ આફ્રિકાના પ્રવાસે આવી હતી. જે ભૂમિએ ગાંધીબાપુને ઘુસ્કાર્યા હતા એ જ ભૂમિ પર ભારતીય ટીમ સાથે મી સાઉથ આફ્રિકાના ઈંતિહાસના એક કાળા પ્રકરણનો અંત આવી રહ્યો હતો. અલબત્ત એ મેચ જોવાનો લાભ તો ન મળ્યો, પણ ડર્બનમાં એક સરસ મજાના ડોક્ટર દંપતીનો ભેટો થયો. ■

કેનવાસ

અભિમન્યુ મોદી

feedback@
bombaysamachar.com

પાકિસ્તાનમાં લોકશાહી એક મોટી મજાક છે. હંમેશાં પાકિસ્તાની સેના જ એનું ધાર્યું કરતી આવી છે. ઇતિહાસ સાક્ષી છે કે જે દેશ લશ્કરી હકૂમતથી સાથે તે દેશનું વહેલા મોડું પતન નિશ્ચિત છે.

આપણા આક્રમક ‘ઓપરેશન સિંદૂર’ પછી ભારત-પાકિસ્તાન વચ્ચે યુદ્ધવિરામ તો ક્યારનોય જાહેર થઈ ગયો છે, છતાં પણ પાકિસ્તાની સેના છાશરહે તેના તકલાદી ડ્રોન મોકલોને છમકલાં કરતી રહે છે.

આ તણાવયુક્ત માહોલમાં અત્યારે બધાની નજર એક જ વ્યક્તિ પર છે એ છે પાકિસ્તાનના સેનાપ્રમુખ જનરલ સૈયદ અસીમ મુનીર, એ વર્તમાન પાકિસ્તાનના સૌથી શક્તિશાળી વ્યક્તિ ગણાય છે. આ જનરલ સૈયદ અસીમ મુનીર માત્ર ત્યાંના લશ્કરી વડા નથી. એ ત્યાંની ખતરનાક જાસૂસી એજન્સી ISIના કાર્તીહર્તા પણ રહી ચૂક્યા છે. આ વાત ભારત માટે વધુ જોખમી છે, કારણ કે એ એજન્સી જ આતંકવાદીઓની ખરી આકા છે.

જનરલ મુનીરને એમની ધાર્મિક કક્કરતા, લશ્કરી યાતુર્ય અને રાજકીય દખલગીરી અને દગાબોરીએ એક વિવાદાસ્પદ પરંતુ પાકિસ્તાનના ટકી જવા માટે અનિવાર્ય એવા આદમી બન્યા છે.

જનરલ અસીમ મુનીરનો જન્મ ૧૯૬૮માં રાવલપિંડીના એક મધ્યમવર્ગીય પંજાબી પરિવારમાં થયો. પિતા સૈયદ સરવર મુનીર રાવલપિંડીની એફજી ટેક્નિકલ હાઈસ્કૂલના આચાર્ય હતા અને મસ્જિદ-અલ-ફૈશાના છાત્રા તરીકે પણ સેવા આપતા હતા. આ ધાર્મિક વાતાવરણને કારણે મુનીરને બાળપણથી કટ્ટર ધાર્મિકતાના ‘સંસ્કાર’ મળ્યા. એમણે પોતાનું પ્રારંભિક શિક્ષણ રાવલપિંડીની મક્રીફ મદ્રેસા દાર-ઉલ-તજવીદમાં લીધું, જ્યાં એમની ધાર્મિક શિક્ષા પર ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવ્યું હતું. સાઉદી એરબિયામાં લશ્કરી એટ્રી તરીકે સેવા આપતી વખતે, ૩૮ વર્ષની ઉંમરે એમણે સમગ્ર કુરાન કંઠસ્થ કરી હોવાથી તેમને ‘હાફિઝ-એ-કુરાન’નું બિરુદ મળ્યું.

અસીમ મુનીરની લશ્કરી કારકિર્દીની શરૂઆત ૧૯૮૬માં થઈ, જ્યારે એમણે મંગલાની ઓફિસર્સ ટ્રેનિંગ સ્કૂલ (OTS)માંથી તાલીમ લીધી અને શ્રેષ્ઠ પ્રદર્શન બદલ ‘સ્વોર્ડ ઓફ ઓનર’ મેળવ્યું. એમની લશ્કરી કરિયરની શરૂઆત પાકિસ્તાની સેનામાં ૨૩મી ફેબ્રુવરી ફોર્સ રેજિમેન્ટમાં થઈ અને બાદમાં એમણે કિયાબેન ઝેલિયર અને ઉત્તરીય વિસ્તારોમાં સેવા આપી, જેમાં પી-ઓ-કે (પાકિસ્તાને જ્યાં કબજો જમાવ્યો છે એ કાશ્મીર)નો પણ સમાવેશ થાય છે.

આ જનરલ બડા અભ્યાસ છે. લશ્કરી સેવા સાથે એમણે જાપાનની ફુજ સ્કૂલ, ક્વેટાની કમાન્ડ એન્ડ સ્ટાફ કોલેજ, મલેશિયાની આર્મ્ ફોર્સિસ

કોલેજ અને ઇસ્લામાબાદની નેશનલ ડિફેન્સ યુનિવર્સિટીમાંથી શિક્ષણ મેળવ્યું છે. અહીં એમણે પબ્લિક પોલિસી અને સ્ટ્રેટેજિક સિક્યુરિટી મેનેજમેન્ટમાં એમફિલની ડિગ્રી હાંસલ કરી.

આ બધાને કારણે અસીમ મુનીરની કારકિર્દી અસાધારણ ઝડપે આગળ વધી. ૨૦૧૬માં એ ‘રિફરેટ જનરલ ઓફ મિલિટરી ઇન્ટેલિજન્સ’ બન્યા અને ૨૦૧૮માં ઇન્ટર-સર્વિસિસ ઇન્ટેલિજન્સ (ISI)ના રિફરેટ જનરલ તરીકે નિમણૂક પામ્યા. જો કે એમનો ISI પ્રમુખ તરીકેનો કાર્યકાળ ફક્ત આઠ મહિનાનો રહ્યો, જે પાકિસ્તાનના ઇતિહાસમાં સૌથી ટૂંકો ગણાય છે. આમ છતાં અસીમ મુનીર ISIને જેટલી નજીકથી ઓળખે છે એટલા આ અગાઉના કોઈ પણ પાકિસ્તાન લશ્કરી વડા નહોતા ઓળખતા એટલે આંતરિક ખટપટમાં એ એકા છે.આ જ કારણસર ૨૦૧૯માં તત્કાલીન વડાપ્રધાન ઇમરાન ખાને એમને હટાવી દીધા, કારણ કે ઇમરાન ખાનની પત્ની બુશરા બીબી પર મુનીરે ભ્રષ્ટાચારના આરોપો લગાવ્યા હતા. આવી બીજી બે-ત્રણ ઘટનાએ મુનીર અને ઇમરાન ખાન વચ્ચે કાયમી દુશ્મની ઊભી કરી, જે આગળ જતા ઇમરાનને પદભ્રષ્ટ કરવા માટે કારણભૂત બની.

૨૦૨૨માં જ્યારે જનરલ કમર જાવેદ બાજવા નિવૃત્ત થયા પછી અસીમ મુનીરની નિમણૂક સેનાપ્રમુખ તરીકે થઈ. આ નિર્ણય શેઠબાઝ શરીફ અને નવાઝ શરીફ લીધો હતો. આ નિમણૂક ઇમરાન ખાનની ઇચ્છા વિરુદ્ધ હતી. એમની પાર્ટી, પાકિસ્તાન તહરીક-એ-ઇન્સાફ (PTI)એ આ નિર્ણયનો વિરોધ કર્યો હતો. નવેમ્બર ૨૦૨૪માં, મુનીરનો કાર્યકાળ ત્રણથી વધારીને પાંચ વર્ષ કરવામાં આવ્યો. એનો અર્થ એ કે તેનું રાજકીય કદ વધવા લાગ્યું હતું.

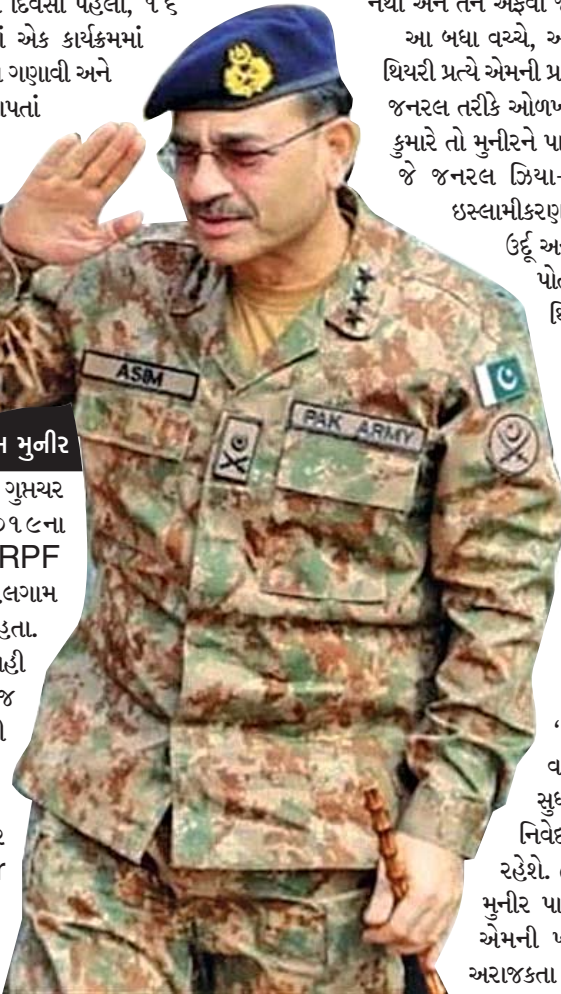
પાકિસ્તાનમાં અસીમ મુનીરનું વર્ચસ્વ વધ્યા પછી ભારત અને પાકિસ્તાન વચ્ચેનો તણાવ તીવ્ર થતો ગયો છે. ૨૬/૧૧ના મુંબઇ હુમલાને હજુ સુધી આપણે ભૂલી શક્યા નથી ત્યાં કાશ્મીરના પહલગામમાં આતંકી હુમલો થયો. છવ્વીસ નિર્દોષોને આતંકીઓએ મોતને ઘાટ ઉતારી દીધા. આ હુમલો ‘લશ્કર-એ-તેયબા’ ની આડમાં ચાલતું આતંકી ગ્રૂપ ‘ધ રેડિસ્ટ્રન્સ ફ્રન્ટ’ દ્વારા કરવામાં આવ્યો હોવાનું માનવામાં આવે છે.

પહલગામના હુમલાના થોડા દિવસો પહેલાં, ૧૬ એપ્રિલે, મુનીરે ઇસ્લામાબાદમાં એક કાર્યક્રમમાં કાશ્મીરને પાકિસ્તાનની ધોરી નસ ગણાવી અને ટુ-નેશન થિયરીને પુનર્જન્મ આપતાં હિન્દુ અને મુસ્લિમો વચ્ચેના તફાવતો પર ભાર મૂક્યો હતો.

ભારતના વિદેશ સચિવ વિક્રમ મિસરીએ જનરલ મુનીરનાં નિવેદનોને સાંપ્રદાયિક અને આતંકવાદને ઉછેરનારા ગણાવ્યા. ભારતીય ગુમથર એજન્સીઓ માને છે કે મુનીર ૨૦૧૯ના પુલવામા હુમલા (જેમાં ૪૦ CRPF જવાનો માર્યા ગયા) અને પહલગામ હુમલા પાછળના મુખ્ય સૂત્રધાર હતા.

અસીમ મુનીરની આપખુદશાહી ફક્ત બહારના દુશ્મનો સામે જ નહીં, પરંતુ પાકિસ્તાનની સેનાની અંદર પણ વિવાદો ઉભા કરી રહી છે. પહલગામ હુમલા બાદ, સોશિયલ મીડિયા પર ResignAsimMunir અને MunirOut જેવા હેશટેગ્સ ટ્રેન્ડ થયા, જેમાં પાકિસ્તાની નાગરિકો અને

અસીમ મુનીર

બ્રાન્ડ બનશે
મિઝનેસ વધશે

સમીર જોશી

feedback@
bombaysamachar.com

ગયા અઠવાડિયે આપણે યુદ્ધના સમયે બ્રાન્ડનો અભિગમ શું હોવો જોઈએ તે જોયું. હાલમાં જે આપણે આંગણે આંશિક યુદ્ધ થયું તેને આપણે તકની દૃષ્ટિએ ના જોતા આને શીખ અથવા પાઠ તરીકે જોવાની કોશિશ કરીએ.

જ્યારે જ્યારે યુદ્ધ થયા છે ત્યારે તે યુદ્ધને યાદ રાખવા તેને એક નામ આપવામાં આવે છે. લશ્કરી કાર્યવાહીને નામ આપવું એ સરળ નથી. આ જે મિલિટરી ઓપરેશન થાય છે તે નામો ફક્ત લેબલ જ નથી, પણ તેની પાછળ એક થીમ વિષય વસ્તુ હોય છે. યુએસ ઘણીવાર કોડેડ ફોર્મેટનો ઉપયોગ કરે છે, જ્યારે અન્ય લોકો પ્રેરણાત્મક થીમ્સ પસંદ કરે છે. ભારતે ભૂતકાળના મિશનને એવાં નામ આપ્યા છે, જે ઇરાદાને પ્રતિબિંબિત કરે છે અને પ્રેરણા આપે છે. બુદ્ધ , તલવાર, સફેદ, બંદર, વિજય, રાહત, ઇન્સાનિયત એવાં દરેક નામ

એક ભાવનાને વ્યક્ત કરે છે.

વેપાર અને બ્રાન્ડિંગ માટે સૌથી મહત્વની વાત એટલે બ્રાન્ડ નેમ- બ્રાન્ડનું નામ. આ વખતે જે નામ આપવામાં આવ્યું તે નામે આખા દેશમાં જોમ પૂર્વ્ય. અત્યંત સમજ વિચારીને નામકરણ થયું. શેના માટે યુદ્ધ છે તેની સ્પષ્ટતા નામ દ્વારા થઇ ગઈ. પહલગામમાં જે સ્ત્રીઓએ પોતાનો સુહાગ ગુમાવ્યો, જેમનું સિંદૂર ઉજડ્યું તેનો ખદલો લેવાનો હતો અને તે અનુરૂપ સચોટ નામકરણ થયું. સિંદૂર – જે પરિણીતાના કપાળને શણગારે છે-શોભાવે છે. એ માત્ર એક પરંપરા નથી. એથી વિશેષ એક ઓળખ છે. ભારતીય પરંપરામાં સિંદૂર ફક્ત એક સૌંદર્ય પ્રસાધન નથી. તે સ્ત્રીના વૈવાહિક દરજ્જા, ગૌરવ અને શક્તિનું પવિત્ર પ્રતીક છે.

આ શબ્દ પ્રતીકવાદથી ભરેલો છે. એ પ્રતીકનો ઉપયોગ કરીને આ ઓપરેશન પાછળ એક સ્ત્રીની વ્યથાને સ્વીકારી

‘ઓપરેશન સિંદૂર’..... નામ મેં સબ કુછ હે!

એને ન્યાયનું વચન આપવામાં આવ્યું .

આ ‘ઓપરેશન સિંદૂર’ માત્ર શબ્દની રમત નથી. નાગરિકો સાથે એ સીધી વાત કરે છે, ખાસ કરીને પહલગામ હુમલામાં જેમના જીવન આધાર અચાનક તૂટી ગયા એવી મહિલાઓને ખાતરી આપે છે કે તમારું દુઃખ અમારું છે. તમારું નુકસાન અનુત્તર રહેશે નહીં. તે ફક્ત ન્યાયનું વચન આપતું નથી, તે ગૌરવનું પણ વચન આપે છે.

સ્પર્ધા અને યુદ્ધ બંનેમાં સામેવાળાની માનસિકતા પર વાર-પ્રહાર કરવો જરૂરી છે. જ્યારે આ નામે આખા દેશને જાગૃત કર્યો. ત્યારે દુશ્મન દેશને પણ મેસેજ પહોંચાડ્યો કે એના પર કેવો પ્રહાર થશે.

‘ઓપરેશન સિંદૂર’ જેવા નામની સાથે આપણો બીજો માસ્ટર સ્ટ્રોક હતો જ્યારે આપણા સૈન્યની બે મહિલાએ પત્રકાર પરિષદને સંબોધી. એક મુસ્લિમ અને બીજી હિન્દુ.

આના દ્વારા એક શક્તિશાળી સંદેશ એ હતો કે આ લગાઈ કોઈ ઘમ સામે નહીં, પણ આતંક સામે છે !

આ યુદ્ધ એક વાત દુનિયામાં સ્પષ્ટ કરી કે ભારતનું નેતૃત્વ શું કરી શકે છે. આપણા આ ઓપરેશન પાછળની આખી કલાયત એક પર્સોપ્શન મેનેજમેન્ટ માટેનો માસ્ટરકલાસ છે. એક દેશ, બ્રાન્ડ અથવા નેતા તાકાત, નિયંત્રણ અને સંયમની આસપાસની કથાને કેવી રીતે આકાર આપી શકે છે તેનો આ પાઠ છે. ભારતે પોતાની તલવાર મ્યાનમાં રાખીને પોતાના સંયમ અને આત્મવિશ્વાસનો પરિચય જગતભરને કરાવ્યો છે. ભારતે વ્યૂહાત્મક રીતે તણાવ ઓછો કરવાનું પસંદ કર્યું. અહીં મોટો પાઠ એ છે કે તાકાત ઉગ્રતાથી આપતી નથી. કેટલીકવાર, તે પાછળ રહેવાની ક્ષમતામાં રહે છે. આમ, આ યુદ્ધ નામ અને પર્સોપ્શન મેનેજમેન્ટની તાકાત શું છે તેની જાણ કરી. ‘સિંદૂર’ નામમાં એક પ્રતિજ્ઞા રહેલી છે. આ ફક્ત એક ઓપરેશન નહોતું. તે એક ઝૂંબેશ હતી. એક સંદેશ હતો... એક બ્રાન્ડ મોમેન્ટ હતી... ‘ઓપરેશન સિંદૂર’એ જે કર્યું એ એક શ્રેષ્ઠ બ્રાન્ડિંગ હંમેશાં કરે છે.....! ■

ઉત્સવ

૧૧

શોભિત દેસાઈ

feedback@bombaysamachar.com

અંગ્રેજીમાં બહુ સરસ શબ્દ છે એના માટે INTROSPECTION... આત્મનીરીક્ષણ અને સ્વપરીક્ષણ. ૧૪૦-૧૪૫ કરોડ લોકોનો દેશ સવળાં પાસાઓના સહારે અને દૂરંદેશીભરી મદર્નગીસભર કુનેહથી બોલતી બંધ કરી આવ્યો. વસૂલી પણ કરી ચક્રવૃદ્ધિ વ્યાજ સાથે. કેદ ૧૯૯૯થી વ્યાજ, વ્યાજનું વ્યાજ, વ્યાજના વ્યાજનું વ્યાજ જે ઉઘરાવવાનું બાકી જ રહી જતું હતું, હિસાબનો એ ચોપડો સરભર થઈ ગયો લગભગ. પૂંછડી બાકી છે એ તો હવે ભારતની મુન્સફી ઉપર ગમે ત્યારે વસૂલ કરી શકાશે.

હવે વારો છે ઠેકાણે પાડવાનો વિદેશી આડખીલીકતાઓને. બાપનો માલ સમજને

ભારતને જે હજી પણ નધણિયાત સમજે છે એ મદારીઓની બસુરી બીનમાં હવા જતી બંધ કરવાનો.

શીખતા આવડે તો વિજય અને પરાજય બન્ને ગુરુવર્ધ છે. પરાજિત ચપ્પણીયું લઈને કાયમ ઊભો રહેતો ભિખારી કશું જ નથી કરી શકવાનો. નિયોનું શું અને નહાવું શું...પણ આપણે આ વિજયથી ઘણું લઈ/શીખી શકીએ એમ છીએ. મદોન્મત હાલતમાં ભાન ન ખોઈ બેસીએ એનું ખાસ ધ્યાન રાખવાનું છે આપણે... અરે ચારો! ધોધમાર નદી પ્રચંડ ખળખળ સાથે સાગરને મળે છે ત્યારે હુંકાર ભણ્યા વગર ઉડાણનો અંદાજ આપતો સાગર અનુભવ્યો છે ?? એમેઝોન એટલાન્ટિકને મળે છે એ મિલનનો અંદાજ ખરો? એમેઝોન એટલાન્ટિક જેવડા

એટલાન્ટિકને થોડોક ભાગ પૂરતો મીઠો કરી નાખે છે. આપણે ભારતવાસીઓ એકી અવાજે સોગંદ લઈએ દેશ પ્રત્યેની વફાદારી અશ્વરૂણ રાખવાના, વૈભવના ઉછાંછળા પ્રદર્શનથી બચવાના, ભારતને સીધું કે આડકતરું નડનાર દરેક વ્યક્તિ - વસ્તુ - વિચાર - દેશને જીવનમાંથી કાયમને માટે તગેડી મૂકવાના. પછી ભલે વડો પ્રધાન

કરગરતો આવે -ઘૂંટણિયા તાણે, શુદ્ધ દેશીમાં કહું તો લાળા ચાવે... ચાર ૧૪૫ કરોડથી તો દુનિયા ડરે! ઘણા ઉઠાવ! હે ૧૪૫ કરોડની ભૂજા?!

અતિશયોક્તિના ઘણાં નબળાં પાસાં છે, પણ સંમોહન જગાડે એવું એનું પાસું એટલે એની ધ્યાનાકર્ષકતા. ધ્યાન તરત જ ખેંચાય જ. સામાન્યતઃ જે દુર્લભ સેવતા હોય એનું પણ ધ્યાન દોરાય જ. ગયા વખતે મેં એક બિલિયન ડોલરનાં ૯૦ હજાર કરોડ રૂપિયાનું કોળું શાકમાં નાખ્યું... ૯ હજાર કરોડ રૂપિયાને બદલે... અને તમને ખબર છે પરિણામ? શાક એવું ધમધમાટ થઈ ગયું કે ન વાંચવાવાળા ઘણાઓએ સુંઘીને મારું ધ્યાન દોર્યું. એ બધાનો અને તમારો શુક ગુજાર છું, મને ટપારવા બદલ... 'દોસ્તી'નું એક ઊંત કેમ ગણાણે છે અત્યારે મારા હોઠ ?!

અહંસાન મેરે દિલ પે તુમહારા હૈ દોસ્તો... પે દિલ તુમહારે પ્યારકા મારા હૈ દોસ્તો.

એ રવિવારના તોર અને દોર જ એવા

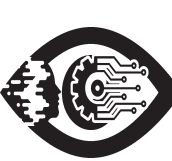
હતા કે ભાન ભૂલાઈ જાય, ભાષા મર્યાદાઓના કિનારા વટાવીને રેલમછલ કરવા મડિ જ્યાં સુધી વિસ્તરી શકાય ત્યાં સુધી અને શબ્દો અચાનક બ્યૂગલના અવાજ બની જાય, સંગ્રામભેરીની હાક સિવાય બીજું કશું જ ન સંભળાય અને જાનના જોખમે પણ દુશ્મનનો નાશ જ આકારાય. ‘મરીઝ’ એટલે જ તો મહાનતમ છે.

અહીં બીજે કશે પણ ધ્યાન દેવાની મનાઈ છે. સળંગરસ્તો અગર જોયો તો એ જોયો અદાવતમાં.

હવે બધું શમી ગયું છે. મારી અને તમારી પાસે સહેજ પણ સમય નથી તામસી ન્યૂઝ એનલોના વાગ્યુદ્ધો માટે. મનહર મોદીના બે શેર સાથે આવનારા સમયને આવકારીએ...

રોજ સવારે એ જ શીખું છું બોલું એ આચરવું હોજી... કાલ વધારે સુંદર લાગે આજે એવું કરવું હોજી...

આજે આટલું જ...

વિરલ રાહોડ

feedback@bombaysamachar.com

‘સ્ટારવોર્સ’ જેવી સાયન્સ ફિક્શન ફિલ્મમાં ટેકનોલોજી જોઈને આશ્ચર્ય થાય. અક્કલ કામ ન કરે એવાં ઉપકરણ અને અવનવી ટેક્નિકભરી જાદુઈ નગરીનો અહેસાસ થાય. હવામાં ઉડતાં વિમાન જેવાં મિની વાહનો અને અવાજ વગર પણ સરળતાથી કામ કરી જાય એવાં ગેઝેટસથી ઘણીવાર વિચાર આવે કે, ખરેખર આવી વસ્તુ શક્ય છે ખરી ?

હોવરબાઈક

સતત થતાં સંશોધન અને પર્યાવરણને બચાવી પ્રગતિ કરવાના અભિગમ હેઠળ હવે આ અશકય મનાતી વસ્તુ શક્ય થઈ છે ખરી. દુનિયાની પહેલી એરટેક્સી આવતા વર્ષે દુબઈમાં શરૂ થવાની છે. આને લઈને દુબઈ ઓટો માર્કેટમાં અત્યારથી પ્રમોશન શરૂ થઈ ગયું છે. એરપોર્ટથી સીધા જ પામ જુમેરાહ સુધી હવે એર ટેક્સીની કનેક્ટિવિટી મળશે. આ સેવા શરૂ થાય એ પહેલાં પોલેન્ડની એક ઓટો કંપનીએ ટેકનોલોજીની મદદથી દુનિયાની પહેલી હોવરબાઈક શરૂ કરી છે. પરીક્ષણ હેઠળ આ બાઈકનો પ્રયોગ પહેલા જંગલ અને પહાડી વિસ્તારમાં કરવામાં આવ્યો છે.

રસ્તા પરના ટ્રાફિક અને હાઈ-વે પર થતા જામથી બધા ક્યારેક તો કંટાળી જાય. એ સમયે બધા વિચારે : કારા, , ‘સ્ટાર વોર્સ’માં દેખાતી બાઈક ખરેખર અમલમાં આવી જાય તો વિમાન કરતાં ઓછી ઊંચાઈએથી સફર કરી શકાય અને નક્કી કરેલા સ્થળ સુધી

ઝડપથી પહોંચી શકાય. પોલેન્ડની કંપનીની આવી બાઈક હવામાં ઊડે છે અને ૧૨૮ કિલોમીટર સુધીની સ્પીડ આપે છે. વિમાન કરતાં ઓછી ઊંચાઈએ ઊડતી હોવાથી ઘણા પડકારો તો છે જ. એથીઉથી ૪ હજાર ફીટની ઊંચાઈ પર ઉડતી બાઈક સરળતાથી ગગનચૂંબી ઈમારત વચ્ચેથી પસાર થાય એ વિચારથી જ કંપનીએ આ બાઈકની પાંખ જ નથી બનાવી.

હવે પાંખ વગર કોઈ વસ્તુ ઊડે કેવી રીતે? વિમાનને પણ ઊંચાઈ સુધી પહોંચવા પાંખની જરૂર પડે. આ બાઈકમાં કોઈ હેલિકોપ્ટરમાં જેવી પાંખ હોય છે એવી કોઈ પાંખનો ઉપયોગ નથી કરાયો, જેને વિમાનની ભાષામાં પ્રોપેલર્સ કહેવાય છે. તેમ છતાં હોવરબાઈક સરળતાથી હવામાં ઊડે છે. સ્થિર થાય છે અને લેન્ડ પણ કરી શકે છે.

વિમાનમાં જે રીતે પાંખની નીચે ગોળાકારમાં બ્લેડ ટાઈપના પંખા હોય છે એ જ પ્રકારની આકૃતિનો ઉપયોગ કરીને બાઈક તૈયાર કરવામાં આવી છે, જેને જેટ પ્રોપલ્સન કહેવાય છે, જેમાં બ્લેડ જેવા પંખા ગોળાકાર શિડમાં હોય છે. જે સામેથી આવતી હવાને કાપે છે. એ ઈંધણ અને બેટરીની મદદથી વારંવાર ગોળ ફરે છે. આને કારણે પ્રેશર જનરેટ થાય છે અને બાઈક હવામાં ઊંચકાય છે અને ઊડે છે.

અહીં ખાસ વાત એ છે કે, પંખા માટેની જગ્યા ફાળવવાના બદલે એક નાનકડા પાઈપ પર આ વસ્તુ સેટ કરીને બાઈક તૈયાર

દુબઈ - એર ટેક્સી

વિશેષ

શૈલેંદ્ર સિંઘ

feedback@bombaysamachar.com

ક્યારેક આપણને જાણીને અચરજ થાય કે, આપણા જેવા બીજા કેટલાને બેન્કો ફોન કરી કરીને લોન માટે પૂછે છે. પરંતુ આપણે લોન માટે અરજી કરીએ તો ના પાડે. પરંતુ આના પાછળનું કારણ જો આપણે જાણતા હોઈએ તો આપણે એવું ક્યારેય નહીં કહીએ કે બધાને થોડી લોન મળે? પરંતુ આ સાચું નથી. એવું હોઈ શકે કે, અમુક સમય પહેલા બેન્ક પોતાના પસંદીદાર ક્લાઈન્ટને જ લોન આપતી હતી. પરંતુ હવે સમય બદલાયો છે. જો તમારો પ્રોફાઈલ કીકઠાક હશે કે તમારો પ્રોફાઈલ જોખમભર્યો નહીં હોય એટલે કે, જો તમને કાંઈ થઈ જશે તો લોન કોણ ચૂકવશે? જો આ બધું બરાબર હશે તો સાચું માનો બેન્ક તમને લોન દોડીને આપશે. ઘણા એવા લોકો છે કે જેમને બેન્કમાંથી લોન તો જોઈતી હોય, પરંતુ લોન માટે કઈ ચોગ્યતા હોવી જોઈએ તે જાણતા જ નથી. અહીં આપણે વાત કરીએ કે લોન કઈ રીતે લેવી જોઈએ અને લોન લેવા માટે કઈ કઈ ચોગ્યતાઓ હોવી જોઈએ.

પહેલી ચોગ્યતા-ઉંમર પ્રમાણે આવક

જો કોઈ બેન્ક કે નાણાકીય કંપની કે પછી કોઈ બીજી કંપની તમને બેન્ક લોન આપતી હોય તો તેઓ તમારી ઉંમર અને ઉંમર હિસાબે કેટલી આવક છે તે જાણે છે. હોમ લોન પ્રાપ્તિની ગણના તમારા વ્યવસાયનાં કેટલાં વર્ષો બાકી છે અને તમારી ઉંમર કેટલી છે તેના પરથી થાય છે. વ્યવસાયનાં કેટલાં વર્ષો બાકી છે તેના પરથી શું તારણ નીકળી શકે? એટલે કે, જો કોઈ વ્યક્તિની ઉંમર ૫૦ વર્ષની હોય અને તેની આવક મહિને દોઢ લાખ રૂપિયા હોય તો તેને ૬૦ લાખ રૂપિયાની લોન મળી શકે. અથવા જો ૩૦ વર્ષની વ્યક્તિની આવક મહિને દોઢ લાખ રૂપિયા હોય તો તેને ૯૪ લાખ રૂપિયાની લોન મળી શકે. આ ઉપરાંત તે કઈ કંપનીમાં કામ કરે છે તે પણ જોવું પડે છે. નાની કંપની કરતા બેન્ક લોનની પ્રાથમિકતા મોટી કંપનીમાં કામ કરતી વ્યક્તિને આપે છે.

શું તે ખૂબ સવાલો કરો છો ?

આ સવાલ પર મોટાભાગના લોકોનું એમ માનવું છે કે, લોન સાથે અમારું શું લેવાપેલા અને જે લોન લેવા માગે છે તે સવાલો તો

પૂછશે જ ને. તમારી વાત સાચી છે કે, માર્કેટની પોતાની એક ગણતરી પણ હોય છે. તેથી જ એ સાચું છે કે, જો તમે બેન્કને વધારે સવાલ જવાબ કરશો તો તમને હોમ લોન મળવાના ચાન્સ બહુ ઓછા થઈ જશે. એટલું જ નહીં આનાથી તમારા ક્રેડિટ સ્કોરમાં પણ ફરક પડશે. એક વાતનું ધ્યાન રાખવું કે, જો તમે એમ માનતા હોવ કે તમે ક્યારેય પણ લોન લીધી નથી તો બેન્ક તમને લોન માટે પ્રાધાન્ય આપશે એવું ન માની લેવું. આનાથી ઉંચું લોન હિસ્ટ્રી ન હોવાને કારણે કર્જદાતાને તમારા કર્જનું મુલ્યાંકન કરવામાં અધરુ પડે છે. તમને લોન ન મળવાનું આ એક ખૂબ જ મોટું કારણ હોઈ શકે.

ફેમીલી અને પ્રોપર્ટી બેકગ્રાઉન્ડ

ઘણી વખત તમારી પોતાની નહીં, પરંતુ જે બિલ્ડર પાસેથી ઘર ખરીદવાના હોવ તેની ઈમ્પ્રેશનની પણ અસર તમારી લોન પર થઈ શકે કારણ કે ઘણીખરી બેન્ક ગણેલા બેન્કરોને જ લોન આપે છે. જો તમે પ્રોપર્ટી એવા બિલ્ડરથી લેવાના હોવ જે પહેલેથી જ બ્લેક લિસ્ટેડ હોય તો પણ તમારી લોનની એપ્લિકેશન પાસ નહીં થાય. જો તમે મહિલા હોવ તો તમારી પારિવારીક સમસ્યા નહી શકે છે. જોકે ઘણી બેન્ક મહિલાઓને વિશેષ સુવિધાઓ ઓફર કરે છે, પરંતુ મોટાભાગની બેન્ક અવિવાહિત વર્કિંગ મહિલાઓને લોન આપતા અચકાય છે. તેઓને ડર હોય છે કે

જો તેમના લગ્ન થઈ જશે અને તેઓ કામ છોડી દેશે તો લોનના હપ્તા ચૂકવશે કેવી રીતે. જો તમે કોઈ લોન ડિફોલ્ટરના ભાડૂઆત હોવ કે પછી કોઈ લોન ડિફોલ્ટર તમારે ત્યાં રહેતા હોય કે પછી કોઈ પરિવારના સભ્યો હોય તો પણ તમને લોન મળવામાં મુશ્કેલી થઈ શકે. મજાની વાત એ છે કે, આ વાત માત્ર હોમ લોન પૂરતી જ સીમિત નથી, પરંતુ બીજા કર્જને પણ લાગુ પડે છે. ઉદાહરણ તરીકે, જો તમને લાગે કે બજારમાં તમારી સારી પ્રતિષ્ઠા છે અને તમારે ફક્ત ફોન પર જ હા કહેવાની જરૂર છે અને તમને કેડિટ કાર્ડ મળી જશે, તો એવું નથી. કારણ કે ઘણાં એવાં ગુપ્ત કારણો પણ હોઈ શકે અને જરૂરી નથી કે તમને ખબર પણ હોઈ શકે. ઉદાહરણ તરીકે પૂરતી કેડિટ રકમનો અભાવ. કેડિટ કાર્ડ નિષ્ણાંતોનું કહેવું છે કે ઘણાં લોકોનું એવું માનવું છે કે અમારી પાસે એક કેડિટ કાર્ડ છે કે નહીં કે પછી અમારા પાસે કોઈ હોમ લોન કે કાર લોન છે કે નહીં. આ ક્રેઈ જોખમથી ઓછું નથી. કારણ કે લોન આપતી કંપની હંમેશાં પહેલા લોન હિસ્ટ્રી જોવે છે અને તેના પરથી ખબર પડી જો કે આ વ્યક્તિનો લેવડ દેવડનો હિસાબ કેવો છે. એક જ સમયે એકથી વધારે કેડિટ કાર્ડ રાખવા પણ જોખમ ભર્યું હોય છે. ક્રેઈ વ્યક્તિ એક સમયમાં એકથી પણ વધુ કેડિટ કાર્ડ રાખે તો ઘણી બેન્ક અને કંપનીઓ આવા લોકોને કેડિટ કાર્ડ આપવામાં સાવચેતી રાખે છે

ફોકસ

ભાટી એન.

feedback@bombaysamachar.com

ગુર્જર વસુંધરાનું સ્વર્ણિમ ઘરેણું કિયું...!?. ગુજરાતનું પ્રતીક કિયું...!?. જેની આંતરરાષ્ટ્રીય ખ્યાતિ છે, ને વનનો રાજા... કંઈધા... શેર... સિંહ, સાવજ. એશિયાઈ સિંહની વસતિ ગણતરી ૨૦૨૦નાં પણ થઈ હતી. સિંહની વસ્તી ગણતરી તા. ૧૦/૦૫/૨૦૨૫ થી તા. ૧૩/૦૫/૨૦૨૫ સુધી ચાર દિવસ ૩૫૦૦૦ હજાર ચોરસ કિલોમીટરમાં પાંચ વર્ષે વનતંત્ર દ્વારા હાથ ધરવામાં આવી હતી. જેની લીલી જંડી વનમંત્રી મુળુભાઈ બેરા અને અધિકારીઓએ આપી હતી. આ વસતિ ગણતરીમાં સાંસદ કેશરીદેવિસિંહ ઝાલા પણ જોડાયેલા. અને પરંપરાગત ગણતરી ૧૦ મે થી ૧૩ મે ૨૦૨૫ દરમિયાન થઈ હતી. સિંહની આ ગણતરી જૂનાગઢ, ગીર સોમનાથ, અમરેલી, ભાવનગર, બોટાદ, રાજકોટ, જામનગર, પોરબંદર, મોરબી, સુરેન્દ્રનગર અને અમદાવાદ એમ ૧૧ જિલ્લાઓમાં થઈ હતી. એમાં જામનગર જિલ્લામાં પહેલીવાર વસતિ ગણતરી થઈ હતી. જોકે ગીરનું જંગલ તો ૧૪૧૨ કિ. મી. છે, પણ સિંહને આ જંગલ નાનું પડતા ઉપર મુજબનાં જિલ્લાઓમાં જઈ વસવાટ કરે છે...! ગીર જંગલનું વડું મથક સાસણ (ગીર) છે, પ્રતિ પાંચ વર્ષે સિંહની ગણતરી થાય છે, સરકાર પણ સિંહ પ્રત્યે જાગૃત છે.

સિંહની વસતિ ગણતરીનો ૧૮૮૦થી શુભારંભ થયો હતો, ત્યારે કર્નલ વેટશને કરેલ. ત્યારે ફક્ત ૧૨ સિંહ હતા...!!! તે ૨૦૨૫ ની સિંહની ૧૬મી વસતિ ગણતરીમાં સિંહની સંખ્યા ૮૦૦ થી ૯૦૦ ને આંબી જશે તો નવાઈ નથી. હજુ ટોટલ આંકડો સરકારે બહાર પાડેલ નથી, સિંહની ગણતરી દેશ -વિદેશનાં સંશોધકો લેતા હોય છે તેની અસર પર્યાવરણ પર પડે છે...!. આ ગણતરીમાં મોટર, બાઈક, જીપ, કેમેરા અને અત્યાધુનિક AI આધારિત સોફ્ટવેર સિમ્બાનો ઉપયોગ કરાશે. આ વસ્તી અંદાજિત કામગીરીમાં મોડર્ન ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ કરવામાં આવેલ.

વ્યક્તિગત ઓળખમાં મદદ થાય તે હેતુથી ફોટોગ્રાફસ લેવા માટે ડિજિટલ કેમેરા, કેમેરા ટ્રેપ્સનો ઉપયોગ કરવામાં આવેલ, અમુક સિંહોને રેડિયો કોલર પહેરાવવામાં આવેલ

ગુજરાતના અનમોલ રતન એવાં એશિયાટિક સિંહની વસતિ ગણતરી પૂર્ણ...

છે, જે તે સિંહ તેમજ તેના ઝૂપનું લોકેશન મેળવવામાં મદદ કરે છે. જરૂર જણાય ત્યાં ફોટાનો ઉપયોગ કરી સિંહોની વ્યક્તિગત ઓળખ કરી શકાય AI આધારિત સોફ્ટવેર સિમ્બા (સોફ્ટવેર વિથ માર્કિંગ બેઈઝડ આર્ટિફિશિયલ નેટવર્ક એશિયાટિક લાગુ) નો ઉપયોગ કરવામાં આવેલ.

આ કોલમનાં લેખક ભાટી એન છેલ્લાં ૪૦ વર્ષથી વાર્હલ્ડ લાઈફ ફોટોગ્રાફી કરતા આવે છે. તેઓએ સિંહની અદ્ભુત તસવીરો લીધી છે અને ૧૯૯૫માં થયેલ સિંહની વસતિ ગણતરીમાં તેમણે માનક સેવા આપેલ. તેમની સાથે ભાવનગરનાં રાજ વી શિવભદ્રસિંહજી ગોહિલને રમેશ રાવલ સાથે ચાર દિવસ સિંહની ગણતરી કરેલ તે તસવીર અરે પ્રસ્તુત છે. આથી ભાટી એન. સિંહ વિશે ઘણી જાણકારી આપતાં લખે છે કે સર્વ પ્રથમ સિંહનાં સગડ (પગ)ની ઓળખ પરથી થતી હતી, અગાઉનાં પગી એટલા તજજ્ઞ હતા કે સિંહનાં સગડ પરથી કહી દે કે આ સિંહ છે...!?. અને સગડ કાપતા... કાપતા... સિંહ સુધી જતા આવા પગી હવે નથી. બાદમાં સિંહ પર કલર વાળા ફગ્ગા છાંટી કલર વાળા સિંહ સિવાયનાં સિંહ હોય તો કલર વાળો ફગ્ગો છાંટતા આમ બધા સિંહ કલરવાળા થઈ જાય...! ત્યારબાદ મારણ પદ્ધતિ આવી, જેમાં પાડાનું મારણ આપી સિંહને ત્યાંજ રોકી રાખતા પણ પ્રાણી પ્રેમીઓનો વિરોધ થતા તે પદ્ધતિ બાદ અત્યારે

આ અત્યાધુનિક પદ્ધતિ અમલી છે. ગીરમાં સિંહની વસતિ ગણતરી કંઈ ઓથોરિટીએ કંઈ સાલમાં કરી તેનું વિસ્તર.

વર્ષ....	સિંહની સંખ્યા.
૧૮૮૦=૧૨કર્નલ વેટશન.	
૧૮૯૩=૩૧ ...જૂનાગઢ સ્ટેટ.	
૧૯૦૫=૧૦૦...જૂનાગઢ સ્ટેટ.	
૧૯૧૩=૨૦...મિ. વેલિન્જર	
૧૯૨૦=૫૦...સર પી. આર. કોલેલ	
૧૯૩૬=૨૮૭...જૂનાગઢ સ્ટેટ	
૧૯૫૦=૨૨૭...મિ. વિન્ટર બ્લપાથ	
૧૯૫૫=૨૬૦...મિ. વિન્ટર બ્લપાથ	
૧૯૬૩=૨૮૫...વન વિભાગ	
૧૯૬૮=૧૭૭...વન વિભાગ	
૧૯૭૪=૧૮૦...વન વિભાગ	
૧૯૭૯=૨૦૫...વન વિભાગ	
૧૯૮૪=૨૩૯...વન વિભાગ	
૧૯૯૦=૨૮૪...વન વિભાગ	
૧૯૯૫=૩૦૪...વન વિભાગ	
૨૦૦૧=૩૨૯...વન વિભાગ	
૨૦૦૫=૩૫૮...વન વિભાગ	
૨૦૧૦=૪૧૧...વન વિભાગ	
૨૦૧૫=૫૨૩...વન વિભાગ	
૨૦૨૦=૬૪૭...વન વિભાગ	

૨૦૨૫ ની ગણતરીનાં આંકડા થોડા દિવસમાં સરકાર જાહેર કરશે તેમાં સિંહને આંકડો ૮૦૦ થી ૯૦૦ સુધી જવાની શક્યતા છે...!?. ■

૬. પરચુરણ

R. K. ANTIQUE ARTS
ઓલ્ડ જુના જરી બોર્ડર સાડી પાટણના પટોલા જુના ઘરચોળા જુની નોટ કોઈન ચાંદીના સિક્કા ચાંદીના વાસણ જુના મોતી બસેરા ઘડિયાળો વેન જેમન સિલ્વર સાડી બોર્ડર ગારા ફર્નિચર
9082131691/ 9082804900. (૨૫૬)

પ્રિન્સ આર્ટ
જુની ઝરીની સાડી બોર્ડર હાથના ધરીયાલ પેન જુના સિક્કા, નોટના બનડલ (1, 2, 5, 10, 20, 50, 100) લેનાર સીડી, રેડોઈ મ્યુઝીક, સીસ્ટમ જૂના રોબોટ, હીમેન, જીઝાઈજી જુની એન્ટીક આઈટમ લેનાર કેરબા 9920663443, 9107866786. (૨૭૪)

૯. લગ્ન સંબંધી

■ 35/40 વર્ષથી વેલસેટ યુવક માટે સાધારણ ઓછું ભણેલી યુવતી આકર્ષક ઉર્મિલાબેન - 8879576963. (દહેજ નહીં). (૧૫૯૩૦-એફ)

પરિચય પર્યટન
40થી ઉપરની વયની મહિલાઓ/પુરુષોનું રજિસ્ટ્રેશન 31/5 પહેલાં. બસેરા- 9326554121. (દહેજ નહીં.). (બી-૧૫૯૮૯)

LOOKING ALLIANCE FOR Jain Girl 1976 born Never Married with Good Financial Status Good looking Pleasant Personality. Ht 5.8". WhatsApp with Biodata on 8799659780. (No Dowry) (B-15987)

મુંબઈ સમાચાર ના ઓથોરાઈઝડ કલાસિફાઇડ કેપો લીસ્ટ

MIRA ROAD
ASHANSHI ADVERTISING & PRESS RELATION
Tel: 28114235 / 28114295 / 28553722
DAHISAR
KENIA AD AGENCY
Tel: 28905993,28925993
BORIVALI
EXPRESS ADVTG. AG.
Tel: .9820401077/ 9820401099/ 28339977.
KOKISHA ADVERTISING
Tel: 28950139 / 28932877
Mobile: 9820200500.
SHREE VERSATILE
Tel: 022-28993348 / 022-28993349
TENDER ADS
Tel.: 28902057/28918881 / 28901049.
Mobile: 9821112796.
KANDIVALI
ARIHANT ADVERTISING
Tel: 28627468/28626679.
Fax: 28631357.
GAYATRI PUBLICITY CO.
Tel: 28055819/32508525.
NEW BOOM ADS.
Tel: 9821153364/9322232712
PRANAV PUBLICITY
Tel: 28693300/9820295421/ 9820006816
Tele Fax: 28685505/28646115
JEET ADVERTISING AGENCY
Tel: 9820006816/ 28989990
Tele Fax: 55713747.
VIKSON ADVERTISING AGENCY
Tel: 28645005.
Fax: 28644004.
MALAD
SIGNATURE ADVERTISING
Mobile: 9820489442 / 9819454050
SHRADDDHA PUBLICITY
Tel: 28880404.
Mobile: 9224674744
SYNERGY ADVERTISING
Tel.: 28891428/9869101801/ 9029101801
YASHI ADVERTISING
Mobile: 9820855578/ 9820877810/ 28898297.
Tel. Fax: 2807 8255
NOBLE PUBLICITY SERVICE PVT. LTD.
Tel: 28881426/28897301.
Fax: 28897567.
GOREGAON
ASHUTOSH LEGEND MULTI-MEDIA P. LTD.
Tel: 28779143, 28742201
Tel. Fax: 28741360.
ADRESULT SERVICES
Tel: 28726291
Tel. Fax: 28762157.
SHARK ADVERTISING PVT.LTD
Tel: 26863587 / 26863597
Mobile: 9820223503
SHREE REKHA AGENCY
Tel: 29275033/ 9819099563
S. ARTS ADVERTISING
M: 8356803979/ 9867615899
JOGESHWARI
TECHNO-KRATS ENTERPRISES
Tel. Fax: 2679 5549.
ANDHERI
PRIME PUBLICITY SERVICE
Tel: 56771190/26839686.
Tel. Fax: 26830304
FAMS ADVERTISER
Tel: 26715389/64173276
SMART ADVERTISING
Mobile: 93220006833
Tel. Fax: 26846833.
LOKHANDWALA ADVERTISING
Tel: (022) - 46732289
Tele. Fax: 26316960
VILE PARLE
MEHTA ADVERTISING AGENCY
Tel: 26711896, 9821522195
HINDUSTAN ADVERTISING & MARKETING
Tel. 26146229, Mob: 9869577941
SANTACRUZ
URS PUBLICITY
Tel: 26177838. Mobile: 9869088972.
KHAR
KIRTI AGENCIES
Tel: 26047542. Tel. Fax: 26053675
MAHIM
CHAHUDATTA ADVERTISING
Tel: 24221461. Fax: 24316482.

૧૦. મહિલાઓ માટે

પગના દુખાવા માટે સોફ્ટ ચપ્પલ/સ્લીપર જેન્સ અને લેડીઝ માટે બોરીવલી પશ્ચિમ. 9869669633. (એસડીબી-૨૬૦૫)

મહેમાનોનો ઉતારો
બાપલી બંગલો રોજના ધોરણેથી બોરીવલી/કોંદિવલીમાં, બર્થડે, સગાઈ, પાર્ટી, એક્ટિવિશન માટે 9821112796. (૧૫૯૨૮-એ)

૧૨. યાત્રા સહેલગાઉ

કાર ભાડેથી મળશે નવી જ કિસ્તા, કીચા, અટીગા. ભાડેથી મળશે. દીપકભાઈ - 9322694599. (બી-૧૫૮૧૭)

■ શ્રીનાથજીના 12 ચણ, ચોકીના દર્શન, મથુરા, વૃન્દાવન, જતી પુરા. ચિરાગ- 9833009445. (૧૫૩૪૯-બી)

૧૭. જમ્યા આપવી છે

બોરીવલી વેસ્ટ
અભિલાષા 2, પોશ, 3 BHK, 1150 ફુટ, સ્ટેશન, માર્કેટ, સ્કૂલ, હોટેલ્સ નજીકમાં, પાર્કિંગ સાથે, રેડી પ્લેશન. - 9920445444. (બી-૧૫૯૮૪)

ચાટકોપર (ઈસ્ટ)
વલ્લભભાગ લેન, 2.5 બેડ્રૂમ, 850' કારપેટ, મોયુલર કિચન, હાયર ફ્લોર, 2 પાર્કિંગ, રેડી પ્લેશન, ભાડેથી. 85000/=, વેચાણથી. 2.60 CR. ઓનર - 9769287479. (૧૫૯૨૭-સી)

૧૭. જમ્યા આપવી છે

KDI GROUP
OC સાથે ચંદાવરકર રોડ, બોરીવલી વેસ્ટ ખાતે “*ભેલા વિસ્ટા* ” 17 માળનો ટાવર બ્લેકઅર* આલીશાન અને પ્રીમિયમ * 2 BHK, ઉત્તમ આયોજન, જૈન મંદિર પાસે, પોડિયમ પાર્કિંગ, લિમ, બધી જ સુવિધાઓ, રૂફટોપ ગાર્ડન, સાઈટ વિઝિટ માટે કોલ કરો “મનોજ” - 9967296550 (દલાલ આવકાર્ય) મહા રેરા નંબર P51800031740. (બી-૧૫૯૯૦)

કાંદિવલી (વેસ્ટ)
શાંતિલાલ મોદી રોડ 2 બેડ્રૂમ 616' કારપેટ, 1.89 Package નું ટાવર, રેડી પ્લેશન, OC સાથે નિયર હવેલી દેરાસર. સંપર્ક ધ્રુવ રૂઘાણી 7718024133. (જેપી/ ૪૯૮૮-સી)

અંધેરી (વેસ્ટ)
2-3-4 બેડ અંડર કન્સ્ટ્રક્શન, SV રોડ, Shopper Stopની સામે, સ્ટેશન, દેરાસર નજીક, બધીજ એમેનીટીઝ - જીમ, સ્વીમીંગ પુલ, સલોન અને સ્પા, બેંકવેટ હોલ, મલ્ટી પર્પસ કોર્ટ. Call : Jigar- 9820511575. (૧૫૯૭૭-એફ)

જુહુરુકીમ
3-4 બેડ., 1200'-1500'-1700'-3300-3500 કાર્પેટ, રેડી પ્લેશન. અંડર કન્સ્ટ્રક્શન, બધીજ એમેનીટીઝ સાથે. Call : Jigar- 9820511575. (૧૫૯૭૭-જી)

ઘાટકોપર (ઈસ્ટ)
પ્રાઈમ લોકેશન, 60 FEET, 2 બેડ્રૂમ, હોલ, કિચન, 600' કારપેટ, 2.11 CR, 2.5 બેડ્રૂમ, હોલ, કિચન - 805' કારપેટ 2.75 CR, ૩ બેડ્રૂમ, હોલ, કિચન, 920' કારપેટ, 2.99 CR, 4 બેડ્રૂમ, હોલ, કિચન - 1670' કારપેટ - 6.11 CR, 5 બેડ્રૂમ હોલ, કિચન - 1730' કારપેટ 5.75 CR, પાર્કિંગ સાથે. તમારા બજેટમાં વધુ વિકલ્પો. Home-Along Property - જુનું શાહ - 9833352224. (૧૫૯૨૭-એફ)

ઘાટકોપર (ઈસ્ટ)
ભાંડેથી/વેચાણથી. ડિંગવાલા લેન, 1.5 બેડ્રૂમ, હોલ, કિચન, નુંડ ટાવર, રેડી કબજો. મુકેશભાઈ - 9820261711. (૧૫૯૨૭-ડી)

ઘાટકોપર - સુધાપાર્ક
વેચાણથી. 4 બેડ્રૂમ, હોલ, કિચન, 1800' હાયર ફ્લોર, ફુલ્લી ફર્નિચ, 2 પાર્કિંગ, ઈસ્ટ અને નોર્થ ઓપન, સાથે સરવેટ રૂમ અને બાથરૂમ. 9833855577. (૧૫૯૨૭-બી)

ઘાટકોપર (ઈસ્ટ)
દેરાસર લેન, ૧ બેડ્રૂમ, હોલ, કિચન, 1700' કારપેટ, હાયર ફ્લોર, 2 કાર પાર્કિંગ, ફાઈનલ 6.11 CR બંધા ચાલુસ સાથે. 9821147578, 9987254333. (૧૫૯૨૭/એ)

પાર્લા (ઈસ્ટ)
દીક્રીટ રોડ, 2 બેડ્રૂમ, 636', મોડર્ન એમેનીટીઝ વેંચાણથી આપવાનો. 9869208149. (૧૫૯૨૨/એ)

મટુંગા (સે.રે.)
ક્રિસ સર્કલ સ્ટેશન પાસે 3 BHK ફુલ્લી ફર્નિચ: 1200' યુએબલ, 1 પાર્કિંગ, ઓનરશિપથી. સંપર્ક 9821149535. (૧૫૯૧૪-એ)

ઘાટકોપર (વેસ્ટ)
‘સંભવ દર્શન’ સ્ટેશનથી પ મિનિટ એલ. બી. એસ. માર્ગ, ગોપાલનુવન બસ સ્ટોપની પાછળ, ૨ બેડ્રૂમ 607' કાર્પેટ, બીજે માળે બે લીફ્ટ વેચાણથી રેડી કબજો. દેવેન્દ્ર ખારા 9869125605 (૧૫૯૧૦-એ)

લોનાવાલા - ખંડાલા
ફ્લેટો - રોહાઉસ - બંગલાઓ - નાના - મોટા - પ્લોટ લેવા - વેચવા. શ્રીજી - ૯૫૪૫૭૪૧૭૫૫. (બી-૧૫૯૭૮)

વિલેપાર્લે (વેસ્ટ)
3-4 બેડ, અંડર કન્સ્ટ્રક્શન, સ્ટેશન, દેરાસર, સંચાસ આશ્રમ નજીક, જીમ, સ્વીમીંગ પુલ, બેંકવેટ હોલ, અન્ય ઘણી એમેનીટીઝ. Call : Jigar - 9820511575. (૧૫૯૭૭-એચ)

જુહુરુકીમમાં-પાર્લામાં-અંધેરીમાં
લીવલાલસંસ્થી-વેચાતામાં, સ્ટુડેન્ટ, ફેમીલી માટે ૧ થી ૪ બેડ્રૂમોના ફ્લેટો લેવા. રાજેશભાઈ: ૯૮૨૦૭૭૨૩૯૦. (૧૫૭૭૪-ડી)

ખાર (વેસ્ટ)
ફક્ત ગુજરાતી માટે ૩ બેડ્રૂમ ૧૧૫૦' અને ૬ બેડ્રૂમની જોડી એરિયા ૨૦૦૦' કારપેટ, ૬ બાથરૂમ, ૨ કીચન, સ્પેશીયસ હોલ, સેપેરેટ સર્વન્ટ ટોયલેટ, ૪ પાર્કિંગ, એસ્કીશન લોબી, જીમ, સેપેરેટ સોસાયટી ઓફિસ, નદ્દન નું બિલ્ડિંગ, વેચાણથી. “ઓનર” - 9820156133. (બી-૧૫૬૨૦)

મુંબઈ સમાચાર

વાચકોને આથી ભલામણ કરવાની કે આ પ્રકાશનમાં પ્રસિદ્ધ થતી કોઈપણ જાહેરખબરના સંદર્ભમાં પૈસા મોકલતા અગાઉ કે તબીબી ભલામણના આધારે થતા ખર્ચ અથવા તો તેવા જ પ્રકારની કોઈપણ વચનપૂર્તિ કરતા અગાઉ અધિકૃત પુછપરછ અને સલાહ લેવી. મુંબઈ સમાચાર જૂથ જાહેરાતની કોઈપણ સેવા કે ઉપાદાનનો અંગે કોઈ જ દાવાની ચકાસણી કરતું નથી. પ્રીન્ટર, પબ્લિશર, તંત્રી, મુંબઈ સમાચાર જૂથ પબ્લિકેશનના માહિતીકો તેનાથી ઉપસ્થિત થતા કોઈપણ પરિણામ કે દાવા જો જાહેરાતકારો નકારે તો તેની જવાબદારી લેશે નહીં.

email id for advertisement: samacharadv@gmail.com

૧૭. જમ્યા આપવી છે

મુલુન્ડ (વેસ્ટ)
2 BHK 715 Sq. Ft., ડો. આંબેડકર રોડ અને RHB રોડ પર, પાર્કિંગ, OC સાથે ફ્લેટ વેચવાનો છે. નવું બિલ્ડિંગ. સંપર્ક: 9930333456. (એસડીબી-૨૬૦૬)

■ જુહુ ગુલમહોર ૪ બીએચકે આઉટરાઈટ વેચાણથી ફુલ્લી ફર્નીશ કન્વર્ટડ કરેલ મોટા ૩ બીએચકે ૧૬૬૦ સ્કે ફીટ- કારપેટ + બાલ્કની. કીમટ માટે સંપર્ક: ખન્ના. 9892302544/ 9820244589. (બી-૧૫૯૫૬)

ગામદેવી
શિવતાપી સોસાયટી 2+2 બેડ્રૂમ જોડી, ઈજી કન્વર્ટ 5 BHK 1780' કાર્પેટ, ૨ પાર્કિંગ, ૧૨ કરોડ, સંપર્ક: 8356935434. (બી-૧૫૯૪૯)

વિલેપાર્લા ઈસ્ટ
અતિશય સુંદર હવાઈખાસવાળો 1125 SQ FEET ૩ બેડ્રૂમ હોલ કીચન ચાર નાલકની 2 પાર્કીંગ બધી જ સગવડતાવાળો ફ્લેટ ૩.75માં આપવાનો છે. જયેશભાઈ 9076328422. (૨૬૮)

રાજસ્થાન એસ્ટેટ
નેપ્થન્સી પેડર વાલકેથર Marin Drive ચર્ચગેટ કક્ષ પરેડ બ્રીચકેન્ડી અલ્ટમાઉન્ટ, તારદેવ, ગોવાલીયા ટેન્ક વેચાણ અને ખરીદી કોમર્શિયલ સાથે લીવ લાઈસન્સથી Contact ગોપાલભાઈ જયપુરવાલા 9322898994 Contact- મુકેશભાઈ મહેતા 9967502537 ઓફીસ ભવન્સ કોલેજની સામે ભારત જયુસ સેન્ટર ભારતીય વિદ્યાભવન ગૌરગાંવ (ચોપાટી). (૨૭૦)

વિલે-પારલા (ઈસ્ટ)
સ્ટેશન અને માર્કેટથી નજીક પ્રીમિયમ એમીનીટીયાળો ફુલી ફર્નિસ્ટ ૩ બેડ્રૂમ હોલ કિચન (૧૨૦૦' કારપેટ) 1 પાર્કિંગ સાથે 5,11,00,000/- નેગોશીએબલથી તુરંત વેચવાનો છે. 9820550033, 9833692629. (૧૫૯૮૯-એ)

“રામવાડી - કાલનાદેવી”
“આદિત્ય પર્લ”, 1 BHK, 400' 2 વોશરૂમ, હાયર ફ્લોર. “નિમેષ સોની”: 9619927603. (૧૫૯૯૦-એ)

“સી. પી. ટેન્ક, મોરારનાગ”
“શ્રીપતિ જ્વેલ”, 400, 1 BHK, 2 વોશરૂમ, હાયર ફ્લોર. “નિમેષ સોની”: 9619927603. (૧૫૯૯૦-સી)

વી. પી. રોડ
શંભેશ્વર ટાવરમાં ૧ બેડ્રૂમ, ૩૩૩ સ્કવેર ફીટ, કાર્પેટ એરિયા, ૧૨ ફૂટ હાઈટ, ૧-૩૫ કરોડ, સંપર્ક: 8356935434 હેમંત મેહતા. (બી-૧૫૯૫૫)

શાંતકુંડ (વેસ્ટ)
૪ બેડ્રૂમ -એરિયા ૧૬૨૦' કારપેટ, મંદિર પાસે, આધુનિક સુવિધાઓ સાથે, વેચાણથી ૧૧ કરોડ. અન્ય ૧૦ ફ્લેટો ૮ કરોડથી ૨૦ કરોડ સુધી ઉપલબ્ધ. ફોન :- “જીતેન્દ્ર ચાવડા” ૯૮૧૯૦૧૧૭૭૦. (બી-૧૫૯૭૩)

મુલુન્ડ (વેસ્ટ) - ભાડે આપવાનો
ઝવેર રોડ, ૩ BHK, 1000' કારપેટ, ફુલ્લી લક્ઝરી ફર્નિચ, હાયર ફ્લોર ફ્લેટ. દેરાસર, ઉપાશ્રમ, સ્ટેશન, માર્કેટ, હોસ્પિટલ બધું ચાલતાં ફક્ત ૫ મિનિટ. ભાડું-120000. સંપર્ક ફક્ત WhatsApp 9322213582. (એસડીબી-૨૬૧૮)

“બોરીવલી (વેસ્ટ)”
“ક્રતુર પાર્કમાં 2 બેડ્રૂમના ફ્લેટ્સ વેચાણથી/ ભાડેથી. (દલાલભાઈ આવકાર્ય)” :- 9820540805. (૧૫૯૨૨/સી)

“ખાર વેસ્ટ”
“એવરસાઈન જ્વેલમાં હાયર ફ્લોર ૬ બેડ્રૂમ (25 કરોડ)”, “એજન્ટ” : 8007342828. (૧૫૯૨૧-ડી)

NAPEANSEA ROAD
3 BHK Walkin Flat for Rent Fully Furnished at Om Dariya Mahal Vegetarians Only WhatsApp 7021831500. (SDB-2608)

ZERO MAINTENANCE SOCIETY
1 BHK Flat for Sale + Parking, at Tardeo. Atul, 9820070445, 9920070445. (B-15958)

૧૮. જમ્યા જોઈએ છે

બોરીવલીથી અંધેરી
1 બેડ્રૂમના ફ્લેટ કોર્પોરેટ માટે ભાંડેથી જોઈએ છે. 8879181869. (૧૫૯૧૮-એ)

જમ્યા જોઈએ છે
સિનિયર નિર્વસની શાકાહારી બ્રાહ્મણને ભાષખલાની આજુબાજુ ભાંડેથી રૂમ/ફ્લેટ/ Sharing PG જોઈએ. 6351451866. (એસડીબી-૨૬૧૭)

REQUIRE GODOWN, 1400 sq ft only Carpet, First Floor for Long Lease, Andheri East, Saki Naka, Marol - 9377431145. (B-15988)

૧૯. ફેક્ટરી વર્કશોપ

વસર્થ - કામણ
સાતીવલી- વાલીવ- હાઈવે- સિરસાડ- પામણ- બાપાન- સસુનવધર-ઈન્ડસ્ટ્રીયલ- ગાળા- શેડ- યુનિટ- પ્લોટ- લેવા- વેચવા- ભાડેથી- ગોપીભાઈ- 9326472399
જુલેન્દ્રભાઈ- 9320404145. (૧૫૭૧૨-એ)

તિરંગા યાત્રા: ભારતીય સેનાના સન્માનમાં શનિવારે હલદ્વાનીમાં યોજાયેલી તિરંગા યાત્રામાં ઉત્તરાખંડના મુખ્ય પ્રધાન પુષ્કર સિંહ ધામીએ પણ ભાગ લીધો હતો.

(એજન્સી)

દિલ્હીમાં આંધી સાથે ખાબક્યો વરસાદ; નિર્માણાધીન મકાનની દીવાલ તૂટી પડતાં બેનાં મોત

નવી દિલ્હી: દિલ્હીમાં શનિવારે બપોરે બાદ વાતાવરણમાં પલટો આવ્યો હતો. વાતાવરણમાં આવેલા પલટાથી બપોરે બાદ રાજધાનીમાં ભારે આંધી સાથે વરસાદ ખાબક્યો હતો. આ દરમિયાન એક ડુ:ખદ ઘટના ઘટી હતી, જેમાં સેન્ટ્રલ દિલ્હીના નવી કરીમ વિસ્તારમાં રોડ પર એક નિર્માણાધીન મકાનની દીવાલ તૂટી પડી હતી. આ દુર્ઘટનામાં દીવાલના કાટમાળ નીચે દટાઈ જવાથી બે લોકોનાં મોત થયાં હતાં, જ્યારે ચાર લોકો ઘાયલ થયા હતા દીવાલ ધરાશાયી થઈ હોવાની

માહિતી મળતા જ સ્થાનિક પોલીસ અને રાહત-બચાવ ટીમ તાત્કાલિક ઘટનાસ્થળે પહોંચી હતી. ત્યારબાદ અહીં બચાવ કામગીરી શરૂ કરવામાં આવી હતી. આ દરમિયાન કાટમાળ નીચેથી બે લોકોના મૃતદેહ મળી આવ્યા હતા, જ્યારે ચાર ઘાયલોને બહાર કાઢવામાં આવ્યા હતા. ઘાયલોને તાત્કાલિક સારવાર માટે નજીકની હોસ્પિટલમાં દાખલ કરવામાં આવ્યા છે. મળી રહેલી વિગતો અનુસાર અહીં એક શ્રી સાર્ડા હોટેલનું નિર્માણ કાર્ય ચાલી રહ્યું હતું અને તેના બેઝમેન્ટમાં

કામ ચાલી રહ્યું હતું. આજે અચાનક આવેલી ભારે આંધી અને વરસાદના કારણે બેઝમેન્ટની દીવાલ અચાનક તૂટી પડી હતી, જેમાં છ લોકો દટાઈ ગયા હતા અને બે લોકોનાં કરુણ મોત થયાં હતાં.

પોલીસે ઘટનાસ્થળે પહોંચીને તમામ લોકોને બચાવી લીધા છે અને ઘાયલોની સારવાર ચાલી રહી છે. તોફાન અને વરસાદને કારણે દિલ્હીના વિવિધ વિસ્તારોમાં વૃશ્ચો પણ પડી ગયાં હતાં. જેના કારણે લોકોને ઘણી મુશ્કેલીનો સામનો કરવો પડી રહ્યો છે.

ઓડિશામાં વીજળી પડવાથી નવનાં મોત

ભુવનેશ્વર: ઓડિશામાં વાવાઝોડાં દરમિયાન વીજળી પડવાની અલગ-અલગ ઘટનાઓએ છ મહિલા સહિત નવ લોકોનાં મોત થયા હતા. તેમજ અનેક લોકો ઘાયલ થયા હતા. આ માહિતી અધિકારીઓએ આપી હતી.

અધિકારીઓના જણાવ્યા અનુસાર શુક્રવારે કોરાપુટ જિલ્લામાં ત્રણ લોકોનાં મોત થયા હતા. જ્યારે જાજપુર અને ગંજમ જિલ્લામાં બે-બે લોકોના મોત થયા હતા. તેમજ ઢેકનાલ અને ગજપતિ જિલ્લામાં એક-એક વ્યક્તિનું મોત થયું હતું. કોરાપુટ જિલ્લાના લક્ષ્મીપુર પોલીસ સ્ટેશન વિસ્તાર હેઠળના પરીડીગુડા ગામમાં વીજળી પડતાં ત્રણ મહિલાઓના મોત નીપજ્યા હતા અને એક વૃદ્ધ ગંભીર રીતે ઘાયલ થયા હતા. સૂત્રોના જણાવ્યા અનુસાર ભોગ બનેલા લોકો એક જ પરિવારના સભ્યો હતા. ખેતરોમાં કામ કરતી વખતે ભારે વરસાદ અને પવનને કારણે તેઓએ એક કામચલાઉ ઝૂંપડીમાં આશરો લી

પ્રેક્ષકો વિરાટની ફટકાબાજી જોવા આવ્યા, પણ જોવી પડી વરુણ દેવતાની આતશબાજી

મેઘરાજા સામે એકમાત્ર સ્પાય કંમેરા નડ્યો: બેંગલુરુમાં ગઈ કાલે ભારે વરસાદ મેદાનને સતત ભીનું રાખ્યું ત્યારે ચારે તરફ બેઠેલા હજારો પ્રેક્ષકો નિરાશામાં ડૂબ્યા હતા અને સ્પાય કંમેરામાં સૌ કોઈ કેદ થઈ ગયા હતા. આઈપીએલ થોડા વર્ષોથી મહિલાઓમાં પણ ખૂબ લોકપ્રિય થઈ છે અને તેઓ પણ રમત ચાલુ થવાની રાહ જોઈને ઊભી હતી, પણ છેવટે તેમણે પણ હતાશા સાથે ઘરે પાછા જવું પડ્યું હતું. એક પિતા તેમના પુત્રને ઘણી વાર સુધી ખભા પર બેસાડ્યો હતો અને છેવટે તેમણે પણ એક પણ બોલ રમાયા વિનાની મેચ રદ કરાઈ હોવાની જાહેરાત બાદ નિરાશ થવું પડ્યું હતું. ક્રિકેટિંગ ચેમ્પિયન કોલકાતાની ટીમ પ્લે-ઓફની રેસની બહાર થઈ ગઈ છે, જ્યારે આરસીબીની ટીમે ફરી મોખરે થઈને પ્લે-ઓફમાં એન્ટ્રી લગભગ કરી જ લીધી છે. (બીસીસીઆઈ)

આઈપીએલ ૨.૦ માટે ક્યો વિદેશી ખેલાડી નહીં આવે, કોણ-કોણ ઉપલબ્ધ છે?

► ટી-૨૦ના જંગ ફરી શરૂ થયા, પણ મેઘરાજા નડ્યા

મુંબઈ/બેંગલુરુ: ભારત સાથેના ટૂંકા યુદ્ધમાં પાકિસ્તાનનો પરાજય થયા બાદ હવે અધૂરી રહેલી ઇન્ડિયન પ્રીમિયર લીગ (આઈપીએલ)ની બાકીની ૧૭ મેચનો રાઉન્ડ શરૂ થઈ ગયો છે જેમાં વિવિધ ટીમો વચ્ચેના રોમાંચક વિજય-પરાજય જોવા મળશે. આ ટીમોના કયા વિદેશી ખેલાડીઓ સ્વદેશ ગયા બાદ ભારત પાછા આવ્યા છે અને કોણે આવવાનું ટાળ્યું છે એ નક્કી થઈ ગયું છે.

ચેસઈ, હૈદરાબાદ અને રાજસ્થાનની ટીમ પ્લે ઓફની રેસની બહાર થઈ ગઈ છે અને બાકીની સાત ટીમ વચ્ચે હરીફાઈ છે. એમાં પણ ખાસ કરીને ટૉપ-ફોરમાં આવવા ટોચની પાંચ ટીમ ગુજરાત, બેંગલુરુ, પંજાબ, મુંબઈ, દિલ્હી વચ્ચે હરીફાઈ જામશે. લખનઉને પ્લે ઓફનો ઓછો ચાન્સ છે.

જોસ બટલર

રાયન રિકલ્ટન

ગઈ કાલે આઈપીએલ (IPL-૨૦૨૫) ૨.૦ના પ્રથમ દિવસે બેંગલુરુમાં રોયલ ચેલેન્જર્સ બેંગલુરુ (આરસીબી) અને કોલકાતા નાઈટ રાઈડર્સ (કેકેઆર) વચ્ચે સાંજે ૭.૩૦

વાગ્ધાથી મેચ રમાવાની હતી પરંતુ નહોતી રમાઈ.ઉલ્લેખનીય છે કે યુદ્ધ પહેલાં અધવચ્ચેથી રદ કરવામાં આવેલી પંજાબ-દિલ્હી મેચ ૨૪મી મેચે ફરીથી રમાશે.

કઈ ટીમનો ક્યો વિદેશી ખેલાડી પાછો આવ્યો, કોણ નહીં આવે?...

ગુજરાત	દિલ્હી
(૧) જોસ બટલર, કેંગિસો રબાડા (માત્ર લીગ રાઉન્ડ માટે ઉપલબ્ધ)	(૧) ટ્રિસ્ટન સ્ટબ્સ (માત્ર લીગ રાઉન્ડ માટે ઉપલબ્ધ)
(૨) કુસાલ મેન્ડિસ (પ્લે ઓફ માટે ઉપલબ્ધ)	(૨) ફાફ ડુ પ્લેસી, દુશમન્થા ચમીરા, સેદ્રીકુલ્લા અટલ (ઉપલબ્ધ)
(૩) શેરફેન રૂથરફર્ડ, રાશીદ ખાન, કરીમ જનત, જેરાલ્ડ કોન્વેટગી, દાસુન શાન્કા (બધી મેચો માટે ઉપલબ્ધ)	(૩) મિચલ સ્ટાર્ક, જેક ડેગ્રે-મેન્કગર્ક (ઉપલબ્ધ નથી)
(૪) મુસ્તાફિઝૂર રહમાન (૧૮-૨૪ મે દરમિયાન ઉપલબ્ધ)	(૪) મુસ્તાફિઝૂર રહમાન (૧૮-૨૪ મે દરમિયાન ઉપલબ્ધ)
(૫) ડોનોવાન ફેરેરા (ઉપલબ્ધ)	(૫) ડોનોવાન ફેરેરા (ઉપલબ્ધ)
બેંગલુરુ	કોલકાતા
(૧) ફિલ સોલ્ટ, જેકબ બેથેલ, રોમારિયો શેર્ફ (બે લીગ મેચ માટે ઉપલબ્ધ)	(૧) સુનીલ નારાયણ, આન્દ્રે રસેલ, ક્રિકો, સ્પેન્સર જોન્સન રહમતુલ્લા ગુરબાજ, એસ્ટ્રીક નોર્કિયા (તમામ ઉપલબ્ધ)
(૨) ટિમ ડેવિડ, લિઅમ લિવિંગસ્ટન, લુન્ગી ઍન્ગીડી (લીગ રાઉન્ડ માટે ઉપલબ્ધ)	(૨) મોઈન અલી, રોવમેન પોવેલ (ઉપલબ્ધ નથી)
(૩) નુવાન થુશારા (ઉપલબ્ધ)	(૩) એઝડન માર્કરમ (લીગ રાઉન્ડ માટે ઉપલબ્ધ)
(૪) જોશા હેઝલવૂડ (અનિશ્ચિત)	(૪) મિચલ માર્શ, નિકોલસ પૂરન, ડેવિડ મિલર, મેથ્યૂ બ્રિટઝકે, વિલ ઓરુરકે (તમામ ઉપલબ્ધ)
પંજાબ	હૈદરાબાદ
(૧) અઝમતુલ્લા અમરજાઈ, મિચલ ઓવેન, માર્કો ચેનસેન (લીગ રાઉન્ડ માટે ઉપલબ્ધ)	(૧) હેટરબાદ (ઉપલબ્ધ નથી)
(૨) ઝેવિયર બાર્ડલેટ, કાઇલ જેમિસન (ઉપલબ્ધ)	(૧) પેટ કમિન્સ, ટ્રેવિસ હેડ, કલાસેન, કમિન્ડુ મેન્ડીસ, એશાન મલિંગા (તમામ ઉપલબ્ધ)
(૩) જોસ ઇન્લિસ, માર્કસ સ્ટોઈનિસ, આરોન હાર્ડી (અનિશ્ચિત)	(૨) વિઆન મુલ્ડેર (ઉપલબ્ધ નથી)
મુંબઈ	રાજસ્થાન
(૧) વિલ જેક્સ, રાયન રિકલ્ટન (લીગ રાઉન્ડ માટે ઉપલબ્ધ)	(૧) શિમરોન હેટમાયર, લુઆન્ડ્રે પ્રિટોરિયસ, કવેના મફકા, ફઝલહક ફારુકી, માહીશ થીકશાના, વનિન્દુ હસરંગા (તમામ ઉપલબ્ધ)
(૨) જોની બેરસ્ટો (ઉપલબ્ધ)	(૨) જોફા આર્ચર, નાન્ડે બર્ગર (ઉપલબ્ધ નથી)
(૩) રિચર્ડ ગ્લીસન (પ્લે ઓફ માટે ઉપલબ્ધ)	(૩) ચેસઈ
(૪) બેવોન જેકબ્સ, કોર્બીન બોસ્ચ (પ્લે ઓફ માટે ઉપલબ્ધ)	(૧) નૂર અહમદ, મથીશા પથિરાના, ડેવોન કોન્વે, ડેવાલ્ડ બ્રેવિસ (તમામ ઉપલબ્ધ)
(૫) મિચલ સેન્ટનર, ટ્રેન્ટ બોલ્ટ, રીસ ટોપ્લી, મુજીબ ઉર રહમાન (તમામ ઉપલબ્ધ)	(૨) જેમી ઓવર્ટન, સેમ કરેન, રયિન રવીન્દ્ર, નેથન એલિસ (તમામ ઉપલબ્ધ નથી)

ભારતીય સશસ્ત્ર દળોને સલામ

બેંગલુરુના મેદાન પર ગઈ કાલે આરસીબી-કેકેઆરનો જંગ નહોતો થઈ શક્યો, પરંતુ ગયા અઠવાડિયે પાકિસ્તાન સામેના ટૂંકા યુદ્ધમાં ભારતીય સશસ્ત્ર દળોએ જે અપ્રતિમ સિદ્ધિ મેળવી અને બિરદાવવું બેનર આ ગ્રાઉન્ડની નજીક સૌકોઈમાં આકર્ષણનું કેન્દ્ર બન્યું હતું. (બીસીસીઆઈ)

આજે કઈ બે મેચ? રાજસ્થાન વિરુદ્ધ પંજાબ જયપુર, બપોરે ૩.૩૦ વાગ્યે દિલ્હી વિરુદ્ધ ગુજરાત જયપુર, બપોરે ૩.૩૦ વાગ્યે

વિરાટ કોહલી વિશે ઓવૈસી વળી શું બોલ્યા?

હૈદરાબાદ: સંસદસભ્ય અને એઆઇએમઆઇએમના નેતા અસદુદ્દીન ઓવૈસી કે જેઓ યુવાનીના દિવસોમાં બહુ સારા ફાસ્ટ બોલર હતા તેમણે તાજેતરમાં જ ટેસ્ટ-ક્રિકેટને ગુડબાય કરનાર વિરાટ કોહલીને ખૂબ બિરદાવ્યો અને કહ્યું છે કે ભારતમાં ક્રિકેટમાં પુષ્કળ ટેલન્ટ છે. આપણને ભવિષ્યમાં હજી બીજા ઘણા કોહલી મળી શકે એમ છે.

ઓવૈસી ૫૬ વર્ષના છે. તેઓ ૧૯૯૦ના દાયકામાં ડોમેસ્ટિક ક્રિકેટમાં ઘણું રમ્યા હતા. તેમણે એક મેચમાં ભારતના ભૂતપૂર્વ પેસ બોલર વેન્કટેશ પ્રસાદ કરતાં પણ સારી બોલિંગ કરી હોવાનું પીટીઆઇને આપેલા ઇન્ટરવ્યુમાં કહ્યું હતું.

ઓવૈસીએ જૂની યાદ અપાવતા કહ્યું છે કે ૧૯૯૦ના દાયકા દરમિયાન એક ઇન્ટર-યુનિવર્સિટી સ્પર્ધાની ફાઇનલમાં તેમણે ૭૯ રનમાં છ વિકેટ લીધી હતી, જ્યારે હરીફ ટીમ વતી રમતા વેન્કટેશ પ્રસાદને એક પણ વિકેટ નહોતી મળી.

જોકે ઓવૈસીવાળી ઓસમાનિયા યુનિવર્સિટીની ટીમનો એ ફાઇનલમાં વેન્કટેશ પ્રસાદવાળી બેંગલુરુ યુનિવર્સિટીની ટીમનો વિજય થયો હતો અને ચેમ્પિયન બની ગઈ હતી.

ઓવૈસીએ ત્યારે સ્થાનિક દૈનિકોમાં સ્કોર-કાર્ડ સાથે જે અહેવાલ છપાયો હતો એ પીટીઆઇના પત્રકારને બતાવ્યો હતો.

ત્યાર બાદ ૧૯૯૪માં ઓવૈસીનો સાઉથ ઝોન ઇન્ટર-યુનિવર્સિટી અન્ડર-૨૫ સ્પર્ધા માટેની ટીમમાં સમાવેશ કરવામાં આવ્યો હતો. ત્યારે તેઓ વિઝી ટ્રોફી નામની રાષ્ટ્રીય સ્પર્ધામાં રમ્યા હતા.

જોકે ત્યાર બાદ તેઓ ભણવા માટે લંડન જતા રહ્યા હતા. જો તેઓ ડોમેસ્ટિક ક્રિકેટમાં વધુ રમ્યા હોત અને સાફ્ટ્વેર્મ કાર્ય હોત તો આબિદ અલી, એમ. એલ. જયસિંહા, મોહમ્મદ અઝહરુદ્દીન, ગુલામ હુસૈન અને વીવીએસ લક્ષ્મણની જેમ હૈદરાબાદમાંથી ભારતીય ટીમમાં આવી શક્યા હોત.

જોકે અઝહરુદ્દીન સાથે સરખામણી થતાં ઓવૈસીએ કહ્યું હતું કે મહેરબાની કરીને તેની સાથે મને ન સરખાવો. ક્રિકેટર તરીકે તેને હું સલામ કરું છું.

ઓવૈસીએ મોહમ્મદ સિરાજની પણ ખૂબ પ્રશંસા કરી હતી અને ખાસ કરીને વિરાટ કોહલીની ફરી વાર નીકળતાં ઓવૈસીએ કહ્યું કે અરે, વો જબરદસ્ત પ્લેયર છે. આપણે તેની કવર ડ્રાઇવથી હંમેશાં વંચિત રહી જઈશું. બોલરના માથા પરથી બોલને બાઉન્ડરી લાઇનની બહાર મોકલવાની તેની કળાની તો શું વાત કરવી! અરે, ગ્રેટ પ્લેયર છે.

જોકે ઓવૈસીએ એવું પણ જણાવ્યું હતું કે આપણા દેશમાં ક્રિકેટમાં ટેલન્ટ નથી એવું નથી, બીજા ઘણા વિરાટ કોહલી પેદા થઈ શકે એમ છે.

નીરજ ચોપડાએ બાલાઈકેમાં પહેલી વાર ૯૦-પ્લસ મીટરનું વિઘ્ન પાર કર્યું આખો દેશ ખુશ છે અને ગર્વ અનુભવે છે: પીએમ મોદી

નવી દિલ્હી: ભાલાઈકેના વિશ્વવિજેતા નીરજ ચોપડાએ ૯૯.૯૪ મીટરની પોતાની મર્યાદા પાર કરીને પહેલી જ વખત ભાલો ૯૦ મીટર દૂર ફેંક્યો એ અપ્રતિમ સિદ્ધિને વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ ખૂબ બિરદાવી છે અને સોશિયલ મીડિયામાં નીરજને અભિનંદન આપતી પોસ્ટમાં લખ્યું છે કે પતમારી આ સિદ્ધિથી આખો દેશ ખુશ છે અને તમારા પર ગર્વ અનુભવે છે.

નીરજને તાજેતરમાં જ ભારતીય લશ્કરમાં નાયબ સુબેદારમાંથી લેફ્ટનન્ટ કર્નલની બઢતી આપવામાં આવી છે.

નીરજ ૯૦.૦૦ મીટરનું વિઘ્ન પાર કરવા ઘણા વર્ષોથી મહેનત કરી રહ્યો હતો. તેની સમર્પિતતા, શિસ્તની ભાવના અને પેશનને પીએમ મોદીએ

બિરદાવી હતી. ઓલિમ્પિક્સના બે મોટા મેડલ (ટોક્યોમાં ગોલ્ડ અને પેરિસમાં સિલ્વર) જીતી ચૂકેલા નીરજે દોહામાં શુક્રવારે ડાયમંડ લીગ મીટિંગ સિરીઝ નામની સ્પર્ધામાં ભાલો ૯૦.૨૩ મીટર દૂર ફેંકીને બીજું સ્થાન મેળવ્યું હતું.

જર્મનીનો જુલિયન વેબર ૯૧-પ્લસના અંતર સાથે પ્રથમ આવ્યો હતો.

વડા પ્રધાન મોદીએ પોસ્ટમાં નીરજને અભિનંદન આપતા જણાવ્યું હતું કે પબાલાઈકેની રમતમાં તમારી સતતપણે જે સમર્પિતતા રહી છે એનું આ ફળ છે. આખો દેશ ખુશ છે અને તમારા પર ગર્વ અનુભવી રહ્યો છે.

રવિ શાસ્ત્રી કહે છે, ‘બુમરાહ પર બોજ નાખવાને બદલે...’

નવી દિલ્હી: ટીમ ઇન્ડિયાના ભૂતપૂર્વ હેડ-કોચ રવિ શાસ્ત્રીએ કહ્યું છે કે રોહિત શર્માએ ટેસ્ટને અલવિદા ક્યાં બાદ મારા મતે હવે તેના સ્થાને કેપ્ટનપદે શુભમન ગિલ અને રિષભ પંત સૌથી સારા દાવેદાર છે હા, જસપ્રીત બુમરાહ પર કેપ્ટન્સીનો બોજ ન નાખવો જોઈએ.’

શાસ્ત્રીનું એવું માનવું છે કે ગિલ અને પંત યુવાન છે અને આઈપીએલમાં ટીમનું સુકાન સંભાળી રહ્યા છે એટલે તેમને નેતૃત્વનો અનુભવ તો છે જ.’ બુમરાહ વિશે રવિ શાસ્ત્રીનું દ્રઢપણે માનવું છે કે તેને ક્રિટનેસની સમસ્યા ઘણીવાર નડતી હોય છે એટલે તેના પર નેતૃત્વનો વધારાનો બોજ ન નાખવો જોઈએ.’

શાસ્ત્રીએ કહ્યું, હું સૌથી પહેલાં બુમરાહને જ કેપ્ટન બનાવવાનું પસંદ કરું, પણ તેની ક્રિટનેસની સમસ્યા જોતાં તેને કેપ્ટન બનાવવા જતાં બોલર તરીકે પણ ગુમાવવો પડે.’

મુંબઈ સમાચાર		
ક્લાસિફાઇડ ધમાકા		
આપના ઉત્તમ પ્રતિસાદને ધ્યાનમાં લઈ હવે ૩૦મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૨૫ સુધી વિશેષ સ્કીમમાં ક્લાસિફાઇડ જાહેરાત નોંધાવો અને વધારાની એક જાહેરાત મફત મેળવો તેમજ ઉપરોક્ત મુદત દરમ્યાન બધી જ ક્લાસિફાઇડ ડિસ્પ્લે જાહેરાતો (કલર અથવા B/W) સ્કીમનાં સ્પેશિયલ ભાવ રૂ. ૧૦૦/- પ્રતિ સ્કે. સે.મી. માં મેળવો * ક્લાસિફાઇડ અને ક્લાસિફાઇડ ડિસ્પ્લે પર વધારાની મફત જાહેરાતની આ ઓફર લાગુ કરાશે. * વધારાની મફત જાહેરાત કોઇપણ દિવસે છપાવી શકાશે. * અન્ય બધા જ ભાવ અને નિયમો યથાવત રહેશે.		
૧૯ી મે, ૨૦૧૩થી અમલમાં ક્લાસિફાઇડ રેટ કાર્ડ કેઇલી અને વીકલી ખાસ નોંધ: તમામ જાહેરખબરો નીચે દર્શાવેલ ભાવ અને શરતો પર સ્વીકારાશે		
ગુજરાતી અને અંગ્રેજીમાં રૂ. ૧૫૭ મિનિમમ (મિનિમમ ૧૦ શબ્દ) રૂ. ૧૫.૫૦ શબ્દ દીઠ (મેક્સીમમ ૧૦૦ શબ્દ) સંપૂર્ણ બોલ્ડ રૂ. ૨૦૦ મિનિમમ (મેક્સીમમ ૪ શબ્દ) રૂ. ૨૦.૦૦ શબ્દ દીઠ સબ હેડિંગ (બોલ્ડ) રૂ. ૨૦.૦૦ શબ્દ દીઠ (મેક્સીમમ ૪ શબ્દ) રૂ. ૨૦.૦૦ શબ્દ દીઠ ક્લાસિફાઇડ ડિસ્પ્લે B/W (મિનિમમ ૨૧ સ્કે. સે.મી.) રૂ. ૨૦૦.૦૦ દર સ્કે. સે. મી. ક્લાસિફાઇડ ડિસ્પ્લે Colour (મિનિમમ ૨૧ સ્કે. સે.મી.) રૂ. ૩૦૦.૦૦ દર સ્કે. સે.મી.		
ક્લાસિક બોનાન્સા સ્ટીમ ક્લાસિફાઇડ અને ક્લાસિફાઇડ ડિસ્પ્લે માટે ૧૯ી મે, ૨૦૨૫ થી ૩૦મી એપ્રિલ, ૨૦૨૬ સુધી સ્કીમ* ચુકવણી થયેલ જા.ખ. સમય મર્યાદા ૪ ૪ ૧૫ ૨૩ ૩૯ ૫૭ ૮૩ ૧૨૨ ૧૮૦ ૩૭૭ ૩૦ દિવસ ૪૫ દિવસ ૭૫ દિવસ ૯૦ દિવસ ૧૧૫ દિવસ ૨૦૦ દિવસ ૨૩૦ દિવસ ૨૮૦ દિવસ ૩૫૫ દિવસ ૪૭૫ દિવસ		
* શરતો લાગુ		

ભારતીય વેપારીઓનો તુર્કી અને અઝરબૈજાન સાથે વેપાર બહિષ્કારનો ઐતિહાસિક નિર્ણય

(વાણિજ્ય પ્રતિનિધિ તરફથી)
મુંબઈ/નવી દિલ્હીઃ દિલ્હીમાં આયોજિત કોન્ફેડરેશન ઑફ ઑલ ઇન્ડિયા ટ્રેડર્સ (કેઈટ)ની રાષ્ટ્રીય પરિષદમાં દેશના ૨૪ રાજ્યોમાંથી આવેલા ૧૨૫થી વધુ અગ્રણી વેપારી નેતાઓએ તુર્કી અને અઝરબૈજાન સાથેના તમામ વેપાર, પ્રવાસ અને વ્યવસાયિક સહભાગિતાનો બહિષ્કાર કરવાનો એકમતે નિર્ણય લેવામાં આવ્યો હતો.

તુર્કી અને અઝરબૈજાન દ્વારા પાર્સિસ્તાનની તરફેણમાં જાહેર રીતે આપેલા સમર્થનને ભારત વિરોધી વલણ માનવામાં આવ્યું છે. ભારતે ભૂતકાળમાં

આ દેશોને માનવતાવાદી અને રાજકીય સહાય આપી હોવા છતાં આ દેશોએ કૃતદંતતા બતાવી છે , જે ભારતના રાષ્ટ્રીય હિતો અને દેશની ૧૪૦ કરોડ જનતાની ભાવનાઓનું અપમાન છે.

આ પરિષદમાં મુખ્યત્વે તુર્કી અને અઝરબૈજાનની પ્રોડક્ટ્સની આયાત-નિકાસ સંપૂર્ણપણે બંધ કરવાનો, કોઈ નવા વેપાર કરાર કે સહકાર ન કરવાનો, પ્રવાસન એજન્સીઓ અને ફિલ્મ ઉદ્યોગને આ દેશોમાં કામ ન કરવા અનુરોધ કરવો, ભારત સરકારે આ દેશો સાથેના વ્યવસાય સંબંધો પર પુનર્વિચાર કરવાની સાથે તુર્કી સાથે સંકળાયેલ કંપનીઓ (જેવી કે સેલિબી ગ્રાઉન્ડ

હેન્ડલિંગ ઈન્ડિયા પ્રા. લિ.) સામે સુરક્ષા ચિંતાઓના આધારે કાર્યવાહીનું સમર્થન વગરનો સમાવેશ થાય છે. કે ઈટ ના મહાસચિવ પ્રવીન ખેડિલાલે કહ્યું કે, “જે દેશો ભારતમાં આતંક ફેલાવી રહ્યા હોય તેવા દેશોને સમર્થન આપતા હોય તેમના વિરુદ્ધ એકાંકિ રીતે જવાબ આપવો જ શ્રેષ્ઠ શસ્ત્ર છે.”

આ બેઠકમાં મહારાષ્ટ્ર સહિતના રાજ્યોનાં વેપારીઓ પણ તુર્કીનો માલ ન ખરીદવાનો સંકલ્પ લીધો હતો. તેમ જ પુણે ના વેપારીઓને પાર્સિસ્તાનથી મળી રહેલી ધમકીની પણ તપાસ કરવામાં આવશે અને તેમાં

પણ કડક પ્રતિસાદ આપવામાં આવશે. તેમ જ આ મુદ્દે દેશવ્યાપી જાગૃતિ અભિયાન ચલાવશે જેથી વ્યાપારીઓ, ગ્રાહકો અને પ્રવાસીઓ પણ બહિષ્કારમાં જોડાઈ શકે, એમ ખેડિલાલે ઉમેર્યું હતું. આ બેઠકમાં પ્રેસિડન્ટ મહારાષ્ટ્ર સ્ટેશનરી ફેડરેશનનાં પ્રમુખ પારસ શાહ, એપીએમસી માર્કેટનાં અમરશીભાઈ કારીઆ, ખાદ્યતેલ એસોસિએશનના શંકર ઠક્કર, ઑલ ઈન્ડિયા એફએમસીજી એસોસિયેશનનાં ધૈર્યશીલ પાટીલ તેમ જ મુંબઈ સહિત મહારાષ્ટ્રનાં અન્ય પ્રતિનિધિઓ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા.

પણ કડક પ્રતિસાદ આપવામાં આવશે. તેમ જ આ મુદ્દે દેશવ્યાપી જાગૃતિ અભિયાન ચલાવશે જેથી વ્યાપારીઓ, ગ્રાહકો અને પ્રવાસીઓ પણ બહિષ્કારમાં જોડાઈ શકે, એમ ખેડિલાલે ઉમેર્યું હતું. આ બેઠકમાં પ્રેસિડન્ટ મહારાષ્ટ્ર સ્ટેશનરી ફેડરેશનનાં પ્રમુખ પારસ શાહ, એપીએમસી માર્કેટનાં અમરશીભાઈ કારીઆ, ખાદ્યતેલ એસોસિએશનના શંકર ઠક્કર, ઑલ ઈન્ડિયા એફએમસીજી એસોસિયેશનનાં ધૈર્યશીલ પાટીલ તેમ જ મુંબઈ સહિત મહારાષ્ટ્રનાં અન્ય પ્રતિનિધિઓ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા.

ઘઉંની સરાકારી પ્રાપ્તિ ગત સાલ કરતાં વધીને ૨.૮૬૬ કરોડ ટન

નવી દિલ્હીઃ વર્તમાન વર્ષ ૨૦૨૫-૨૬ની માર્કેટિંગ મોસમ (એપ્રિલથી માર્ચ)માં ઘઉંની સરકારી પ્રાપ્તિ ગત મોસમની સપાટી વટાવીને ૨.૮૬૬ કરોડ ટનની સપાટીએ પહોંચી હોવાનું એક અધિકૃત આંકડાકીય માહિતીમાં જણાવ્યું છે. એકંદરે વર્તમાન મોસમ માટે ૧૧.૫૩ કરોડ ટન ઘઉંના વિક્રમ ઉત્પાદનનો અંદાજ મૂકવામાં આવ્યો છે અને વધુ ઉત્પાદનને કારણે જ પ્રાપ્તિ વર્ષ ૨૦૨૨-૨૨ની માર્કેટિંગ મોસમ પછીની ઊંચી સપાટીએ રહી છે. નોંધનીય બાબત એ છે કે ગત માર્કેટિંગ વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫માં સરકારી પ્રાપ્તિ ૨.૬૫૯ કરોડ ટનની સપાટીએ રહી હતી. સામાન્યપણે માર્કેટિંગ મોસમ એપ્રિલથી માર્ચ સુધીની હોય છે, પરંતુ મોસમના

પહેલા ત્રણ મહિનામાં જ પ્રાપ્તિ પૂર્ણ થઈ જતી હોય છે. સામાન્યપણે ફૂડ કોર્પોરેશન ઑફ ઈન્ડિયા અને રાજ્યસ્તરની એજન્સીઓ સેન્ટ્રલ પૂલ માટે લઘુતમ ટેકાના ભાવથી પ્રાપ્તિ કરતી હોય છે. ફૂડ કોર્પોરેશન ઑફ ઈન્ડિયાની આંકડાકીય માહિતી અનુસાર દેશનાં ઘઉંની પ્રાપ્તિ માટે નાં પંજાબ, હરિયાણા, મધ્ય પ્રદેશ, રાજસ્થાન અને ઉત્તર પ્રદેશ એમ પાંચેય રાજ્યોમાંથી પ્રાપ્તિ ગત સાલની સરખામણીમાં વધી છે.

પ્રાપ્ત આંકડાકીય માહિતી અનુસાર ગત ૧૬મી મે સુધીમાં સૌથી વધુ પંજાબમાંથી પ્રાપ્તિ ૧.૧૫૭ કરોડ ટનની થઈ છે. ત્યાર બાદ અનુક્રમે મધ્ય પ્રદેશમાંથી ૭૪ લાખ ટન, હરિયાણામાંથી ૭૦.૧ લાખ ટન અને રાજસ્થાનમાંથી ૧૬.૪ લાખ ટનની પ્રાપ્તિ થઈ છે. આ પ્રાપ્તિ પેટે ખેડૂતોને લઘુતમ ટેકાના ભાવથી અંદાજ રૂ. ૬૨,૩૪૬.૨૩ કરોડની ચુકવણી કરવામાં આવી છે અને ૨૨.૭ લાખ ખેડૂતોએ આ પ્રાપ્તિ પ્રક્રિયાનો લાભ લીધો હોવાનું આંકડાકીય માહિતીમાં ઉમેર્યું હતું. અધિકૃત યાદીમાં જણાવ્યાનુસાર મધ્ય પ્રદેશ, હરિયાણા, રાજસ્થાન અને ગુજરાતમાં લણણી પૂરી થઈ ગઈ છે, જ્યારે પંજાબ, ઉત્તર પ્રદેશ અને બિહારમાં આંશિક લણણી બાકી છે. એકંદરે અત્યાર સુધીની પ્રાપ્તિ ગત સાલ કરતાં વધી હોવા છતાં વર્ષ ૨૦૨૫૬-૨૬ માટે મૂકવામાં આવેલા ઉ.૧૨ કરોડ ટનની પ્રાપ્તિનાં લક્ષ્યાંક કરતાં ઓછી હોવાનું યાદીમાં ઉમેર્યું હતું.

પશ્ચિમ રેલવે-સ્તલામ ડિવિઝન ઈ-ટેન્ડર નોટીસ
નં.: EL/TRD/૫૮/૨૦૨૪-૨૫/૦૮RT-૧ તારીખ: ૧૪.૦૫.૨૦૨૫
વરિષ્ઠ ડિવિઝનલ ઈલેક્ટ્રિકલ એન્જિનિયર, ટ્રેકશન ડિસ્ટ્રિબ્યુશન, સ્તલામ ડિવિઝન, પશ્ચિમ રેલવે ભારતના રાષ્ટ્રપતિ માટે નીચેના કામ માટે IREPS પોર્ટલ દ્વારા ઓપન ટેન્ડર મંગાવે છે:

ટેન્ડર નં.: EL/TRD/૫૮/૨૦૨૪-૨૫/૦૮RT-૧. કામનું નામ: સ્તલામ ડિવિઝન NKR-SWD સેશનના બાકીના કામના સંબંધમાં TRD વર્ક. અંદાજિત લાગત: ₹ ૧,૩૩,૨૬,૮૭૯/-, બાના રકમ: ₹ ૨,૧૬,૬૦૦/-, સમાપન અવધિ: ૧૨ મહિના. ટેન્ડર દસ્તાવેજની શરૂઆત: Nil. ઓનલાઈન બિડિંગ બંધ થવાની તારીખ અને સમય: ૦૯.૦૬.૨૦૨૫ના ૧૫.૦૦ ક.

ઓફરની માન્યતા: ખોલવાની તારીખથી ૬૦ દિવસ. વેબસાઈટ: www.ireps.gov.in, નોટીસ બોર્ડ: વરિષ્ઠ ડિવિઝનલ ઈલેક્ટ્રિકલ એન્જિનિયર, ટ્રેકશન ડિસ્ટ્રિબ્યુશન, સ્તલામ ડિવિઝન, પશ્ચિમ રેલવેના કાર્યાલયના પ્રવેશ દ્વારની સામે.

વરિષ્ઠ ડિવિઝનલ ઈલેક્ટ્રિકલ એન્જિનિયર (ટ્રેકશન ડિસ્ટ્રિબ્યુશન) સ્તલામ ડિવિઝન ઈ-ટેન્ડર નોટીસ નં: EL/TRD/૫૮/૨૦૨૪-૨૫/૧૩RT તારીખ: ૧૫.૦૫.૨૦૨૫ વરિષ્ઠ ડિવિઝનલ ઈલેક્ટ્રિકલ એન્જિનિયર, ટ્રેકશન ડિસ્ટ્રિબ્યુશન, સ્તલામ ડિવિઝન, પશ્ચિમ રેલવે ભારતના રાષ્ટ્રપતિ માટે નીચેના કામ માટે IREPS પોર્ટલ દ્વારા ઓપન ટેન્ડર મંગાવે છે: ટેન્ડર નં: EL/TRD/૫૮/૨૦૨૪-૨૫/૧૩RT, કામનું નામ: સ્તલામ ડિવિઝનમાં વિવિધ સ્ટેશન (PLW, PUD અને GRF)ના ધાર્-મોડર્નિઝેશન સાથેના સંબંધમાં TRD વર્ક. અંદાજિત લાગત: ₹ ૮૯,૭૧,૮૧૮.૮૦/- બાના રકમ: ₹ ૧,૭૯,૪૦૦/-, સમાપન અવધિ: ૧૮ મહિના. ટેન્ડર દસ્તાવેજની શરૂઆત: Nil, ઓનલાઈન બિડિંગ બંધ થવાની તારીખ અને સમય: ૧૨.૦૬.૨૦૨૫ના ૧૫.૦૦ ક.

ઓફરની માન્યતા: ખોલવાની તારીખથી ૬૦ દિવસ, વેબસાઈટ: www.ireps.gov.in, નોટીસ બોર્ડ: વરિષ્ઠ ડિવિઝનલ ઈલેક્ટ્રિકલ એન્જિનિયર, ટ્રેકશન ડિસ્ટ્રિબ્યુશન, સ્તલામ ડિવિઝન, પશ્ચિમ રેલવેના કાર્યાલયના પ્રવેશ દ્વારની સામે.

વરિષ્ઠ ડિવિઝનલ ઈલેક્ટ્રિકલ એન્જિનિયર (ટ્રેકશન ડિસ્ટ્રિબ્યુશન) સ્તલામ ડિવિઝન ઈ-ટેન્ડર નોટીસ નં: EL/TRD/૫૮/૨૦૨૪-૨૫/૧૩RT તારીખ: ૧૫.૦૫.૨૦૨૫ વરિષ્ઠ ડિવિઝનલ ઈલેક્ટ્રિકલ એન્જિનિયર, ટ્રેકશન ડિસ્ટ્રિબ્યુશન, સ્તલામ ડિવિઝન, પશ્ચિમ રેલવે ભારતના રાષ્ટ્રપતિ માટે નીચેના કામ માટે IREPS પોર્ટલ દ્વારા ઓપન ટેન્ડર મંગાવે છે: ટેન્ડર નં: EL/TRD/૫૮/૨૦૨૪-૨૫/૧૩RT, કામનું નામ: સ્તલામ ડિવિઝનમાં વિવિધ સ્ટેશન (PLW, PUD અને GRF)ના ધાર્-મોડર્નિઝેશન સાથેના સંબંધમાં TRD વર્ક. અંદાજિત લાગત: ₹ ૮૯,૭૧,૮૧૮.૮૦/- બાના રકમ: ₹ ૨,૧૬,૬૦૦/-, સમાપન અવધિ: ૧૨ મહિના. ટેન્ડર દસ્તાવેજની શરૂઆત: Nil, ઓનલાઈન બિડિંગ બંધ થવાની તારીખ અને સમય: ૦૯.૦૬.૨૦૨૫ના ૧૫.૦૦ ક.

ઓફરની માન્યતા: ખોલવાની તારીખથી ૬૦ દિવસ, વેબસાઈટ: www.ireps.gov.in, નોટીસ બોર્ડ: વરિષ્ઠ ડિવિઝનલ ઈલેક્ટ્રિકલ એન્જિનિયર, ટ્રેકશન ડિસ્ટ્રિબ્યુશન, સ્તલામ ડિવિઝન, પશ્ચિમ રેલવે ભારતના રાષ્ટ્રપતિ માટે નીચેના કામ માટે IREPS પોર્ટલ દ્વારા ઓપન ટેન્ડર મંગાવે છે: ટેન્ડર નં: EL/TRD/૫૮/૨૦૨૪-૨૫/૧૩RT, કામનું નામ: સ્તલામ ડિવિઝનમાં વિવિધ સ્ટેશન (PLW, PUD અને GRF)ના ધાર્-મોડર્નિઝેશન સાથેના સંબંધમાં TRD વર્ક. અંદાજિત લાગત: ₹ ૮૯,૭૧,૮૧૮.૮૦/- બાના રકમ: ₹ ૨,૧૬,૬૦૦/-, સમાપન અવધિ: ૧૨ મહિના. ટેન્ડર દસ્તાવેજની શરૂઆત: Nil, ઓનલાઈન બિડિંગ બંધ થવાની તારીખ અને સમય: ૦૯.૦૬.૨૦૨૫ના ૧૫.૦૦ ક.

વિદેશી હૂંડિયામણની અનામત ૪.૫ અબજ ડોલર વધી

મુંબઈઃ ગત નવમી મેના રોજ પૂરા થયેલા સપ્તાહે ખાસ કરીને સોનાની અનામતમાં નોંધપાત્ર વધારો થવાથી દેશની કુલ વિદેશી હૂંડિયામણની અનામત ૪.૫૫૩ અબજ ડોલર વધીને ૬૯૦.૬૧૭ અબજ ડોલરની સપાટીએ રહી હોવાનું રિઝર્વ બેન્ક ઑફ ઈન્ડિયાએ સાપ્તાહિક આંકડાકીય માહિતીમાં જણાવ્યું હતું. નોંધનીય બાબત એ છે કે આ પૂર્વનાં સપ્તાહે અનામત ૨.૦૬૫ અબજ ડોલર ઘટીને ૬૮૬.૦૬૪ અબજ ડોલરની સપાટીએ રહી હતી.

અત્રે ઉલ્લેખનીય બાબત એ છે કે ગત સપ્ટેમ્બર, ૨૦૨૪માં દેશની વિદેશી હૂંડિયામણની અનામત ૭૦૪.૮૮૫ અબજ ડોલરની ઐતિહાસિક ઊંચી સપાટીએ રહી હતી. જોકે, ત્યાર બાદ વૈશ્વિક પરિબળોને કારણે સ્થાનિક ફોરેક્સ માર્કેટમાં ડોલર સામે રૂપિયામાં થઈ રહેલા ધોવાણને ખાળવા માટે રિઝર્વ બેન્ક ઑફ ઈન્ડિયા દ્વારા સમયાંતરે ડોલરમાં વેચવાલી થતી હોવાથી અનામતમાં ઘટાડો જોવા મળ્યો હતો.

દરમિયાન સમીક્ષા હેઠળના સપ્તાહમાં દેશની કુલ અનામતોમાં બહોળો હિસ્સો ધરાવતી વિદેશી ચલણી અસ્કયામતો ૧૮.૯ કરોડ ડોલર વધીને ૫૮૧.૩૭૩ અબજ ડોલરની સપાટીએ રહી હતી. નોંધનીય બાબત એ છે કે વિદેશી ચલણી અસ્કયામતોમાં સપ્તાહ દરમિયાન ડોલર સિવાયના યુરો, પાઉન્ડ અને યેન જેવાં અન્ય ચલણો સામે રૂપિયામાં થઈ રહેલી વધઘટને પણ ધ્યાનમાં લેવામાં આવતી હોય છે. વધુમાં સપ્તાહ દરમિયાન દેશની સોનાની અનામત ૪.૫૧૮ અબજ ડોલર વધીને ૮૬.૩૭૭ અબજ ડોલરની સપાટીએ રહી હતી, જ્યારે ઈન્ટરનેશનલ મોનેટરી ફંડ સાથેના સ્પેશિયલ ડ્રોઈંગ રાઈટ્સ ૨.૬ કરોડ ડોલર ઘટીને ૧૮.૫૩૨ અબજ ડોલર અને ઈન્ટરનેશનલ મોનેટરી ફંડ સાથેની અનામત પણ ૧૩.૪ કરોડ ડોલર ઘટીને ૪.૭૭૪ અબજ ડોલરના સ્તરે રહી હોવાનું રિઝર્વ બેન્કે આંકડાકીય માહિતીમાં ઉમેર્યું હતું.

(વાણિજ્ય પ્રતિનિધિ તરફથી)
નવી મુંબઈઃ સ્થાનિક જથ્થાબંધ ખાંડ બજારમાં આજે ખાસ કરીને હાજરમાં સ્ટોકિસ્ટો અને રિટેલ સ્તરની માગ જળવાઈ રહેતાં હાજર ભાવમાં ટેકેવું વલણ રહ્યું હતું, જ્યારે નાકા ડિલિવરી ધોરણે મથકો ઔદ્યોગિક વપરાશકારો તથા સ્થાનિક ડીલરોની માગ નિરસ રહેતાં સ્મોલ ગ્રેડની ખાંડના ભાવમાં ઉપલા મથાળેથી કિન્વન્ટલે રૂ. ૧૦નો અને મિડિયમ ગ્રેડની ખાંડમાં નીચલા મથાળેથી કિન્વન્ટલે રૂ. ૩૦ અને ઉપલા મથાળેથી રૂ. ૧૦ ઘટી આવ્યા હતા.

બજારનાં સાધનોના જણાવ્યાનુસાર આજે સ્થાનિકમાં અંદાજે ૨૮થી ૨૯ ટ્રકની આવક સામે સ્ટોકિસ્ટો અને રોકાણકારોની છૂટીછવાઈ માગ જળવાઈ રહેતાં ઉપાડ લગભગ ૨૭થી

(વાણિજ્ય પ્રતિનિધિ તરફથી)
નવી મુંબઈઃ સ્થાનિક જથ્થાબંધ ખાંડ બજારમાં આજે ખાસ કરીને હાજરમાં સ્ટોકિસ્ટો અને રિટેલ સ્તરની માગ જળવાઈ રહેતાં હાજર ભાવમાં ટેકેવું વલણ રહ્યું હતું, જ્યારે નાકા ડિલિવરી ધોરણે મથકો ઔદ્યોગિક વપરાશકારો તથા સ્થાનિક ડીલરોની માગ નિરસ રહેતાં સ્મોલ ગ્રેડની ખાંડના ભાવમાં ઉપલા મથાળેથી કિન્વન્ટલે રૂ. ૧૦નો અને મિડિયમ ગ્રેડની ખાંડમાં નીચલા મથાળેથી કિન્વન્ટલે રૂ. ૩૦ અને ઉપલા મથાળેથી રૂ. ૧૦ ઘટી આવ્યા હતા.

બજારનાં સાધનોના જણાવ્યાનુસાર આજે સ્થાનિકમાં અંદાજે ૨૮થી ૨૯ ટ્રકની આવક સામે સ્ટોકિસ્ટો અને રોકાણકારોની છૂટીછવાઈ માગ જળવાઈ રહેતાં ઉપાડ લગભગ ૨૭થી

વેપાર અંગેની સમસ્યાના ઉપાયની તપાસ માટેના દસ્તાવેજો ઓનલાઈન પાઠવવા પ્લેટફોર્મ તૈયાર કરતી સરકાર

નવી દિલ્હીઃ ટ્રેડ રેમેડિઝ અથવા તો વેપારની સમસ્યાના ઉકેલ અંગેની તપાસ કરવા માટેના દસ્તાવેજો ઓનલાઈન ધોરણે પાઠવી શકાય તે માટે સરકાર ડિજિટલ પ્લેટફોર્મ તૈયાર કરી રહી છે. જેથી પારદર્શકતાને પ્રોત્સાહન મળવાની સાથે તપાસમાં અસરકારકતા વધે અને જે તે ઉદ્યોગના તમામ હિસ્સેધારકોને સરળતાપૂર્વક એકસેસ મળશે, એમ એક અધિકૃત યાદીમાં જણાવવામાં છે.

નોંધનીય બાબત એ છે કે સામાન્યપણે આ તપાસ વાણિજ્ય મંત્રાલય હેઠળની તપાસકર્તા એજન્સી ડિરેક્ટોરેટ જનરલ ઑફ ટ્રેડ રેમેડિઝ

(ડીજીટીઆર) દ્વારા હાથ ધરવામાં આવતી હોય છે.

પ્રાપ્ત આંકડાકીય માહિતી અનુસાર વર્ષ ૧૯૯૫થી અત્યાર સુધીમાં ટ્રેડ રેમેડિઝ અંગેની અંદાજે ૧૨૦૦થી વધુ તપાસ હાથ ધરવામાં આવી છે. દેશમાં સામાન્ય કરતાં નીચા ભાવથી અથવા તો સબસિડીઝ ધોરણે થતી આયાતને કારણે સ્થાનિક ઉદ્યોગનાં હિત જોખમતાં હોવાથી ઉદ્યોગ દ્વારા થતી ફરિયાદનાં ઉકેલ માટે ડીજીટીઆર દ્વારા તપાસ હાથ ધરવામાં આવતી હોય છે. તાજેતરમાં સોલાર એનર્જી અને એડવાન્સ મટિરિયલ જેવાં ક્ષેત્રોમાં સોલાર સેલ અને કોપર વાયર રોડ

જેવી ચીજોની આયાત નિયંત્રિત રાખવા એન્ટિ ડમ્પિંગ જ્યૂટી લાદીને સરકાર હસ્તક્ષેપ કરતી હોય છે. આમ ટ્રેડ રેમેડિઝનાં સંદર્ભમાં કરવામાં આવતી તપાસ માટે ફાઈલ કરવા પડતા દસ્તાવેજો માટે સરકાર ડિજિટલ પ્લેટફોર્મ વિકસાવી રહી છે, જેથી ઈલેક્ટ્રોનિક ધોરણે દસ્તાવેજોનું સબમિશન થઈ શકે, એમ વાણિજ્ય મંત્રાલયે એક યાદીમાં જણાવ્યું છે.

આ પ્લેટફોર્મ ટૂંક સમયમાં જ કાર્યાન્વિત થઈ જશે અને તેના થકી પારદર્શકતા અને અસરકારકતામાં વધારો થવાની સાથે તમામ હિસ્સેધારકો તેનું એકસેસ પણ મેળવી

શકશે, એમ યાદીમાં ઉમેર્યું હતું. આ પ્લેટફોર્મ તૈયાર કરવા ડિરેક્ટોરેટનો મુખ્ય ઉદ્દેશ સંવેદનશીલ ક્ષેત્રોમાં વેપારોના સરળીકરણના યુગમાં નિકાસકારો દ્વારા દેશમાં સસ્તા ભાવથી ઠલવાતા અથવા તો માલના ડમ્પિંગ જેવી માઠી અસરથી સ્થાનિક ઉદ્યોગની સલામતી તથા હિતને જાળવવાનો છે.

ડીજીટીઆરનું મુખ્ય કાર્ય એન્ટિ ડમ્પિંગ, એન્ટિ સબસિડી/સીવીડી (કાઉન્ટરવેઈલિંગ જ્યૂટી) અને સેફ્ટર્ડ અંગેની તપાસ હાથ ધરવાનું છે. જો તપાસના અંતે ફિલિત થાય કે ડમ્પિંગને કારણે ઉદ્યોગનાં હિત જોખમાઈ રહ્યા છે તો ડીજીટીઆર ડમ્પિંગ ઝ્યૂટી

લાદવાની ભલામણ કરે છે. જોકે, તેનો અંતિમ નિર્ણય નાણાં મંત્રાલય દ્વારા લેવામાં આવે છે.

વધુમાં ડીજીટીઆર તેની ટ્રેડ ડિફેન્સ વિન્ગ મારફતે ફોરેન ટ્રેડ રેમેડી ઓથોરિટા દ્વારા અસરકારક ધોરણે આ પ્રકારની વેપાર સમસ્યાના ઉકેલ માટે અસરકાર પગલા લે છે.

આ પ્રયાસોને પરિણામે ભારતીય નિકાસ પરની જ્યૂટીમાં ઘટાડો થયો છે અથવા તો આવા પગલાંથી સંપૂર્ણ રાહત મળી છે. તેમ જ તેના થકી ભારતના આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારનું રક્ષણ પણ થયું હોવાનું મંત્રાલયે યાદીમાં ઉમેર્યું હતું.

ટ્રેડ પોરની ચિંતા હળવી થતાં વૈશ્વિક સોનું ૩૨૦૦ ડોલરની સપાટીની અંદર ઊતરીને પાછું ફર્યું

સપ્તાહ દરમિયાન સોનામાં રૂ. ૪૧૧૫ના કડાકોઃ ઘટ્યા મથાળેથી માગનો સળવળાટ છતાં વધુ ઘટાડાનો આશાવાદ

અમેરિકી પ્રમુખ ડોનલ્ડ ટ્રમ્પ સત્તાઢ઼થવાની સાથે રેસિપ્રોકલ ટેરિફ્સની જાહેરાત કરતાં વિશ્વની બે મહાસત્તા અમેરિકા અને ચીને એકબીજા દેશોમાંથી થતી આયાત સામે ટેરિફ્સના ઊંચા દર રાખીને જેવા સાથે તેવાની નીતિ અપનાવતા ટ્રેડ વોરનો મા

અફઝલ ગુરુની ફાંસીનો બદલો લેવા ઍરપોર્ટ અને હોટેલ તાજમાં બૉમ્બ બ્લાસ્ટની ધમકી!

આરડીએક્સનો ઉપયોગ કરી સાત ઘડાકા કરવાના ઈ-મેઈલથી તંત્ર સાબુદું (અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

મુંબઈ: મુંબઈના છત્રપતિ શિવાજી મહારાજ ઈન્ટરનેશનલ ઍરપોર્ટ અને દક્ષિણ મુંબઈની પ્રસિદ્ધ તાજમહલ પેલેસ હોટેલને બૉમ્બથી ઉડાવી દેવાની ધમકીભર્યા ઈ-મેઈલને પગલે તંત્ર સાબુદું થઈ ગયું હતું. પાલમિન્ટ પરના હુમલાના માસ્ટરમાઈન્ડ અફઝલ ગુરુને અપાયેલી ફાંસી અન્યાયી હોવાથી તેનો બદલો લેવા આરડીએક્સનો ઉપયોગ કરી સાત ઘડાકા કરવાની ધમકીને પગલે અલર્ટ થઈ ગયેલી પોલીસે આ બન્ને સ્થળોની સુરક્ષાવ્યવસ્થી સમીક્ષા કરી હતી.

ચોમાસાની થશે વહેલી પધરામણી

બુધવાર સુધી મુંબઈમાં હળવાં ઝાપટાં પડશે

મરત મૌસમ: મુંબઈમાં શનિવારે વરસાદનાં ઝાપટાં સાથે વાદળિયું વાતાવરણ રહ્યું હતું જેમાંથી એક વિમાન પસાર થતા કચકડે કંડારાયું હતું. (પીટીઆઈ)

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) મુંબઈ: મુંબઈ શહેર અને ઉપનગરમાં શનિવારે વહેલી સવારથી વાદળિયા વાતાવરણ બાદ વરસાદ પડી ગયો હતો, જેમાં દહિસર, જૂહું અને સાંતાક્રુઝમાં વરસાદના જોરદાર ઝાપટાં પડી ગયા હતા. વરસાદને કારણે મુંબઈના તાપમાનમાં ઘટાડો થઈને ઠંડક વર્તાઈ રહી છે. આ દરમિયાન હવામાન ખાતાએ મુંબઈ, થાણે, પાલઘર અને રાયગઢ માટે ૨૧ મે સુધી ચલો અલર્ટની ચેતવણી આપી છે. તો રાજ્યના ૩૦થી વધુ જિલ્લા માટે પણ ચલો અલર્ટ આપીને વીજળીના કડાકા અને ભારે પવન સાથે વરસાદ પડવાની શક્યતા વ્યક્ત કરી છે. હવામાન વિભાગના અંદાજ મુજબ શનિવારે સવારના મુંબઈના અનેક વિસ્તારોમાં વરસાદે હાજરી પૂરાવી હતી, જેમાં બાન્દ્રા, પવઈ, વિકોલી, ઘાટકોપર, દહિસર, જૂહું અને સાંતાક્રુઝ અને દાદર જેવા વિસ્તારમાં વરસાદ પડ્યો હતો. મોડી સાંજે પણ અમુક વિસ્તારમાં વરસાદના ઝાપટાં પડી ગયા હોવાના અહેવાલ હતા. હવામાન ખાતાના જણાવ્યા મુજબ અરબી	પાંચ દિવસ ચલો એલર્ટ ભારતીય હવામાન વિભાગે મુંબઈ મેટ્રોપોલિટન રિજનના તમામ જિલ્લાઓ એટલે કે મુંબઈ, થાણે, પાલઘર અને રાયગઢ માટે આગામી ચાર દિવસ દરમિયાન ચલો એલર્ટની ચેતવણી બહાર પાડી છે, જેમાં અલગ અલગ સ્થળોએ વાવાઝોડા સહિત મધ્યમ વરસાદ ને ૪૦થી ૫૦ કિલોમીટર પ્રતિ કલાકની ઝડપે પવન ફૂંકવાની ચેતવણી આપવામાં આવી છે.
---	---

ચાર ડાયમંડ કંપનીને ૫.૧૩ કરોડનો ચૂનો ચોપડી હીરાવેપારી રફુચક્કર

મુંબઈ: બાન્દ્રા-કુર્લા કોમ્પ્લેક્સ સ્થિત ચાર ડાયમંડ કંપનીને અંદાજે ૫.૧૩ કરોડ રૂપિયાનો ચૂનો ચોપડી હીરાવેપારી ફરાર થઈ ગયો હતો. હીરાવેપારીઓને વેચી આપવાને બહાને ફેડિટ પર ડાયમંડ લઈને રફુચક્કર થઈ ગયેલા આરોપીની પોલીસ શોધ ચલાવી રહી છે.

બીકેસી પોલીસના જણાવ્યા મુજબ ચારમાંથી એક ભારત ડાયમંડ બુર્સમાં આવેલી કંપનીના સેલ્સ મેનેજર આશિષ ગોધાણીની ફરિયાદને આધારે ચિરાગ પટેલ વિરુદ્ધ ગુરુવારે ચૂનો નોંધવામાં આવ્યો હતો.

ફરિયાદમાં જણાવાયું હતું કે એક હીરાદલાલ મારફત પટેલ ગોધાણીને મળ્યો હતો. પોલિશ ડાયમંડ્સ ખરીદવા ઇચ્છુક વેપારીઓ પોતાની પાસે હોવાનું પટેલે ગોધાણીને કહ્યું હતું. છેલ્લાં સાત

‘..તો અમે હંમેશાં વડા પ્રધાન સાથે ઊભા રહીશું’: ઉદ્ભવ ઠાકરે

શિવસેના (યુબીટી)ની બેઠકમાં એક રાષ્ટ્ર એક ચૂંટણી પર ચર્ચા કરી: ઠાકરેએ અમિત શાહને ત્રણ પક્ષોના વડા ગણાવ્યા

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

મુંબઈ: મહારાષ્ટ્રના પ્રાદેશિક પક્ષ શિવસેના (યુબીટી)ના વિધાનસભ્યો, સાંસદો અને જિલ્લા વડાઓની એક બેઠક શનિવારે યોજાઈ હતી. આ બેઠક દાદરના શિવસેના ભવનમાં પાર્ટી પ્રમુખ ઉદવ ઠાકરેની અધ્યક્ષતામાં યોજાઈ હતી. આ બેઠક દરમિયાન, એક રાષ્ટ્ર એક ચૂંટણી, સરકાર વિરુદ્ધની રણનીતિ અને તાજેતરના ભારત-પાકિસ્તાન તણાવ પર પણ ચર્ચા કરવામાં આવી હતી. ઉદવ ઠાકરેએ કહ્યું હતું કે અમે દેશ વિરુદ્ધ નથી, પરંતુ અમે ચોક્કસ સરકારની વિરુદ્ધ છીએ.

જોકે, યુબીટીના પદાધિકારીઓની બેઠક શિવસેના ભવનમાં બંધ રૂમમાં યોજાઈ હતી. મીટિંગમાં કેમેરા લઈ જવાની મંજૂરી નહોતી.

સૂત્રોએ કહ્યું હતું કે ઉદવે આ બેઠકમાં કહ્યું હતું કે, ‘કાશ્મીર આપણું છે, કાશ્મીર ગઈકાલે પણ આપણું હતું, આજે પણ

મુંબઈ-અમદાવાદ રૂટ પર સેમી-હાઈ-સ્પીડ રેલ કોરિડોર પૂર્ણ થવાના આરે

મુંબઈ: મુંબઈ-અમદાવાદ રૂટ પર સેમી-હાઈ-સ્પીડ રેલ કોરિડોરનું કામ ૯૫ ટકા પૂર્ણ થઈ ગયું છે.એકવાર પૂર્ણ થયા પછી, વંદે ભારત, રાજધાની અને શતાબ્દી જેવી ટ્રેનો ૧૬૦ કિમી પ્રતિ કલાકની ઝડપે દોડી શકશે જેનાથી મુસાફરીનો સમય ઓછો થશે. આ રેલ કોરિડોર પશ્ચિમ રેલ્વેના ૯૨ મહત્વના પ્રોજેક્ટ્સનો એક ભાગ છે, જે કુલ ₹૯,૮૬૨ કરોડથી વધુના છે અને ₹૮,૦૯૫ કરોડનો સૌથી મોંઘો પ્રોજેક્ટ છે.

પશ્ચિમ રેલ્વેના અધિકારીઓના જણાવ્યા અનુસાર, ટ્રેનો ૧૬૦ કિમી પ્રતિ કલાકની ઝડપે દોડી શકે તે માટે રેલવે ટ્રેકને અપગ્રેડ કરવા, મેટલ બીમ ફેન્સીંગ અને બેલાસ્ટ કુશનિંગને ઇન્સ્ટિટ સ્તર સુધી સ્થાપિત કરવા માટે ઓછામાં ઓછું જરૂરી કામ પૂર્ણ થઈ ગયું છે. પશ્ચિમ રેલ્વેએ મહત્વપૂર્ણ એન્જિનિયરિંગ કાર્યો પૂર્ણ કર્યા છે, જેમાં ૧૨૦ થી વધુ પુલ એપ્રોચને મજબૂત બનાવવા, ૧૩૮ પુલોનું (જુઓ પાનું ૪) ►►

વર્ષની ગોધાણી પટેલને ઓળખે છે. એ સિવાય તેની ઓળખાણ કરાવનારા હીરાદલાલ સાથે પણ ૧૦ વર્ષથી ઓળખ હોવાથી તેમની સાથે અગાઉ અનેક વાર વ્યવહાર કર્યા છે.

ગોદાણીની કંપની પાસેથી હીરા વેચવાને બહાને પટેલે લીધા હતા. બાદમાં પટેલે ગોધાણીને કહ્યું હતું કે તેણે ગ્રાહકોને (જુઓ પાનું ૪) ►►

‘..તો અમે હંમેશાં વડા પ્રધાન સાથે ઊભા રહીશું’: ઉદ્ભવ ઠાકરે

શિવસેના (યુબીટી)ની બેઠકમાં એક રાષ્ટ્ર એક ચૂંટણી પર ચર્ચા કરી: ઠાકરેએ અમિત શાહને ત્રણ પક્ષોના વડા ગણાવ્યા

આપણું છે અને આવતીકાલે પણ આપણું જ રહેશે.’ એવો સમય આવી શકે છે જ્યારે દેશમાં ભાજપ નહીં હોય, પણ કાશ્મીર આપણું જ રહેશે.

આ દરમિયાન, ઠાકરેએ દેશમાં સંકટના સમયે વડા પ્રધાનની સાથે ઊભા રહેવાની પ્રતિબદ્ધતાનો પણ પુનરાવચાર કર્યો હતો.

ઉદવ ઠાકરેએ કહ્યું હતું કે, ‘આપણા વૈચારિક મતભેદો હોઈ શકે છે, પરંતુ જ્યારે (જુઓ પાનું ૪) ►►

ટ્રેનોમાં પ્રવાસીઓની ભીડ ઓછી કરવા, કનેક્ટિવિટી સુધારવાનો પ્રયાસ

કેન્દ્રીય બજેટમાં એમયુટીપીને ₹ ૧૭૭૭ કરોડ રૂપિયા ફાળવાયા

મુંબઈ: મુંબઈ રેલ વિકાસ કોર્પોરેશને શનિવારે જણાવ્યું હતું કે મહત્વાકાંક્ષી મુંબઈ શહેરી પરિવહન પ્રોજેક્ટ (એમયુટીપી) પહેલે માટે ૨૦૨૫-૨૬ના કેન્દ્રીય બજેટમાં કુલ ૧,૭૭૭ કરોડ રૂપિયાની બજેટ ગ્રાન્ટ ફાળવવામાં આવી છે.

એમઆરવીસીએ જણાવ્યું હતું કે આ રકમ પાછલા નાણાકીય વર્ષમાં ફાળવવામાં આવેલા રૂ. ૭૮૯ કરોડના બજેટ ગ્રાન્ટ કરતાં ૧૨૫ ટકા છે.

એમયુટીપીએ શહેરના ઉપનગરીય નેટવર્કના વિસ્તરણ અને ક્ષમતા વધારવા માટેની એક મહત્વાકાંક્ષી યોજના છે. હાલમાં, તેના હેઠળના ત્રણ પ્રોજેક્ટ અમલીકરણના વિવિધ તબક્કામાં છે, જ્યારે વિશ્વ બેંક દ્વારા ભંડોળ પૂરું પાડવામાં આવેલ એમયુટીપી-૧ પ્રોજેક્ટ પૂર્ણ થઈ ગયો છે. ‘રેલ્વે મંત્રાલય દ્વારા (જુઓ પાનું ૪) ►►

૧૮ દિવસ જોખમી

૨૬,૨૭ જૂને ઉછળશે સૌથી ઊંચાં મોજાં

મુંબઈ: આ વર્ષે ચોમાસામાં દરિયામાં ૧૮ દિવસ મોટી ભરતી રહેવાની છે. આ દરમિયાન દરિયામાં મોજા સાડા ચાર મીટરથી પણ ઊંચા ઉછળશે અને બરોબર એ જ સમયે જો મુંબઈમાં મુસળધાર વરસાદ પડતો હશે તો જળબંબાકારની સ્થિતિ સર્જાઈ શકે છે.

ચોમાસાના ચાર મહિના દરમિયાન દરિયામાં ૧૮ દિવસ મોટી ભરતી રહેવાની છે. જોકે તેમાં જૂન મહિનાના ત્રણ દિવસ દરિયામાં મોટી ભરતી રહેશે, જેમાં સમગ્ર ચોમાસા દરમિયાન ૨૬ જૂનના દરિયામાં બપોરના ૧૨.૫૫ વાગે મોટી ભરતી હશે એ સમયે દરિયામાં ૪.૭૫ મીટરથી ઊંચા મોજાં ઉછળશે અને એ સમયે જો મુંબઈમાં ભારે વરસાદ વરસી રહ્યો હશે તો મુંબઈમાં નીચાણવાળા વિસ્તારમાં પાણી ભરાવાની શક્યતા છે. ભરતીના સમયે દરિયામાં ઠાલવવામાં આવતા વરસાદી પાણી માટેના ફ્લડગેટને બંધ કરવામાં આવતા હોવાથી વરસાદી પાણીનો નિકાલ થઈ શકે નહીં અને તેથી આ સમયે શહેરમાં પાણી ભરાવાની શક્યતા છે. એ સિવાય ૨૭ જૂનના ચોમાસાની બીજા નંબરની સૌથી મોટી ભરતી હશે એ દિવસ બપોરના ૧.૪૦ વાગે દરિયામાં ૪.૭૩ મીટર ઊંચા મોજાં ઉછળશે. ૨૫ જૂનના બપોરના ૧૨.૦૫ વાગે દરિયામાં ૪.૭૧ મીટરથી ઊંચા મોજાં ઉછળશે. જુલાઈ મહિનામાં ૨૪,૨૫,૨૬ અને ૨૭ના દરિયામાં બપોરના મોટી ભરતી છે અને એ દિવસે દરિયામાં સાડા સાર મીટરથી ઊંચા મોજાં ઉછળશે. ઓગસ્ટ મહિનામાં પાંચ દિવસ મોટી હશે , જેમાં ૧૦,૧૧,૧૨,૨૩ અને ૨૪ તારીખના સાડા ચાર મીટરથી ઊંચા મોજાં ઉછળશે. સપ્ટેમ્બરમાં ચાર દિવસ મોટી ભરતી હશે, જેમાં ૮,૯,૧૦ અને ૧૧ તારીખનો સમાવેશ થાય છે. ■

શિંદેએ ચોમાસાની તૈયારીઓની સમીક્ષા કરી

થાણે: મહારાષ્ટ્રના નાયબ મુખ્ય પ્રધાન અને થાણે જિલ્લાના પાલક પ્રધાન એકનાથ શિંદેએ તમામ એજન્સીઓને જાહેર સલામતીને પ્રાથમિકતા આપવા અને ચોમાસાની શરૂઆત પહેલાં ખતરનાક હોર્ડિંગ્સ દૂર કરવા અને ગટરોની સફાઈ સહિતની તૈયારીઓ પૂર્ણ કરવા નિર્દેશ આપ્યો છે. શુક્રવારે ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટ ઓથોરિટીની સમીક્ષા બેઠકને સંબોધતા શિંદેએ કહ્યું હતું કે સામાન્ય માણસનો વિકાસ રાજ્ય સરકારની પ્રાથમિકતા છે.

તેમણે આપેલા મુખ્ય નિર્દેશોમાં નાળાની સફાઈ, માળખાકીય ઓડિટ અને ખતરનાક હોર્ડિંગ્સ દૂર કરવા, ખાડાઓનું ઝડપી સમારકામ અને ખુલ્લા મેનહોલને સુરક્ષિત કરવાનો સમાવેશ થાય છે. શિંદેએ અસરકારક નાળાસફાઈ માટે રેલવે અને મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનો વચ્ચે સંકલન કરવાની હાકલ કરી હતી અને વ્યાપક વૃક્ષ કાપણી ફરજિયાત કરવા જણાવ્યું હતું.

તેમણે થાણેની જર્જરિત શાળાઓ, કામચલાઉ આશ્રય પર વિશેષ ધ્યાન આપવા અને પૂરનો વારંવાર સામનો કરી રહેલા ગામો માટે વૈકલ્પિક વ્યવસ્થાઓ ખાસ ધ્યાન આપવાના આદેશ આપ્યા હતા.

શિંદેએ નીચાણવાળા વિસ્તારોમાં પાણી ભરાતું અટકાવવા અને તરવેયાઓ સાથેની સ્વયંસેવકોની ટીમોની તૈયારી માટે આવશ્યક પગલાં લેવા જણાવ્યું હતું. તેમણે સૂચના આપી કે થાણે અને કલ્યાણની એનડીઆરએફની ટીમો સપ્ટેમ્બર સુધી થાણે જિલ્લામાં તૈનાત રહે.■

આજે મધ્ય રેલવેમાં ટ્રેનોના રહેશે ધાંધિયા

પશ્ચિમ રેલવેમાં રાહત

મુંબઈ: મેઈન્ટેનન્સ વર્ક માટે મધ્ય રેલવેમાં રવિવારે પણ મેગા બ્લોક હાથ ધરવામાં આવશે. આ મેગા બ્લોકને કારણે રવિવારે રજાના દિવસે ટ્રેનોના ધાંધિયા જોવા મળશે.

મધ્ય રેલવે પર સવારે ૧૦.૩૦ કલાકથી બપોરે ૩.૪૦ કલાક સુધી થાણે-કલ્યાણ વચ્ચે અપ-ડાઉન ફાસ્ટ લાઈન બ્લોક હાથ ધરવામાં આવશે. આ સમયગાળા દરમિયાન અપ-ડાઉન સ્લો લાઈન પર દોડાવવામાં આવશે. જેને કારણે આ લોકલ ટ્રેનો પોતાના નિર્ધારિત હોલ્ટ ઉપરાંત કલવા, મુંદ્રા અને દિવા સ્ટેશન પર પણ ઊભી રહેશે. જેને કારણે લોકલ ટ્રેનો પોતાના નિર્ધારિત સમય કરતાં ૧૦થી ૧૫ મિનિટ મોડી પડી શકે છે. મુહુરું બાદ આ ટ્રેન અપ-ડાઉન ફાસ્ટ લાઈન પર દોડાવવામાં આવશે.

હાઈબર લાઈન પર સવારે ૧૧ થી બપોરે ૪ વાગ્યા સુધી વડલા-માનખુર્ડ વચ્ચે અપ-ડાઉન લાઈન પર બ્લોક હાથ ધરવામાં આવશે. બ્લોકના સમય દરમિયાન પનવેલ, બેલાપુર, વાશીથી સીએસએમટી અને સીએસએમટીથી વાશી, બેલાપુર અને પનવેલ વચ્ચે ટ્રેન વ્યવહાર સંપૂર્ણપણે બંધ રહેશે. બ્લોકના સમય દરમિયાન પનવેલ-માનખુર્ડ-પનવેલ વચ્ચે સ્પેશિયલ ટ્રેનો દોડાવવામાં આવશે. પશ્ચિમ રેલવેની વાત કરીએ તો પશ્ચિમ રેલવેમાં રવિવારે કોઈ બ્લોક હાથ નહીં ધરવામાં આવે. ■

PAC n DELIVER

INTERNATIONAL COURIER

Send parcels to your Children & loved ones in **CANADA, UK, USA & WORLD WIDE** including Garments, Farsan, Chocolates, Sweets, Gifts, Eatables, Medicines & any permissible item & get benefited with **SPECIAL rates.**

Contact : Mr. ANUJ SANGOI
8879991866
Email - sales@pacndeliver.com
"20 Yrs of Quality Service"